

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Scribe, Eugene.; af Scribe og Legouv  ; oversat af F. L. Høedt.

Titel | Title:

Dronning Marguerites Noveller : Lystspil i 5 Acter

Udgivet år og sted | Publication time and place: København : Schubothe, 1887

Fysiske størrelse | Physical extent:

37 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og s  m  du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er d d for mere end 70  r siden, er v rket fri af ophavsret (public domain), og s  kan du bruge v rket frit. Hvis der er flere ophavsm nd, g lder den l ngstlevendes d ds r. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

Scribe og Legouvé.

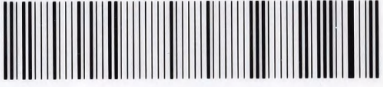
Dronning Marguerites

Noveller.

1887.

56.-319.

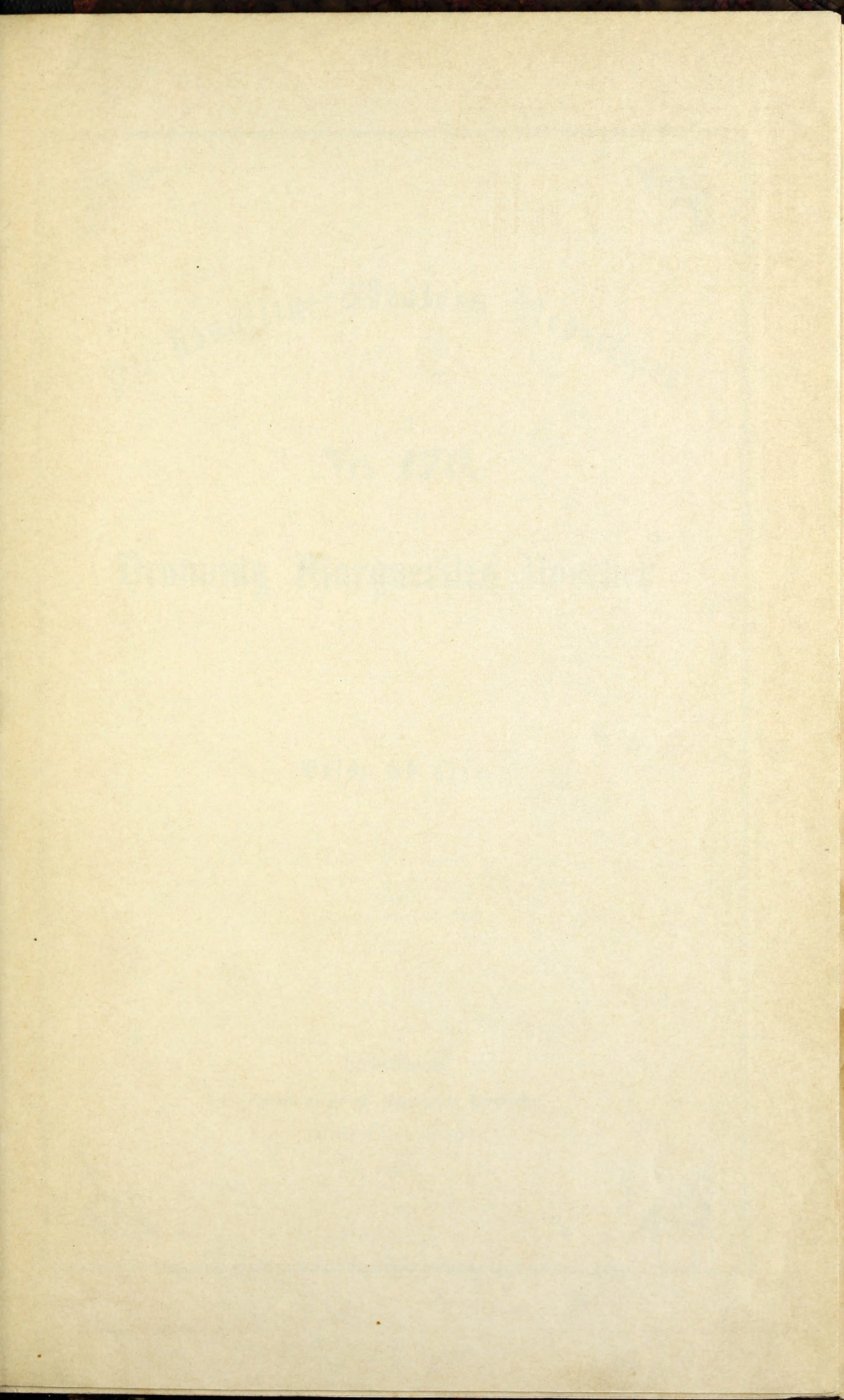
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 56 8°

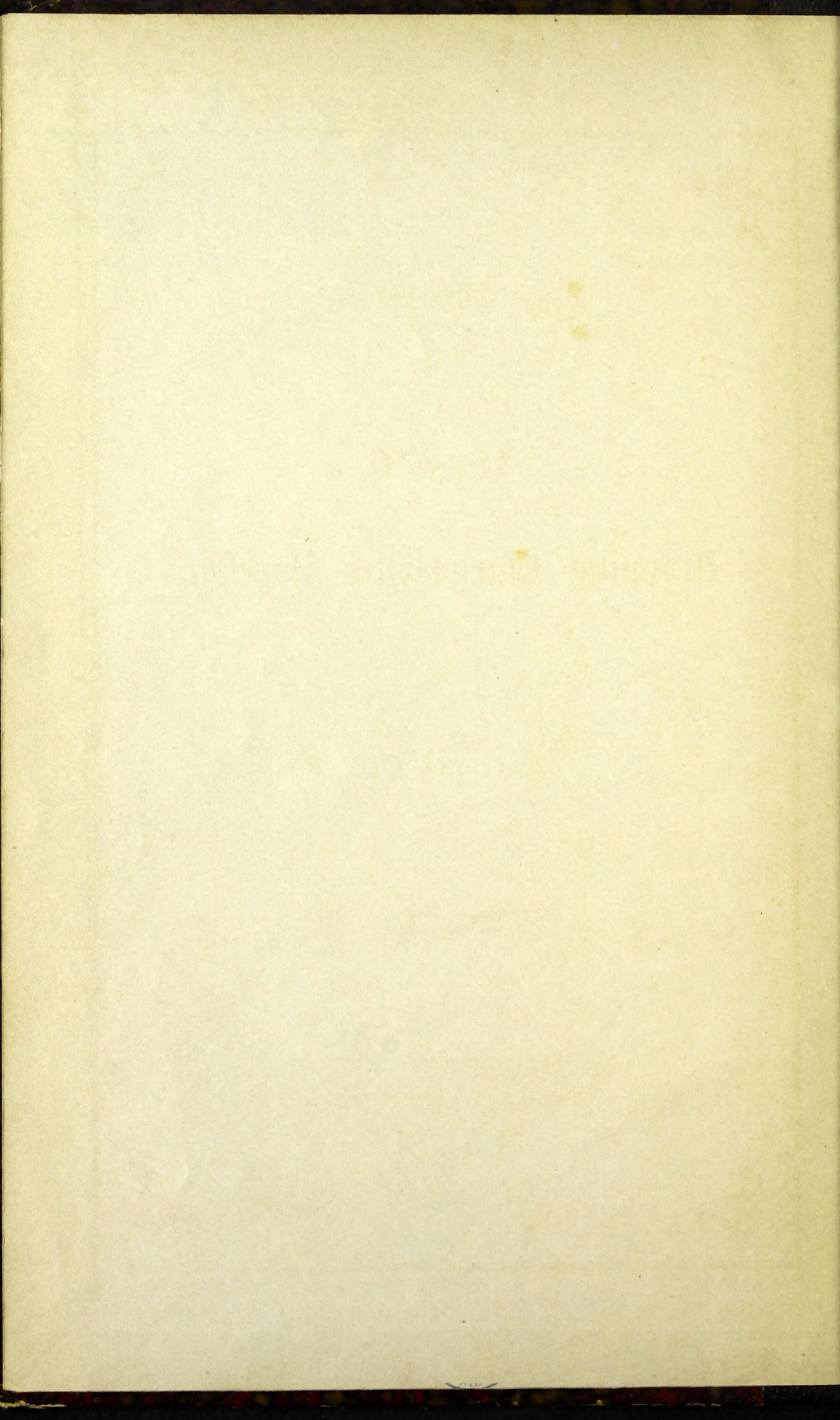

1 1 56 0 8 02070 9

+ REX

Det kongelige Theaters Repertoire.

Nr. 170.

Dronning Marguerites Noveller.

Pris: 85 Dre.

Kjøbenhavn.

Forlagt af J. H. Schubothes Boghandel.

Græbes Bogtrykkeri.

1887.

Det Kongelige Theaters Repertoire

faas i J. H. Schubothes Boghandel, Silkegade Nr. 13, til vedføjede Priser.

- Nr. 8. Bejen til Odelæggelse, Komedie af Holcroft. 55 Dre. — Nr. 9. De væltede Bogne, Syngestykke af Dupaty. 30 Dre. — Nr. 10. Skobuggerens Søn, Syngestykke af Planard. 35 Dre. — Nr. 11. Rinafarerne, Syngestykke af P. A. Heiberg. 35 Dre. — Nr. 13. Gesandten, Lysspil af Scribe og Delavigne. 25 Dre. — Nr. 14. Efterskristen, Lysspil af Holbein. 20 Dre. — Nr. 15. Valentine af Mayland, Syngestykke af Vouilly. 25 Dre. — Nr. 16. Fjebor og Olga, Sørgeespil af Raupach. 40 Dre. — Nr. 17. Murmesteren, Syngeespil i 3 Akter af Scribe og Delavigne, Musikten af Auber. 35 Dre. — Nr. 18. Destillatoren, original Vaudeville. 40 Dre. — Nr. 19. Den fortrædelige Formiddag, Lysspil. 25 Dre. — Nr. 22. Hellig Tre Kongers Aften, Lysspil af Shakespeare. 60 Dre. — Nr. 24. De muntre Koner, Lysspil af Shakespeare. 60 Dre.
- Nr. 25. For Tids Mennesker, originalt Lysspil af Dverfkou. 50 Dre. — Nr. 26. Den Stumme i Portici, Opera af Scribe og Delavigne, ved J. L. Heiberg. 35 Dre. — Nr. 27. Eugenie, Drama af Beaumarchais. 40 Dre. — Nr. 28. Brødrene Philibert, Lysspil af Richard. 50 Dre. — Nr. 29. Marie, Syngestykke af Planard. 25 Dre. — Nr. 30. Hans Sachs, Skueespil af Deinhardstein. 40 Dre. — Nr. 31. Fornuftgistermaalet, Skueespil af Scribe. 35 Dre. — Nr. 32. To Aar efter Brylluppet, Lysspil af Scribe. 35 Dre. — Nr. 33. Den unge Egtemand, Lysspil af Mazerés. 50 Dre. — Nr. 34. Den fortræffelige Dunkel, Lysspil af Scribe. 35 Dre. — Nr. 35. Bruden, Syngestykke af Scribe. 50 Dre. — Nr. 36. Don Carlos, Tragedie af Schiller. 85 Dre. — Nr. 37. Fra Diavolo, Syngestykke af Scribe. 50 Dre. — Nr. 38. Henrik den Femtes Ungdom, Syngeespil. 50 Dre. — Nr. 39. Kvækeren og Danjerinden, Komedie af Scribe. 40 Dre. — Nr. 40. Familien Riquebourg, Drama af Scribe. 35 Dre. — Nr. 41. Den gamle Egtemand, Lysspil af Scribe. 40 Dre. — Nr. 42. Elskovsdriften, Syngestykke af Scribe. 35 Dre. — Nr. 43. Frierens Besøg, Lysspil af Scribe og Melesville. 35 Dre. — Nr. 44. Koffgangeren, Lysspil af Scribe. 35 Dre. — Nr. 45. Den første Kjærlighed, Lysspil af Scribe. 35 Dre. — Nr. 46. Møllen i Bjergkløften, Syngeespil af Wittig. 35 Dre. — Nr. 47. Dronningen paa 16 Aar, Drama af H. C. Andersen. 40 Dre. — Nr. 48. Garrick i Bristol, Lysspil af Deinhardstein. 65 Dre.
- Nr. 49. Dominique, Komedie af D'Epagny og Dupin. 60 Dre. — Nr. 50. Brødrene Foster, Lysspil, efter Tøpfers Bearbejdelse af J. L. Heiberg. 50 Dre. — Nr. 51. For evig! eller: Medicin mod en Elskovsrus! af Scribe og Varner. 35 Dre. — Nr. 52. Johanne d'Arc, Pigen fra Orleans, romantisk Tragedie af Schiller. 75 Dre. — Nr. 54. Christens hjemkomst, Lysspil af Scribe og Dupin. 35 Dre. — Nr. 55. Broder og Søster, Komedie af Scribe og Melesville. 35 Dre. — Nr. 56. Donna Diana, Lysspil, oversat efter West's Bearbejdelse af Moretos spanske Original. 75 Dre. — Nr. 57. Kom! Dramatisk Opgave, af Glæholk. 25 Dre. — Nr. 58. Ludvig den Ellevte, Tragedie af Cassimir Delavigne. 85 Dre. — Nr. 59. Tempelherren og Jødinden, romantisk Opera af W. A. Wohlbrück. 40 Dre. — Nr. 60. Den unge Hovmesterinde, Lysspil, efter Scribe og Dupont ved J. L. Heiberg. 40 Dre. — Nr. 61. Ludovic, Syngestykke af de Saint-Georges. 40 Dre. — Nr. 62. En Lime i et Støvbo, Lysspil, efter det Franske ved J. L. Heiberg. 35 Dre. — Nr. 63. Den Ubekjendte, tragisk Syngeespil af Romani. 35 Dre. — Nr. 64. Hertuginde af Mantua, et Drama af James Sheridan Knowles. 65 Dre. — Nr. 65. Aurelia, Skueespil efter Scribe. 50 Dre. — Nr. 66. Den hemmelige Videnskab, Lysspil af Scribe. 65 Dre. — Nr. 67. Tjgaar og Tjdag, eller et Eventyr paa Heden, originalt Lysspil. 50 Dre. — Nr. 68. De to Egtemand, Lysspil af Scribe og Varner. 35 Dre. — Nr. 69. Drenns Rede, romantisk komisk Opera af Carl v. Holten. 40 Dre. — Nr. 71. Matrosen, Komedie af Souvage og Lurieu. 35 Dre. — Nr. 72. Et Eventyr under Carl den Niende, Lysspil af Soulie og Badon. 60 Dre.
- Nr. 73. Duellantene, komisk Syngestykke af Dverfkou. 50 Dre. — Nr. 75. Michel Perrin eller Politispionen uden at vide det, Vaudeville af Melesville og Duvernier. 60 Dre. — Nr. 76. Skilles og mødes, original dramatisk Digtning af H. C. Andersen. 50 Dre. — Nr. 77. Marie Stuart, Sørgeespil af Schiller. 1 Krone. — Nr. 78. En Hytte og hans Hjerte! Lysspil af Scribe og Alphonso. 40 Dre. — Nr. 79. Guldkorslet, Lysspil efter det Franske, oversat ved J. L. Heiberg. 65 Dre. — Nr. 80. Vestocq eller Etats-Intriguen, Opera af Scribe, Musikten af Auber. 65 Dre. — Nr. 82. Smeden i Neumark, original dramatisk Skildring. 25 Dre. — Nr. 83. En fattig Kones Testamente, Drama efter Ducange. 65 Dre. — Nr. 84. Den Gjerriges Datter, Skueespil af Bayard og Dupont. 45 Dre. — Nr. 85. Coliche, Lysspil efter det Franske ved J. L. Heiberg. 35 Dre. — Nr. 86. Poul Clifford, Skueespil af Melesville og Duvernier. 50 Dre. — Nr. 87. En Kriminalproces, Lysspil af Kofier. 75 Dre. — Nr. 88. Enkens Mand, Lysspil af Dumas. 40 Dre. — Nr. 89. Et ungt Egtepars Husholdning, Lysspil af Scribe og Bayard. 35 Dre. — Nr. 90. Et Hjem, dramatisk Fjdbil paa Vers. 35 Dre. — Nr. 92. Grev Saint-Germain, Skueespil af François og Journier. 50 Dre. — Nr. 93. Drama og Bahaderen, Opera af Scribe, Musikten af Auber. 25 Dre. — Nr. 94. Farinelli, Lysspil efter det Franske, oversat af J. L. Heiberg. 50 Dre. — Nr. 95. Valeur & Compagnie, Komedie efter Bayard og Devorme. 35 Dre.

(Se Omflagets sidste Blad.)

Nr. 97. Husundersøgelsen, Drama af Daubigny og Bonjol. 35 Dre. — Nr. 98. Fejltagslerne, Komædie, oversat efter det Engelske ved N. B. Dorph. 60 Dre. — Nr. 99. Jøviden, Opera af Scribe, Musikken af Halevy. 40 Dre. — Nr. 100. Enten elskes eller dø! Lysspil af Scribe. 35 Dre. — Nr. 101. En Kones Kaprice, Syngestykke af Lesguillon. 35 Dre. — Nr. 102. Babu, komisk Syngespil af Wohlbrück. 50 Dre. — Nr. 103. Kean, Skuespil af Dumas. 65 Dre. — Nr. 104. Saauegarden, Lysspil af Ancelot og de Comberousse. 25 Dre. — Nr. 105. Stella, Skuespil af Scribe. 35 Dre. — Nr. 106. Valerie, Komædie efter Scribe og Melesville. 35 Dre. — Nr. 107. Den sorte Domino eller Hventyret paa Maskeraden, Syngespil af Scribe. 65 Dre. — Nr. 108. Et Giftermaal under Kestfertiden, Lysspil af Ancelot og Duport. 50 Dre. — Nr. 109. Barykmageren, Syngespil af de Planard og Duport. 50 Dre. — Nr. 110. Dnkels Hemmelighed Lysspil af Varin. 35 Dre. — Nr. 111. Hofnarren imod sin Billie, Lysspil af Melesville og Kavier. 40 Dre. — Nr. 112. Clermont eller Kunstnerens Kone, Skuespil af Scribe og Vanderburch. 40 Dre. — Nr. 114. Anno: Et Tusende, Syngestykke af Melesville og Foucher. 35 Dre. — Nr. 115. Kammeraterne, Komædie af Scribe. 85 Dre. — Nr. 116. Bryggeren i Preston. Syngestykke af de Leuwen og Brunswid. 60 Dre. — Nr. 117. Bedstefader Guerin, Skuespil af Laurencin og de Cep. 50 Dre. — Nr. 118. En Bryllupsdags Fataliteter, originalt Lysspil af Dverfkou. 50 Dre. — Nr. 119. Fabrikanten, Skuespil af Souvestre. 50 Dre. — Nr. 120. Sheriffen, Syngestykke af Scribe. 65 Dre.

Nr. 122. Regimentets Datter, Syngespil af Saint Georges og Bahard. 50 Dre. — Nr. 123. De Uafhængige, Komædie af Scribe. 60 Dre. — Nr. 124. En Komædie i det Grønne, Vaudevilled af J. C. Anderfen. 35 Dre. — Nr. 125. Janetta, eller: Spøg ikke med Tid, Syngespil af Scribe og Saint Georges. 60 Dre. — Nr. 126. Bagtalesens Skole, Komædie af Sheridan. 75 Dre. — Nr. 127. Dronning for en Dag, Syngespil af Scribe og St. Georges. 65 Dre. — Nr. 128. Familien Mazarin, Skuespil af Ancelot. 60 Dre. — Nr. 130. De lykkelige Skinsbge, Lysspil, efter Grev Girard af Dverfkou. 25 Dre. — Nr. 131. En Rattegjæst, Vaudeville-Spøg efter Lockroy og Anicet af Dverfkou. 25 Dre. — Nr. 132. Gabrielle de Belle-Jsle, Drama af Dumas. 65 Dre. — Nr. 133. Edwards Sønner, Tragedie, oversat af Boragaard. 65 Dre. — Nr. 134. Et Glas Vand eller liden Tue kan vakte stort Læs, Komædie af Scribe. 75 Dre. — Nr. 135. Scapins Skalkestykker, Lysspil af Molière. 50 Dre. — Nr. 137. En hverdagshistorie, Lysspil af Journier. 25 Dre. — Nr. 139. Capriciosa eller Familien i Nyboder, originalt Folkekømedie af Annesen og Dverfkou. 75 Dre. — Nr. 140. Et Testament, Skuespil af Duval. 50 Dre. — Nr. 141. Doktoren imod sin Billie, Lysspil af Molière. 35 Dre. — Nr. 142. Suzettes Medgift, Lysspil af Dinaux og Lemoine. 65 Dre. — Nr. 144. Wilhelm Tell, af Jony og Hippolyte Bis. 35 Dre.

Nr. 147. Fristelsen eller onde Tankter komme, men maa ikke hufes, orig. Skuespil. 40 Dre. — Nr. 148. Kronjuvelerne, Syngespil af Scribe og de Saint Georges. 75 Dre. — Nr. 149. Orkenens Søn, romantisk Skuespil af Frederik Palm. 65 Dre. — Nr. 150. Hugenotterne, Opera af Scribe, Musikken af Meyerbeer. 50 Dre. — Nr. 152. Don Juan eller Stengjæstebudet, Komædie af Molière. 50 Dre. — Nr. 153. Dskaar, Skuespil af Scribe. 40 Dre. — Nr. 154. Den hjemkomne Smand, Skuespil af Hauch. 60 Dre. — Nr. 155. Hventyr i Jafselavn, originalt Lysspil. 40 Dre. — Nr. 156. Ude og hjemme, Komædie, oversat af det Franske. 60 Dre. — Nr. 157. Den adelsgale Borger, Komædie af Molière. 60 Dre. — Nr. 159. Nathan den Vise, Drama af Lessing. 1 Krone 20 Dre. — Nr. 160. Den gale Dag eller Figaros Bryllup, Komædie af Beaumarchais. 90 Dre. — Nr. 161. Czaren og Kommermanden, Opera af Forking. 60 Dre. — Nr. 162. Fruentimmer-Skolen, Komædie af Molière. 85 Dre. — Nr. 163. Kunsten at skaffe sig Tilbedere, Lysspil af Melesville og Duvchier. 65 Dre. — Nr. 164. Dverkræfter, Lysspil, oversat efter Scribe. 35 Dre. — Nr. 165. Ejeneren sin herres Medbejler, Lysspil af Lesage, oversat af Dverfkou. 35 Dre. — Nr. 166. En Kone, der springer ud ad Vinduet, Lysspil af Scribe og Lemoine. 35 Dre. — Nr. 167. Verden vil bedrages, Lysspil af Scribe. 85 Dre. — Nr. 168. Den indbildte Sgde, Komædie af Molière. 50 Dre.

Nr. 169. Den skinsbge Kone, Komædie af Colman, oversat af Dorph. 60 Dre. — Nr. 170. Dronning Marguerites Noveller, Lysspil af Scribe og Legouvè. 85 Dre. — Nr. 171. Kvindens Baaben, eller: En Kamp i Kærlighed, Lysspil af Scribe og Legouvè. 60 Dre. — Nr. 172. Medbejlerne, Lysspil af Sheridan. 75 Dre. — Nr. 173. Flugt og Fare, Syngespil af C. Meyer, Musikken af S. Rung. 35 Dre. — Nr. 174. Den bevægede Tid, Lysspil af A. F. Hartnack. 60 Dre. — Nr. 175. Slottet i Poitou, Lysspil i 4 Akter af Jules Sandeau. 75 Dre. — Nr. 176. Hjærtet og Pengene, Lysspil af Felicien og Malleffle. 65 Dre. — Nr. 177. Min Lykkeskjærne, Lysspil af Scribe. 35 Dre. — Nr. 178. En fornem Svigerføn, Lysspil af Augier og Sandeau. 60 Dre. — Nr. 179. Jeppe paa Bjergtet, Komædie af P. Holberg. 35 Dre. — Nr. 180. Den Stundesløse, Komædie af P. Holberg. 50 Dre. — Nr. 181. Lucrezia Borgia, Opera af Donizetti. 35 Dre. — Nr. 182. Gertrude eller En lille Skat, Lysspil af A. Harris, ved H. Th. 40 Dre. — Nr. 183. Ippigenia i Aulis, Opera, til Musik af C. W. Gluck. 35 Dre. — Nr. 184. Landligt Kofetteri, Lysspil af Charles Dickens. 40 Dre. — Nr. 185. En Kærlighedsdrøm, Lysspil af Eugene Scribe. 60 Dre. — Nr. 186. Robert af Normandiet, Opera af Scribe og Delavigne. 35 Dre. — Nr. 187. Svøngangerfisen, Opera af Romani. 35 Dre. — Nr. 188. Faust, Opera af Jules Barbier og Michel Carre, Musikken af Ch. Gounod. 35 Dre. —

Nr. 189. En Kaprice, Lyttspil af Alfred de Musset, oversat af H. P. Holst. 35 Dre. — Nr. 190. Troubadouren, Opera, Treen af E. Cammarano, Musikken af Guiseppe Verdi, oversat af H. P. Holst. 35 Dre. — Nr. 191. To Lidsaldr, eller Prinsessen i den slumrende Skov, Stueispil efter Octave Feuillet ved H. P. Holst. 65 Dre. — Nr. 192. En Omvej, originalt Lyttspil. 35 Dre.

Nr. 194. Ringen, Lyttspil efter Farquhar og Schröder. 65 Dre. — Nr. 195. Tryllesløjten, Syngestykke til Musik af Mozart, oversat af H. P. Holst. 60 Dre. — Nr. 196. Høgtidskapolitisk, originalt Lyttspil. 35 Dre. — Nr. 197. Lohengrin, romantisk Opera af Richard Wagner, oversat af Adolph Herg. 35 Dre. — Nr. 198. Villars' Dragoner, Syngestykke af Lockroy og Cormon, Musikken af Aimé Maillart, oversat af H. P. Holst. 65 Dre. — Nr. 199. Tactuffe eller Der Stinkellige, Komædie af Molière, oversat af Alfred Zinck. 1 Krone. — Nr. 200. Messersangerne i Nürnberg, Opera af Richard Wagner, oversat af Adolph Herg. 75 Dre. — Nr. 201. Den hvide Dame, Syngespil af Scribe, oversat af Th. Overkø. 50 Dre. — Nr. 202. Korskanerens, Syngestykke af de Saint-Georges ved Adolph Herg, Musikken af Emil Hartmann. 40 Dre. — Nr. 203. Christiane, Komædie af Edmond Gondinet. 85 Dre. — Nr. 204. Iphigenia paa Tauris, Opera, Musikken af Gluck, oversat af Adolph Herg. 35 Dre. — Nr. 205. Tannhäuser og Sangerskrigen paa Wartburg, romantisk Opera af Richard Wagner, oversat af Adolph Herg. 35 Dre. — Nr. 206. De to Armringe, Opera efter A. Dehlenschläger, af Axel Grandjean. 25 Dre. — Nr. 207. Den Bjærgtagne, af F. Hedberg, Musikken af J. Hallström, oversat af Adolph Herg. 35 Dre. — Nr. 208. Love, Syngespil i tre Akter, af P. C. Lange-Müller. 35 Dre. — Nr. 209. Et Kompagniskab, Lyttspil i tre Akter, af Picard, Bassard & Julgence. 35 Dre. — Nr. 210. Postillonens i Konjumeau, Syngespil i tre Akter, oversat af Th. Overkø. 65 Dre. — Nr. 211. Ekfrossdriften, Opera i to Akter af F. Romani efter Scribe, oversat af Th. Overkø. 35 Dre. — Nr. 212. Gnisten, Lyttspil i en Akt af Edouard Pailleron, paa Dansk ved William Bloch. 35 Dre. — Nr. 213. Paa Krigsfod, Syngespil i en Akt. 35 Dre. — Nr. 214. Marquis de Villemer, Komædie af George Sand, oversat af H. P. Holst. 75 Dre. — Nr. 215. Kongen har sagt det, Syngestykke af E. Gondinet, Musikken af Léon Delibes. 80 Dre. — Nr. 216. Martha, Opera af Friedrich, Musikken af Flotow. 40 Dre. — Nr. 217. Jægerbruden, Syngestykke, Musikken af Weber. 40 Dre. — Nr. 218. Hans Højling, Syngestykke af Ed. Derivent, Musikken af H. Marschner. 40 Dre. — Nr. 219. Lady Tactuffe, Stueispil af Mdm. Emile de Girardin. 70 Dre. — Nr. 220. Ungdom og Gallesk, Syngestykke efter Bouilly ved N. E. Bruun. 40 Dre. — Nr. 221. Familien Fourchambault, Stueispil af Emile Augier. 75 Dre. — Nr. 222. En Skjærsommernatsdrøm, Lyttspil af Shakespeare. 40 Dre. — Nr. 223. Jeannettes Bryllup, Syngestykke af Barbier og Carré, oversat af A. Zinck, Musikken af B. Massé. 40 Dre. — Nr. 224. Rigoletto, Opera efter V. Hugo af F. M. Piave, Musikken af Verdi, oversat af A. Herg. 40 Dre. Nr. 225. Mignon, Opera af Michel Carré og Jules Barbier, Musikken af Ambroise Thomas, oversat af A. Herg. 40 Dre. — Nr. 226. Jean fra Nivelle, Syngestykke i 3 Akter af Gondinet og Gille, Musikken af Léon Delibes. 40 Dre. — Nr. 227. Hamlet, Opera i 5 Akter af Carré og Barbier, Musikken af A. Thomas. 40 Dre. — Nr. 228. Colomba, Opera i 3 Akter af H. P. Holst, Musikken af Axel Grandjean. 40 Dre. — Nr. 229. Don Juan, Opera i 4 Akter af L. du Ponte, Musikken af Mozart. 50 Dre.

Følgende Stykker ere udkomne særskilt:

Den 28. Januar, Vaudeville af J. L. Heiberg. 50 Dre. — Kjerlighedens Drømme, Vaudeville af Scribe. 50 Dre. — Pigen ved Søen, Opera. 50 Dre. — Kjerlighed og Politik, Vaudeville af H. Herg. 65 Dre. — Guldbryllupsfrierierne, original Vaudeville. 65 Dre. — Sekretæren og Koffen, Lyttspil af Scribe. 35 Dre. — Den Skønneste Dag i Livet, Vaudeville af J. L. Heiberg. 50 Dre. — Robert af Normandiet, Opera af Scribe og Delavigne, 65 Dre. — En Fødselsdag i Slutteriet, Vaudeville af Overkø. 50 Dre. — Livet i Skoven, Lyttspil af Shakespeare ved S. Beyer. 75 Dre. — Viola, ligeledes. 75 Dre. — For ti Aar siden, orig. Lyttspil. 50 Dre. — Lovbud og Lovbrud, Lyttspil af Shakespeare ved S. Beyer. 50 Dre. — Julius Cæsar, ligeledes. 35 Dre. — Kong Lear, ligeledes. 65 Dre. — En Sommeraften, orig. Vaudeville. 50 Dre. — Antonius og Cleopatra, Sørgespil af Shakespeare, oversat af S. Beyer. 65 Dre. — Kongens Billed, Drama af D. C. Lund. 35 Dre.

Balletter: Søvnangersten. 20 Dre. — Viktors Bryllup. 20 Dre. — Hertugen af Vendomes Bager. 20 Dre. — Povel og Virginie. 20 Dre. — Faust. 20 Dre. — Veteranen eller det gjæstfri Tag. 20 Dre. — Tyrolerne. 20 Dre. — Nina eller den Banvittige af Kjerlighed. 20 Dre. — Baldemar. 20 Dre. — Skjolden. 20 Dre. — Don Quixote. 20 Dre. — Fantasiens D. 20 Dre. — Festen i Albano. 20 Dre. — Fædrelandets Musen. 20 Dre. — Torcadoren. 20 Dre. — Napoli. 20 Dre. — Erik Menveds Barnom. 20 Dre. — Bellmann. 10 Dre. — Kirken Bil. 20 Dre. — Raphael. 20 Dre. — Nymfen Chloris. 20 Dre. — Penelope. 10 Dre. — Den hvide Høse. 10 Dre. — Gamle Minder. 20 Dre. — Konservatoriet. 20 Dre. — Psyche. 20 Dre. — Kermessen i Brügge. 20 Dre. — Zulma eller Kyrstjalpsabet. 20 Dre. — Brudefærden i Hardanger. 20 Dre. — Et Folkesagn. 20 Dre. — Abdallah. 20 Dre. — I Karpatherne. 20 Dre. — Blomstertesten i Genzano. 20 Dre. — Hjældbuen. 20 Dre. — Hjært fra Danmark. 20 Dre. — Balthyrien. 25 Dre. — Giselle. 20 Dre. — Marktederskens Hjemkomst 20 Dre. — Thyrmestvinden ved Forspil: Kornerne. 35 Dre. — Kort Adeler i Venedig. 25 Dre. — Livjægerne paa Amager. 20 Dre. — Et Eventyr i Billeber. 20 Dre. — Mandarinens Døtre. 10 Dre. — Weysses Minde. 10 Dre. — Arcona. 20 Dre. — Fra det forrige Aarhundrede. 15 Dre. — Fra Siberien til Moskou. 20 Dre. — Udit. 20 Dre.

Dronning Marguerites Noveller,

Lystspil i 5 Akter af Scribe og Legouvé,

oversat af F. L. Høedt.

Personerne.

Carl den Femte, tysk Keiser og Konge i Spanien.
Eleonore af Østerrig, hans Søster.
Isabella, Infantinde af Portugal.
Guattinara, Minister.
Babieja, Kammerfjener og Kurcer.

Frants den Første, Konge af Frankrig.
Marguerite, hans Søster.
Henri d'Albret, Kavaleer hos Marguerite.
En Lafaj.

Handlingen foregaar i Madrid.

Første Akt.

En Sal paa Slottet.

Første Scene.

Carl V (i en Sløjels Morgentjote, sidder i en Vænehol tilvæntre). Guattinara (saaende).

Guattinara. Og jeg, Site, som frygtede for at have mistet min Keisers Gunst og betragtede Deres Majestæts Tilbagekomst som Tegn paa en Unaade, jeg bliver udenævnt til Statssekretær, Statssekretær hos den mægtige Carl den Femte.

Carl. For at Magtens Virke ikke skal beruse dig, vil jeg sige dig, af hvilken Grund jeg netop har valgt dig og foretrukket dig for Folk af meget højere Adel. Da du er ung og uerfaren, vil du finde dig i at blive ledet; og da du ikke har noget politisk Resomme, vil man ikke tillægge dig Væren for ethvert dygtigt Foretagende, saaledes som man gjorde ved din Forgænger, den gamle Hertug Infantado. Du er dernæst ærgjerrig, umaadelig ærgjerrig —

Guattinara. Deres Majestæt —

Carl. Ingen Modsigelse, det er dit Hovedfortrin i mine Øjne. Og endelig, hvad der gjør Statsmændenes Ulykke, det er Damerne. Det er dem, som har ødelagt Kongen af Frankrig, den ridderlige Frants I, min fordums Medbesler og nuværende Fange. For deres Skyld har min Fader, Philip af Østerrig, risikeret sin Throne, maatte sit Liv. Og jeg selv — det maa uden Tvivl ligge i Blodet — hvor ofte har jeg ikke givet Slip paa de ypperligste Planer, blot for et Indfald, et øjeblikkeligt Lune, en Forelskelse, saa kort som den korte Vej fra Lyst til Anger. Du derimod, du er kold, lidenskabsløs —

Guattinara. Tror De det, Deres Majestæt?

Carl. Ja, det tror jeg, og det er denne Tro, som har gjort dig til Minister. — Men nok om det. Lad os nu komme til vore Forretninger. Hvad er her at gjøre?

Guattinara. Først, Deres Majestæt, skulde jeg bede Dem bestemme, hvilken Dag De vil celebrere Deres Formaling med Infantinde Isabella af Portugal.

Carl. Jeg kom først hjem i Gaar og saae hende kun et Øjeblik i Aftes. Men du var jo i Fjor i Lissabon som ekstraordinær Gesandt; du maa jo kjende Infantinden?

Guattinara (noget forlegen). Ja, Deres Majestæt.

Carl. Du saae hende lidt, har jeg hørt.

Guattinara. Engang imellem. Kong Emanuel havde den Gang selv en Datter, og Infantinden var kun hans Niece. Det gif derfor hende, som det i Regelen gaar med fyrstelige Personer, der saane Indsydelse; hun førte et meget ensomt Liv, ja, man fandt hende endogsaa noget ubetydelig. Men Omstændighederne har siden den Tid forandret sig, og nu for Tiden savner hun ikke Betydning.

Carl. Jeg haaber at se hende i Dag i Messen, og i Morgen Aften vil jeg aflægge hende mit Besøg, hvorfor jeg ønsker, at Hoffet indfinder sig der. Vil du sige Prinsessen det. Er der mere?

Guattinara (aabner sin Portefeuille). Jeg har dernæst en Ansøgning til Deres Majestæt, en Ansøgning om Audiens.

Carl. Fra hvem?

Guattinara. Fra en Frankmand, som blev saaret ved Pavia, Grev Henri d'Albret.

Carl. Hvad vil han i Madrid?

Guattinara. Han ønsker at dele sin Konges Fangenskab.

Carl (fald). Det maa være en ung Mand.

Guattinara. Ja, ganske ung.

Carl. Hans Onske er smukt og vidner om et ædelt Hjerte. En saadan Bøggøring kan man umulig aflaa. (Langsomt.) Du maa derfor, Guattinara, sørge for —

Guattinara. At han faar Audiens?

Carl. Nej, at han ingen faar. — Er der mere endnu?

Guattinara. Det aller vigtigste. Hvorledes befaler Deres Majestæt, at jeg skal forholde mig med Deres Fange, Kong Frants I? I tre Maaneder har han nu været fængslet her i Madrid og har i al den Tid, uagtet alle sine Bestræbelser, ikke kunnet opnaa en Samtale med sin Broder, Kejseren. Hvad er Deres Majestæts Hensigt?

Carl (i Zanter). Min Hensigt?

Guattinara. Vil Deres Majestæt se ham, tale med ham?

Carl. Nej.

Guattinara. Vil De da skænke ham sin Frihed?

Carl. Nej.

Guattinara. Ja, Deres Majestæt, hvad vil De da?

Carl. Hvad tror du?

Guattinara (forigtig). Derfom jeg tør ytre min Mening, saa antager jeg næsten, at Deres Majestæt for Djeblippet kun arbejder paa ikke at gjøre noget, og at De i saa Henseende gjør Regning paa mig. Utaalmodigheden og Kjedommeligheden vil da tilsidst, haaber De, tvinge ham til Indrømmelser, som han ellers knap var gaaet ind paa.

Carl (betragter ham med Godhed). Du er vist troet, Guattinara, sæt dig ned.

Guattinara (vægrer sig). I Kejsersens Nærvarelse —

Carl (som før). Kejseren befaler det. — Under min Fraværelse er det dig, i hvis Baretæt jeg har betroet min Broder, Kong Frants den Første. Hvad er her foregaaet? Jeg vil vide alt. Begynd med Anfomsten.

Guattinara. Hans Ankomst var glimrende. Man skulde ikke tro, det var en Fange, men en Sejerherre, en Monark, som holdt Indtog i sin egen Hovedstad. Spanien, Sire, elsker Tapperhed; og denne Konge, som med en halv Snæs andre Bøvehalse lige til det sidste Øjeblik havde kæmpet imod en hel Armee; denne ridderlige Konge, som, endstøndt han var haardt faaret, nægtede at overgive sig til Konnetablen af Bourbon, en Førtæder, og foretrak en Officer, som var bleven sin Konge tro, en Spanier, der med et Knæfald modtog den Overvundnes Kaaarde — alt dette havde gjort dem øre i Hovederne. Fra alle Huse vadede der Faner med det franske Vaaben, Gaderne vare besaaede med Blomster og Grønt, og alle Balkonerne besatte med smukke Damer, som viste med deres Tørklæder og raabte: Leve Kongen af Frankrig.

Carl (med et tvungent Smil). Og Kongen af Spanien?

Guattinara. Var i dette Øjeblik glemt, det kan ikke nægtes; det fornærmede mig, det smertede mig.

Carl. Min gode Guattinara!

Guattinara. Men havde det været galt paa Gaderne, blev det endnu værre i Slotet.

Store Gud, hvilken Modtagelse! Selskaber, Baller, Feter ovenpaa hverandre. Alle vore fornemste Damer, med Deres Majestæts Søster, Prinsesse Eleonore, i Spidsen, gjorde hver Dag deres Opvartning hos den fangne Kænt, som holdt et fuldstændigt Hof og agerede Konge i Deres Sted. En saadan Opførsel, syntes mig, var Majestæts forbrydelse, ikke at tale om, at den let kunde gjøre ham altfor stolt og altfor utilbøjelig til Estergivenhed; og jeg besluttede derfor, i Henhold til min Fuldmagt, at gjøre en Ende paa disse Løjer, at svække hans Mod ved en fuldstændig Ensomhed, og i Stedet for de gylne Lenker at sætte et virkeligt Fængsel.

Carl. Godt, meget godt.

Guattinara. At gennemføre denne Beslutning var imidlertid ikke let, allerede dengang; nu for Øjeblikket er det næsten umuligt.

Carl. Umuligt?

Guattinara. Frants den 1stes Søster, Prinsesse Marguerite, er for en 14 Dage siden ankommen hertil —

Carl. Naa, og hun?

Guattinara. Og hun? — For at bane sig Vej til denne Broder, som det er hende forbudt at se, er der ikke en af Kronens Raadgivere, som hun ikke i Deres Majestæts Fraværelse har vidst at vinde i sin Interessens. Noget af dem fortæller hun om den farefulde og besværlige Rejse, hun har foretaget sig, midt i Hjertet af Vinteren og i et fjendtligt Land, blot for at bringe Trøst til denne Broder, som hun elsker og sorguder. Hos andre vækker hun det gammelspaniske Højmod og erinder dem om den store Eid, som uden Løsepenge frigav de fangne Maurerkonger. I Hofcirklerne politiserer hun med Rigstraadspræsidenten, gjør Vers med de fremmede Gesandter og disputerer om Theologie med Storinkvisitoren. Og er der tilfældigvis en eller anden Træmand af en Hidalgo, som hendes Forførelseskunst ikke bide paa, saa henvender hun sig til deres Fruer. Med de yngste taler hun om Kjærlighed, med de modnere om Toilette og franske Moder, og Resten vinder hun ved sine Noveller, dette Arsenal for kvindelig Malice, og hvortil hendes Publikum meget ofte selv har afgivet Stoffet; kort sagt, uagtet hun selv er Dame, er hun alle Dameres Ideal og Mønster. Deres Majestæts Hof er saaledes ikke til at skende igjen. Den spanske Alvor og vore Selskabers tavse og ærbare Underholdning har maattet vige Plads for fransk Letfærdighed, Kaadhed og Fjas; der er en evig Latter, Snakken og Musiceren, og man skulde virkelig tro, at det hele

Paris var flyttet til Madrid tillige med den fangne Konge.

Carl (rejser sig graviteisk). Ja, det er ganske vist, Prinsesse Marguerite er saa meget farligere, som hun, foruden sine andre Egenskaber endnu har den Dyd — eller Fejl, at være fuldkommen kold; leifindig og insødemommende at se til, men støttet paa en virkelig Moralitet og beffærmet af et overlegent Koketteri, og jeg veed Intet, der er saa vanskeligt at besejre, som en Erbarhed, der altid ler. (Se en ligegyldig Tone). Du veed vel, at jeg engang skulde ægtet hende?

Guattinara. De, Deres Majestæt?

Carl. Jeg forlangte hendes Haand, men hun gav mig uden videre en Kurr.

Guattinara. Jeg begriber da, at Deres Majestæt ikke ønsker at se hende.

Carl. Hun var saamænd en af de første, jeg saae i Aftes ved min Ankomst. Jeg traf hende hos min Søster og i Selskab med min Brud. Hun broderede paa en Almisepung, den var næsten færdig. Jeg beundrede hendes Arbejde og spurgte hende, for hvem hun havde bestemt dette Messerværk. „For den ridderligste Ridder“, svarede hun, og dermed Punktum.

Guattinara. Og hun tilbød ikke Deres Majestæt den?

Carl. Nej, det maa jeg ikke sige.

Guattinara. Det er dog uforklamm.

Anden Scene.

De Forrige. Babiesfa (fra Døren tilvenstre, med en Kasse og en rigtbroderet Vest over Armen).

Carl (som er falden i Zanfer). Hvem er det?

Guattinara. Deres Majestæts Kammer-tjener, Babiesfa.

Carl. Lad ham komme igjen.

Babiesfa (sagte til Guattinara). Det er nu den tredie Gang.

Guattinara (til Kongen, som imidlertid har sat sig ved Bordet til højre og betragter et Landkort). Han siger, det er den tredie Gang.

Carl. Saa lad ham vente.

Babiesfa (sagte). Jeg gjør ikke andet.

(Babiesfa gaar den samme Vej ud. Imidlertid nærmer Guattinara sig Kongen, som bestaendig ser paa Kortet).

Guattinara. Deres Majestæt finder alt-saa, at Prinsesse Marguerites Nærværelse er overflødig?

Carl (uden at vende sig). Ja.

Guattinara. Og farlig?

Carl (som før). Ja.

Guattinara. Man maa da spørge hende saa snart som mulig?

Carl (som før). Nej.

Guattinara. Ikke det?

Carl (reger paa Kortet). Jeg har her, Guattinara, et Kort over Europa, som jeg ofte betragter. Naar jeg da uheldigvis opdager

en eller anden Provins, som gjør et Indblik i mine Stater, og hvis Erobring kunde give dem enten bedre Sammenhæng eller større Afrunding, saa beffærter og beherster denne Tanke mig, lige til Provinsen er min, den koste hvad den vil; saa tænker jeg ikke mere derpaa, men drømmer om en ny. — Da jeg i Gaar saae denne stolte Fyrstinde vove sig saaledes ind paa mine Glemmerter, fik jeg pludselig en Ide —

Guattinara. Jeg gætter den. En ny Provins, som Deres Majestæt vil erobre.

Carl (med Barme). Truffet. Kampen imellem Marguerite og mig er for længe siden begyndt. Som den Uovervindelige kommer hun nu her for at berøve mig min Fange ved sin Yndes Magt. Hvilken Triumf, om det blev mig, som sejrede; om hun maatte lade sin Broder blive her tillige med hendes Stolthed, og selv rejse bort, men uden at kunne sige som han: Alt er tabt, undtagen — (Med Id.) Guattinara! Smiler ikke dit kastilianske Had ved denne Tanke? Vi har besejret Broderen, lad os tillige besejre Søsteren. Paa min Tre, Marguerite er saa smuk, at hendes Erobring vel kan maale sig med Sejren ved Pavia

Babiesfa (kommer ind igjen). Deres Majestæt!

Carl. Er du der igjen? Hvad vil du?

Babiesfa. Klæde Deres Majestæt paa til Messen.

Carl. Det er sandt, det havde jeg rent glemt.

Babiesfa. Saa var der ogsaa en lille Ting, Deres Majestæt, som jeg gjerne vilde bede om.

Carl. Bede om. Ja, lad nu nogen kalde mig umættelig, her er en, som jeg med al min Magt endnu aldrig har kunnet tilfredsstille. Som Dreng spillede jeg engang Bold, og ved denne Lejlighed havde han —

Babiesfa. Det Held, at Deres Majestæt slog mit ene Øje ud.

Carl. Det Held, siger du; ja, det kan man virkelig kalde det. Thi paa Grund af dette Held er der ingen Fordring, som han ikke finder fuldkommen i sin Orden, hvor ubillig den saa er. Han burde i Grunden være Minister.

Babiesfa. Der er somme af dem, som ikke har mere Øje for det, end jeg.

Carl. Jeg har givet ham en Pension. Jeg har gjort ham til Kabinetsekurere. Endnu i Gaar har jeg, paa hans Anmodning, udnævnt ham til min Kammer-tjener. Men endda er han ikke fornøjet. Naa, hvad har du nu paa Hjærte? Hvilket Embede vil du nu have?

Babiesfa. Jeg vil intet have. Deres Majestæt, tværtimod, der er et, som jeg vil af med.

Carl. Af med? Den Begjæring skal blive opfyldt, om ikke for andet, saa for dens Sjældenhed.

Babiesa. Som Deres Majestæts Kabinetsfureer maa jeg rejse fra Madrid til Nederlandene, fra Frankrig til Tyskland, fra Reapel til Cadix. Se, det kunde nu være godt nok, da jeg var Ungkarl. Men nu, Deres Majestæt, da jeg er gift, og, som min høje Belynder, Sennor Guattinara, vil kunne bevidne, gift med det smukkeste, men tillige kofetteste Fruentimmer i alle Deres Majestæts Riger og Lande —

Carl (smilende). Og det er ingen lille Strækning.

Babiesa. Nej, det er netop Ulykken, og kan jeg tro, hvad Ryggtet siger, saa tænker Deres Majestæt paa at gjøre den større endnu. Hvad skal der saa blive af mig? Thi jeg vil ikke nægte, jeg er skinsyg —

Carl. Som en ægte Spanier.

Babiesa. Som en Vgtemand, der altid er paa Rejser, og naar han er hjemme, kun har et Øje at se med. Deres Majestæt vil saaledes indse, at De beviser mig en sand Belgjærning ved at stille mig af med disse løbende Forretninger, saa meget mere, som jeg er ganske overbevist om, at De nok vil holde mig skadesløs paa anden Maade.

Carl. Jeg skal tænke paa det. Gjør nu mit Toilette i Stand. Jeg kommer strax. (Babiesa nærmer sig Kabinetter).

Guattinara (med halv Stemme). Deres Majestæt tænker dog vel ikke paa at føje ham.

Carl (ligelædes). Vor Herre bevares. En skinsyg Kabinetsfureer, det er en ren Skat. Han har altid Hast med at komme hjem igjen.

Babiesa (kommer tilbage). Om Forladelse, Deres Majestæt, men jeg glemte noget.

Carl (utaalmodig). Hvad nu?

Babiesa. Det er ikke for mig selv, det er fra Prinsesse Marguerite. (Rækker Kongen et Brev.)

Carl. Kom, kom. Det burde du jo have besjærgt først.

Babiesa. Jeg beder om Forladelse, Deres Majestæt, men man er dog sig selv nærmest. Det er ikke for det, Prinsessen er et velsignedt Mennecke, det veed Gud, hun er. Naar hun bare smiler, saa er man væk, og hun smiler bestandig.

Guattinara. Er det ikke, som jeg siger, Deres Majestæt, hun har forbejret dem alle, Kammertjenerne med.

Babiesa. Hun er altid saa venlig og forekommende imod mig. Endnu forleden Dag kom hun hen til mig og sagde: „Babiesa lægger slet ikke Mærke til, at man gjør Kur til hans Kone.“ Og saa saae hun i det samme — saadan — til min gode Ven, Kaptajnen ved Livvagten.

Guattinara. Kaptajnen ved Livvagten? Babiesa. Jo, det var meget rigtig, meget rigtig.

Carl (træder i Gulvet.) Hm, hm, hm.

Guattinara. Hvad er det, Deres Majestæt?

Carl. Hun forlanger sit Pas; hun vil rejse, det vil sige med andre Ord, omstyrte alle mine Planer. (Gaar hæftig op og ned ad Gulvet). Naar hun ikke maa saa sin Broder at se, og naar jeg ikke endnu i Dag vil bestemme Løjesummen, vil hun forlade Madrid.

Guattinara. Som det lader, er Prinsessen ikke alene farlig for Hoffet, men for Kejseren selv.

Carl (staudser). Prinsessen har sin Frisbed. Hun kan rejse, naar hun lystet. Gjør hendes Pas i Stand og lad hende saa i Guds Navn rejse. Thi dette Damevæsen, ser du, naar det endda kun var Bedrag og Forræderi, saa fik det at gaa og komme; men det tager Tid, det tager megen Tid, og Tiden er lige lang, men den er ikke lige nyttig. Husk du paa det. Kom saa, Babiesa.

(Gaar med Babiesa ud ad Døren tilventre.)

Tredie Scene.

Guattinara, alene.

Guattinara (ser efter Kejseren). Store, kloge, mægtige Monark! Du, som igjennem dine Gesandter og Spioner tror at kjende alle Hemmeligheder ved Europas Hoffer, hvor lidet kjender Du dog af, hvad der foregaar ved dit eget, og i Særdeleshed hvad der foregaar her. (Rækker Saanden paa Hjertet). Du tror mig fald, uforsom for de Skjønne, mig, som gjerne elskede dem alle. Damerne, mener du, tilintetgjør en Statsmands Lykke, og vælger derfor mig, mig, som netop haaber at skylde Damerne min. Om du vidste, at den lidenskabsløse Minister, i Astenens Skjul, som en forelsket Eventyrer, besøger den smukke Sennora Babiesa; om du vidste, at din egen Brud har højet Øre til min Kjærlighed, mens hun endnu stod i Skygge ved Lisabons Hof. Du tog den ubekjendte Blomst og satte den i din Krone; jeg misunder dig den ikke, men jeg fordrer Erstatning. Hvad jeg taber i Kjærlighed, vil jeg vinde i Magt. — Der kommer hun — i Samtale med Marguerite — hvad kan de have at tale om?

Fjerde Scene.

Guattinara. Isabella (fulgt af nogle Hofdamer, kommer ind i Samtale med Marguerite fra Døren i Baggrunden).

Marguerite. Som jeg siger, Deres Majestæt, De bør ikke betænke Dem længere, men

uden videre slutte Dem til os. Det er dristigt, forøvrent, det vil gjøre en hel Revolution, men lige meget!

Guattinara (affindes). Hvad behager?

Marguerite. De er den eneste, som kan vove et saadant Statskup.

Guattinara. Lør jeg ikke være saafri at spørge, hvorom Talen er.

Marguerite. Om de opstaaende Pibe-traver. Jeg paaiaar, og enhver Upartist maa give mig Ret, at naar man har saa smukke Skuldre, som hendes Majestæt, saa bør man for evig banlyse en saa affindig Mode, en Nødhjælp for Middelmådigheden, og opfundet, det er jeg vis paa, af en eller anden vanstabt Prinsesse eller puffelystig Kejserinde, som havde Grund til at gaa inkognito. Men vi, Deres Højhed, hvorfor skulde vi fryde i Skjul? Kun Mod! Den offentlige Mening vil være paa vor Side, og Herrerne med.

Guattinara. Tror De det, Deres Højhed?

Marguerite. De først og fremmest, Sennor Guattinara, og Kejseren med. Hvis jeg ikke har set fejl, er Hans Majestæt ingen Underafskjult i det mindste i den Retning.

Isabella (saa sig paa den Bønebog, Marguerite har i Haanden). Nej, det var dog en nydelig Bønebog, De der har. (Læser den og betragter den.) O, nej se! Det franske Baaben! (Læser den.) Og hvor de Billeder ere dejlige!

Marguerite. Der er Maade med, Deres Højhed; jeg har selv været Messer for dem. Jeg havde tænkt mig, at den muligvis kunde fornøje Prinsesse Eleonore, hun er jo saadan en flittig Kirkegænger. Men dersom Deres Majestæt har Lyft til den —

Isabella (hurtig). Tusind Tak. Den skal jeg vise Kejseren.

Guattinara. Hans Majestæt har paa-lagt mig et mundtligt Brev til sin høje Brud — til hende alene.

(Hofdamerne trække sig lidt tilbage; Marguerite sætter sig ved Bordet tilføje, og Guattinara gaar ned i Forgrunden tilvenstre.)

Guattinara (med halv Stemme). Kejseren venter Deres Højhed i Messen

Isabella. Skal jeg nu i Kirke?

Guattinara. Det er aldeles nødvendigt.

Isabella. Ja ja da (Pavse). **Guattinara**.

Guattinara. Ja, Deres Højhed.

Isabella. Jeg kjæder mig.

Guattinara. Det er det eneste, en Dronning har at bestille.

Isabella. Der er ingen, som morer mig, uden Prinsesse Marguerite.

Guattinara. De holder altsaa meget af hende?

Isabella. Det vil jeg ikke sige, men hun morer mig; og saa gjør hun mig altid saadanne kjønne Præsenter. Se engang paa denne Bønebog; hvad det er for et yndigt Bind.

Guattinara. Tag Dem i Vare for hende; hun er ikke til at lide paa.

Isabella. Det er underligt; det samme siger hun om Dem.

Guattinara. Ja saa. Naar De gaar fra Kirke med Kejseren, kunde Deres Højhed gjerne takke ham for min Udnævnelse; den har valet almindelig Tilfredshed. De kunde tilføje, at De har faaet Brev fra Deres Onkel, Kong Emanuel —

Isabella. Ja, men det er jo ikke sandt.

Guattinara. Gjør ikke noget til Sagen — og at det vilde være Deres Onkel kjært — og Dem med — dersom Hans Majestæt vilde skænke mig den gylbne Blies, som et passende Tilleg til min nye Bærdighed. (Marguerite rejser sig). Men Prinsesse Marguerite betragter os, jeg frygter næsten for, hun lurer.

Isabella. Det ser hun ikke ud til.

Guattinara. Saa meget snarere gjør hun det. (Sejt). Ja, Deres Højhed, Kejseren haaber at se Dem i Dag i Messen, og i Morgen Aften — det er Hans Majestæts egne Ord — skal Hoffet samles hos Dem, han vil da aflægge Dem sit Besøg.

Isabella. Du hellige Isabella, hvad skal jeg nu gjøre?

Marguerite (nærmer sig hurtig). Hvad er det, Deres Højhed, hvorfor saa forkræftet?

Isabella. Har De ikke hørt det? Jeg skal have Selskab i Morgen Aften, Kejseren vil besøge mig. Hvad i al Verden skal jeg more ham med?

Marguerite. En Konge er unægtelig noget vanskeliggere at underholde end enhver anden. Men naar man sætter noget i det, er det umuligt andet, end at vi maa kunne slippe derfra med Honorar. Vi ville musicere for ham; og dersom De ønsker det, skal jeg gjerne forelæse en lille Novelle, som jeg i disse Dage er bleven færdig med, og hvis Titel maatte kunde friste Hans Majestæts Nysgjerrighed.

Isabella. Hvad hedder den?

Marguerite. „Hvad der behager Damerne.“

Isabella. Det er fortræffeligt; saa er jeg reddet. Tak skal De have, De er dog sød alligevel.

Marguerite (smilende). Alligevel?

Isabella. Ja, man siger, at De —

(Guattinara gjør Tegn til hende, at hun skal tie stille.)

Marguerite (som før). Naa, hvad siger man?

Isabella. Na, ingen Ting. Farvel. (Gik og gaar med sine Damer ud ad Døren i Baggrunden.)

Marguerite (til Guattinara). Denne Krigserklæring kommer uden Tvivl fra Dem, Sennor Guattinara.

Guattinara. Deres Højhed miskjender mig. De har næppe her ved Hoffet nogen troere Tjener end mig.

Marguerite (ironisk). Birkelig?

Guattinara. Jeg kan bedrive det.

Marguerite (som før). Det er vist let for en Mand med Deres Talent.

Guattinara. Deres Højhed har i Morges tilfallet Kejseren en Begjæring, som Hans Majestæt var meget utilbøjelig til at indrømme. Det er mig, Deres Højhed, som endelig har bevæget ham til at opfylde Deres Ønske.

Marguerite (afstødes). O Gud!

Guattinara. Han har da befaleet mig at sige Dem, at De endnu i Dag kan forlade Madrid; jeg har selv faaet Ordre til at gjøre Deres Paas i Stand, og om et Øjeblik, Deres Højhed, skal jeg have den Ære at bringe Dem det. (Gulser og gaar ud ad Døren tilsvendte).

Femte Scene.

Marguerite (alene.)

Jeg skal altsaa forlade Madrid. Han tillader det, og det er mig selv, som har forlangt det. Jeg har villet forcere Spillet, og har rimeligvis tabt det. U Gaar Aftes, da jeg trak mig tilbage, uden at se paa ham, ja næsten uden at svare ham, troede jeg dog at spore en vis Fortrødselse, en Bredde, som gav mig det bedste Haab. (Med et Sæt.) Naa — enhver kan tage fejl, endogsaa et Fruentimmer — og jeg har taget fejl. — (Smertelig.) Kære, elskede Broder! Jeg, som svor paa, at jeg vilde befri dig og føre dig tilbage til dit Hjem, jeg maa nu rejse, uden at have set dig, trykket din Haand eller talt et Ord om Frankrig. Og det er hverken Mod eller Ubholdenhed, som har manglet mig. Hvor ofte har jeg ikke, med Emil paa Læben og Fortvivlelse i Hjertet tænkt paa dig for at vinde Kraft til at kokettere og behage. Men nu? Hvad formaar jeg nu, ene og uden Væner, ved dette Hof, hvor alle svigte mig. — (Saa Øje paa Henri d'Albret, som kommer ind fra Baggrunden, og nedsæder et Glædesstrøg.) Ah! Henri d'Albret!

Sjette Scene.

Marguerite. Henri d'Albret (fra Baggrunden).

Henri (med et dybt Sæt). Endelig, Deres Højhed, ser jeg Dem igjen.

Marguerite. De her? Men De var jo faaret og fangen.

Henri. Det var jeg; men nu er jeg helbredet og fri og iler til Madrid for at søge om Tilladelse til —

Marguerite. Tilladelse til —

Henri. At dele Kongens Fangenskab.

Marguerite. Er det muligt?

Henri. Det er ikke let, det veed jeg nok; men naar man har Protektioner, og det har jeg. Først og fremmest regner jeg paa Dem, Prinsesse. Som Kavaler hos Deres Kongelige Højhed tilhører jeg Dem endnu mere end Deres Broder, Kongen; og da jeg fik at vide, De var her, sagde jeg strax til mig selv: Jeg rejser. Prinsessen vil nok gjøre noget for en gammel, tro Tjener.

Marguerite. Ah, min stakkels d'Albret! Jeg kan ikke gjøre noget for mig selv. Jeg har endnu ikke set min Broder; og derfor De har nogle Protektioner, saa sig mig dem, jeg er ikke storagtig, jeg vil benytte dem selv.

Henri. De?

Marguerite. I en Stilling som vor, maa man intet forsømme. Derfor tal.

Henri. Deres Højhed mindes uden Tvivl den Aften i Fontainebleau, da De kom hen til mig og sagde: „I Morgen drager Kongen i Krig. Vaag over ham og forlad ham ikke.“ — Jeg kæmpede ved hans Side; jeg blev faaret med ham og fangen med ham. Har han ikkebet Dem det til?

Marguerite. Ah, han har siden hin ulukkelige Dag været saa betagen af Lidelser —

Henri. Ah han har glemt mig. Jeg bad ham dog kun om den ene Tjeneste, at sige Dem, Deres Bud var efterkommet. O, alle Fryster ere utaknemmelige.

Marguerite (smilende). Og Frystinderne?

Henri. Jeg kjender enkelte, som ere saa grusomme, at de ikke unde deres troeste Tjenere et venligt eller blot medlidende Blik.

Marguerite (rækker ham Haanden). Saa stem er jeg dog ikke.

Henri (løfter hendes Haand). Tilgiv mig, Deres Højhed, jeg var uretfærdig. Hvad forlanger De af mig. Tal, befal.

Marguerite (smilende). For Øjeblikket forlanger jeg kun, at De skal fortsætte Deres Beretning.

Henri. Da Kongen blev bragt til Spanien, vilde jeg naturligvis følge ham; men mine Saar vilde ikke, og jeg blev derfor ene tilbage i Fæstningen, ene, det vil sige med Fangevogteren og hans Niece, som plejede mig; og ved hendes Hjælp —

Marguerite. Ah, det er en af Protektionerne; en ung Pige?

Henri. Nej, Deres Højhed, en ung Kone. Marguerite. Som blev forelsket i Dem.

Henri (hurtig). Nej aldeles ikke. (Langsommere). Der er ingen, som —

Marguerite. Det er ikke sandt; det kan jeg se paa Dem. Naa, hun elskede Dem altsaa, og De? De gjorde uden Tvivl Gjengjæld?

Henri (alvorsrig). Nej, hvad det angaar, saa kan jeg forsikre Deres Højhed, at det er en suldfommen Umulighed.

Marguerite. Og hvorfor det?

Henri (noget forlegen). Af Grunde, som —

Marguerite. Som De ikke kan sige?

Henri. Ja, Deres Højhed. Den vigtigste af dem er, at jeg elsker en anden.

Marguerite. Bah! Den Grund plejer ikke at genere Herrerne.

Henri. O, sy Prinsesse! — Naar De vidste, — naar De kjendte den, jeg elsker —

Marguerite (hurtig). Ja, men hende ønsker jeg slet ikke at kjende. Hvad jeg derimod gjerne vil kjende, det er Slutningen paa Deres Historie; thi den faar aldrig nogen Ende, synes mig.

Henri. Nu kommer den, Deres Højhed, nu kommer den. Den unge Kone hed Sanchette. Hun var i Besøg hos sin Onkel, Fangevogteren, men forøvrigt bosiddende i Madrid og gift med Kongens Kabinets-kuerer, Sennor Babieja.

Marguerite. Babieja.

Henri. Og da hun rejste hjem, hviskede hun til mig: „Stol paa mig. Inden en Maaned skal De være fri.“ Det er virkelig ogsaa sket, men jeg begriber ikke hvorledes.

Marguerite. Det skal jeg forklare Dem: Familien Babieja er en Magt her ved Hofset. Kejseren protegerer Manden, og den nye Minister, Guattinara, har efter Sigende meget tilovers for den smukke Sanchette. Hun er desuden ansat hos Dronningen, og De vil nok ad den Vej kunne —

Henri (noget forlegen). Jeg vilde hellere lade være at henvende mig til Sanchette.

Marguerite. Og hvorfor det?

Henri (som før). Det kan jeg ikke godt sige. (Høst.) Der er desuden en anden —

Marguerite. Nok en?

Henri. Da jeg for lidt siden stod og staaedes med den vagthavende Officer, fordi han ikke vilde lade mig passere, kom der i det samme en ung Dame. Jeg bukkede for hende, og da hun hørte mit Navn, udbrød hun: „Grev d'Albret! Frants den Istedes trofaste Ledfager!“ — „Deres Naade er fransk,“ spurgte jeg. — „Nej“, svarede hun. „Jeg er spansk; men stol paa Gud og Deres Bønder; jeg skal endnu i Dag skaffe Dem Abdiens hos Kejseren efter Meßsen.“

Marguerite. Men hvem kan det dog have været — som har saa meget at sige?

Henri. Det veed jeg ikke. Det var en ung Dame, klædt i Hvidt, og med et fremt og noget melanankelt Ansigt. Jeg trok bestemt, hun havde grædt, thi hendes Øjne vare endnu ganske røde. — Der kommer hun!

Endende Scene.

De Forrige. Eleonore (fra Døren tilhøje); foran hende er Par Piger, som hun sender bort).

Marguerite (sagte til Henri). Det er Keiserens Søster, Eleonore af Østerrig.

Eleonore (nærmer sig hurtig). Grev d'Albret! Gaa hurtig ind i dette Galleri. Der er ingen derinde. Naar Kejseren kommer fra Kirke, gaar han den Vej til Raadet. Jeg kan ikke love Dem, at han vil opfylde Deres Begjæring, men De vil i det mindste faa ham i Tale. Mere kan jeg ikke gjøre for Dem.

Henri. Jeg veed ikke, Deres Højhed, hvorledes jeg skal takke Dem —

Eleonore. Gaa blot, at De ikke kommer forfulde. (Henri gaar ud tilhøje).

Ottende Scene.

Marguerite. Eleonore.

Marguerite. Tak, Eleonore, Tak. Det er mig, De viser en Tjeneste, ved at beskytte min Kavaleer.

Eleonore. Det er jo ikke mere end billigt; saa tapper og tro en Ridder.

Marguerite. Ja, det er han.

Eleonore. Og dog saa beskeden og ærbødigt. Han vovede næppe at se paa mig.

Marguerite. Det skal De dog ikke stole paa. Der er ingen Ting saa farligt, som de Folk, der se med nedslagne Øjne; og Greven havde meget vel bemærket, at Deres Højhed havde grædt.

Eleonore (truffet). Jeg?

Marguerite (hurtig). Saa jeg Dem lykkelig, skulde jeg vist ikke være paatrængende; men De har Sorg; hvorfor vil De ikke tillade mig at dele den; De er den eneste her ved Hoffet, af hvem jeg i Sandhed har sølt mig tiltrukken; men hver Gang jeg har nærmet mig Dem, har De søgt at undgaa mig, som om De frygtede mig. jo, De har.

Eleonore. Det har jeg ogsaa, det vil jeg ærlig tilfsaa. Alle Folk sige, at De er saa aandrig, saa overordentlig klog. Saa-dant noget gjør En bange.

Marguerite. Ja, i Frastand, lige som de gamle Slotte, hvor man siger, det spøger. Men naar man nærmer sig, hvad finder man saa? ingen Ting. Og saadan gaar det ogsaa med mig, ikke sandt?

Eleonore. Nej, paa ingen Maade. Hvad De der siger, er jo et nyt Bevis for, at Folk har Ret. — Desuden siger min Skriftefader, at De ikke er nogen god Katholik.

Marguerite. Det er noget, han ikke forstaaar sig paa.

Eleonore. At De i Frankrig altid holdt med Protestanterne.

Marguerite. Ja, naar man gjorde dem Fortrad. Jeg holder altid med dem — som græde. (Med Indertilighed og Barme). Eleonore, betro mig Deres Sorger; saa vil jeg til Gjengjæld betro Dem mine; thi jeg er heller ikke lykkelig.

Eleonore. Ikke saa uhykkelig, som jeg. Jeg var næppe ti Aar gammel, da Kejseren bortgav min Haand.

Marguerite. Ti Aar, siger De?

Eleonore. Ja, til en gammel, sygelig Jyrtske, for at slutte en Handelstraktat. Jeg fik da aldrig min Gemal at se. Men nu forlanger min Broder — o, det er oprørende — for at betale sin Gjæld til Konnetablen af Bourbon, som hjalp ham til at vinde Slaget ved Pavia, — har han lovet ham min Haand.

Marguerite. Konnetablen af Bourbon — en Forræder imod sit Fædreland.

Eleonore. Og imod sin Konge.

Marguerite. Og De tænker paa at adlyde?

Eleonore. Aldrig! Min Haand skal ikke være Lønningen for et Forræderi. „Enten ægter du Konnetablen,“ sagde min Broder, „eller du gaar i Kloster.“ — „Saa gaar jeg i Kloster,“ svarede jeg.

Marguerite. Vilde, højhjærtede Pige!

Eleonore. Jeg gjør det uden Sorg; thi mit Klosterliv, haaber jeg, vil ikke vare længe. Gud vil snart kalde mig til sig.

Marguerite. Hvad er nu det for melankolske Tanker, i Deres Alder, da alting ellers er Glæde og Haab. Eleonore, mig kan man sige alt. Jeg er rigtig nok fransk, men tro De mig, jeg er lige saa god Katholik, som De. (Betragter hende opmærksomt og efter et Øjebliks Tavshed). Er De vis paa, at De i Klosteret kun vil tænke paa Gud?

Eleonore. Hvad mener De?

Marguerite. Ransag Deres Hjærte. Skulde der ikke paa Vunden af Deres Hånd til Konnetablen ligge — en sømmere Følelse — for en anden?

Eleonore. Nej, nej!

Marguerite. Tag Dem i Agt, sig ikke saa ivrig Nej, thi saa kunde jeg let tro, jeg havde gjættet rigtig.

Eleonore. Men hvor kan De formode —?

Marguerite (med et Sæt). Jeg formoder, det gaar andre, som det gaar mig selv. Det er nu saa Verdens Gang.

Eleonore (aaenhjærtig). Saa De er ogsaa —

Marguerite (smilende). Ogsaa?

Eleonore (afides). O Gud!

Marguerite. Bliv ikke bange; jeg er tavst som Graben. Vi to er naturlige Allierede, to Undertrykte, som maa gjøre sælles Sag. — Naar da! — (Med et spørgende Smil). Han er smuk? (Eleonore nikkter). Tapper? (Eleonore sigesedes). Af samme Rang, som De?

Eleonore. Ja, fuldkommen.

Marguerite. Saa skal De heller ikke i Kloster, men ægte ham.

Eleonore. Stille, for Gud i Himlens Skyld! Disse Bægge har Øren.

Marguerite (sagtere). De skal ægte ham.

Eleonore. Alt, det er ikke at tænke paa. Der er Hindringer, som —

Marguerite. Just derfor tænker man paa det. Jeg vil heller ikke paastaa, at der ikke et Steds i Verden findes en ung Ridder, som jeg ikke har den mindste Udflugt til nogen Sinde at kalde min. Men hvilket Menneske tør sige, at noget er umuligt, naar man har Tro, Haab og — lidt Kjærlighed til den, man elsker.

Eleonore. Og jeg, som troede, at De kun elskede Deres Broder.

Marguerite (overgiven). Det ene maa gjøres, det andet ikke forsmædes. (Auvorig.) Men De har Ret: ham først! Hans Frihed gaar for min Lykke, og jeg gruer i dette Øjeblik ved Tanken om, at jeg skal forlade Madrid.

Eleonore. Hvad siger De? Forlade Madrid? Det kan ikke ske. De maa nødvendig blive her. De veed da ikke, at Kongen af Frankrig nu i to Maaneder har været stilt fra alle sine Tjenere og indeluttet i et mørkt og snævert Taarn, i en Fløj af Slottet, en gammel Klostercelle — eller, rettere sagt, et Fangehul.

Marguerite. Hvoraf veed De det?

Eleonore. Vige meget! Jeg veed det. En hidsig Feber truer hans Liv, og hverken Kejseren eller Rigsraadet har nogen Kundskab derom. Hans Vogtere er de eneste, som veed det, og de skjule det omhyggeligt for alle.

Marguerite. Men hvorledes har De da faaet det at vide?

Eleonore. Det kan jo være det samme, jeg veed det bestemt. Og naar jeg nu kommer til Dem og siger: Forraad mig ikke, men frels Deres Broder, som ellers dør — vil De saa tro mig?

Marguerite (kysker hende). Tak, tak, min Søster!

Eleonore (bevæget), Min Søster. O, dette Navn —

Marguerite. Havde jeg et sømmere, saa gav jeg Dem det. — Men der er ingen Tid at spille. Jeg maa tale med Kejseren.

Eleonore. Det er et meget uheldigt Øjeblik; De sætter intet igjennem; thi han er rasende paa Dem.

Marguerite. Er De vis paa det?

Eleonore. Om jeg er. Men hvor kunde De ogsaa høre Dem saaledes ad? De saae jo, hvor inderlig han ønskede den Almissepung, som De broderede paa. Hvor kunde De dog være saa ubehændig ikke at tilbyde ham den?

Marguerite (tvilende). Trov De det?

Eleonore. Han var i den Grad fornærmet, at han, efter at De var gaact, ikke sagde et Ord, men bed sig i Læberne og smilede, et sikkert Tegn paa, at han er strygtelig opbragt.

Marguerite (fornøjet). Virkelig? — Saa

er Djebliffet, tror jeg, ikke saa galt. Vil De føre mig til ham.

Eleonore. Strax kan det ikke ske; han maa allerede være i Raadet.

Marguerite. Saameget bedre; det er netop i Raadet, jeg vil tale med ham.

Eleonore. I Raadet?

Marguerite. Som Gesandt fra min Moder, Louise af Savoien, Regentinden af Frankrig.

Eleonore. Men i Raadet kan ingen komme, og allermindst en Dame.

Marguerite (forfærdet). Er det sandt, hvad De siger?

Tiende Scene.

De Forrige. Babiesfa (kommer ind ad Døren tilvenstre, med en Portefeuille under Armen.)

Babiesfa (nærmer sig Marguerite). Deres Højhed skulde vel ikke have et Djebliff at skjænte mig?

Marguerite. Om lidt, gode Babiesfa. (Til Eleonore.) Og derfor Raadet nu faar i Sinde at blive sammen hele Dagen, kan der saa ingen komme derind?

Eleonore. Ingen, uden de spanske Grandier.

Babiesfa (nærmer sig igjen). Og jeg.

Marguerite (med et insinuant Smit). Ah, Sennor Babiesfa — det forstaaer sig, Kejsereens højre Haand.

Babiesfa. Jeg bringer ham sin Portefeuille.

Marguerite (sætter sig hurtigt ved Bordet og skriver). Nu er jeg strax til Deres Tjeneste. „Sire! Da jeg i Aftes sagde Dem, at jeg havde bestemt denne Pung for den ridderligste Ridder, var det med andre Ord at sige Deres Majestæt, at den var bestemt for Dem.“ — En ægte Ridder siger aldrig Nej til en Dames Bøn. Vender sig imod Babiesfa) Na, lille Ven, hvad var det saa, De vilde? Tal De kun, jeg kan godt høre.

(Vedbliver at skrive).

Babiesfa (bøjer sig imod hende, med halv Stemme). Da jeg kom hjem før, saa gjorde jeg som Skik og Brug jo er, jeg kigede igjennem Nøgleshullet.

Marguerite. Ja, men saadan noget skulde Babiesfa ikke gjøre, for det er en meget fæl Skik, og som let kan volde En Ubehageligheder.

Babiesfa. Det er meget sandt, Deres Højhed, det blev ogsaa Tilfældet. Skodden var slaaet for, og Sanchette skrev.

Marguerite (hurtig). Jeg veed til hvem.

Babiesfa (ligesledes). Birkelig?

Marguerite (rejser sig). Jeg skal sige Dem det siden, nu er der ingen Tid, Kejseren venter. (Tager den Pung, hun bærer ved Siden, og læg-

ger Brevet deri.) Babiesfa er nok saa god at bringe Kejseren denne Pung.

Babiesfa. Med største Fornøjelse.

Marguerite. De kan sige, det er en Present fra en Dame.

Babiesfa. Jeg vil tilføje: fra en meget fornem og meget smuk Dame.

Marguerite. Som De vil. Naar De saa kommer igjen, skal jeg nok sige Dem —

Babiesfa. Tusind Tak, jeg er her paa Djebliffet. (Gaar ud tilhøjre.)

Marguerite. Gud være med ham.

Eleonore. Der kommer nogen; det er Guattinara.

Tiende Scene.

Eleonore. Marguerite. Guattinara.

Guattinara. Jeg har den Gæst at bringe Deres Højhed det omtalte Pas.

Eleonore. O Gud!

Guattinara. Jeg har besørget alt med saa megen Omhu, at jeg haaber, intet vil kunne stille sig i Vejen for Deres Afreise.

Marguerite (ser ud tilhøjre). Det kunde dog være.

Guattinara (forundret). Hvad mener De?

Ellevte Scene.

De Forrige. Babiesfa (fra Døren tilhøjre).

Babiesfa. Kejseren venter Hendes Højhed, Prinsesse Marguerite.

Guattinara. Kejseren? Og hvor da?

Eleonore. I Rigsraadet.

Guattinara. Rigsraadet! Men hvad vil Deres Højhed der?

Marguerite. Forsvar min Broder, Sennor Guattinara, og — anklage Dem! —

(Gaar med Babiesfa ud ad Døren tilhøjre. Eleonore ud ad Døren i Baggrunden, og Guattinara bliver staaende med Tegns paa Forbavelse.)

Ende paa første Akt.

Anden Akt.

Det Indvendige af et rundt Taarn. Tilvenstre en Altan (Pren Kulisje). Ved Siden heraf en Niche med et Madonnabillede. Paa Iste Kulisje Døren til Kongens Bærelse. Tilhøjre, ligeoverfor Altanen, et Portræt i Eggenstørrelse af den hellige Paomus. Paa Iste Kulisje, ligeoverfor Kongens Bærelse, Indgang til Taarnvagten. Paa samme Side et Bord med en Blomsterkurv og Skrivematerialier.

Første Scene.

Guattinara. Marguerite forsonet med Kejseren! — Og det er mig, som har maat-

tet føre hende herhen! — O, hvor højt man skaar, man maa dog altid forudsæ og frygte sin Herres Luner.

Uden Scene.

Guattinara. Carl V.

(Under Guattinaras Replik er Portrætet gledet ind i Tæpet. Kejseren træder ubemærket ind og bliver staaende bag ved Guattinara.)

Guattinara. Hvorfor har man dog ogsaa en Herre.

Carl (lægger Haanden paa hans Skulder). Fordi hele Verden har det — Kongerne med, som langtfra altid er deres egne Herre.

Guattinara (vender sig forskrækket). De her, Deres Majestæt. Og hvorfra kommer De?

Carl. Fra mit Bedekammer.

Guattinara. Og denne hemmelige Dør! Hvornaar har Deres Majestæt ladet den indrette?

Carl. Det er ikke mig, som har ladet den gjøre, men min Fader, den smukke Philip af Østerrig, som næsten daglig benyttede sit Bebeværrelse.

Guattinara. Salig Kongen havde ellers ikke Ord for at være spænderlig gudfrygtig.

Carl. Han kom der heller ikke for Guds Skyld, men for at unddrage sig min stakkels Moders Skinsyge, eller rettere Kjærlighed. Hun vilde altid holde ham hjemme; men gjennem dette Taarn og ad Trappen der —

Guattinara. Jeg forstaaar.

Carl (lægger Fingeren paa Munden). Familiehemmeligheder! —

Guattinara. Denne Dør er rimeligvis Grunden til, at Deres Majestæt har valgt dette Taarn til Fængsel.

Carl. Du foreslog mig det jo selv.

Guattinara. Men det var bestemt Deres Majestæt, som gav mig Ideen.

Carl. Ja, det kan gjerne være.

Guattinara. Tillad mig, Deres Majestæt, endnu et Spørgsmaal. Af hvilken Grund har De, tværtimod Deres oprindelige Beslutning, tilladt Prinsesse Marguerite at komme ind i dette Taarn? Det er kun efter Deres udtrykkelige Ordre, at jeg har bragt hende hertil, og hun har nu allerede været her i to Timer.

Carl. Ja, det er jo din egen Skyld.

Guattinara. Min.

Carl. Eller ogsaa er der en af Bagten, som har slædt af Skole.

Guattinara. Bagten, Deres Majestæt, er endnu mere hunden, end Fjanden selv. De komme aldrig ud, og jeg er det eneste Mennecke, med hvem de staa i Forbindelse.

Carl. Saa maa det jo dog være dig, der har underrettet hende om, hvorledes hendes Broder blev behandlet.

Guattinara. Deres Majestæt! —

Carl. En Behandling, som jeg selv var uvidende om, og som jeg absolut maatte modfætte mig. Baaede Pligt og Klogskab bød at høre paa de Klager, som hun ellers vilde have udbasunet ved alle Europas Hofter, og som jeg fandt det hensigtsmæssigere at høre her — imellem os selv — i Raadet.

Guattinara. Hun har altsaa talt i Raadet?

Carl. Med en Digtighed, en Barme, en Bøstalenhed, du aldrig vilde tiltroet hende — og jeg selv da ikke heller. Ved den helige Jacob, hun talte for sin Broders Frihed og Fred med Frankrig paa en Maade, at man skulde tro, det var Spaniens højeste Fordel. Naar du havde set, med hvilken Kunst, hvilken Fintbed og Behændighed hun asparerede alle mine Argumenter, undgik at saare mig og kun søgte at afsvæbne mig. Svært Øjeblik sølte jeg, at jeg tabte Terræn — og jeg vil slet ikke tale om mig — thi jeg forsvarede mig dog; Men mine gamle Rigstraader! De var i den Grad fortryllede af hendes Djeses Ild og Tales Magt, at de aldeles ikke lagde Mærke til mig, som stod og rystede paa Hovedet og gjorde Tegns til Misforstaaelse. De saae kun paa hende; og da hun endelig udbrød: „Min Broders Liv er i Fare! Dør han her, her, i Eders Kongers Slot, saa ville de kommende Slægtter anslage Carl den Femte, denne højhjærtede Monark, for at have smigmyrdet sin Fjende. Selv som Fange, vil det hedde, bragte Frans den Første Spanien til at skælve; og De veed, mine Herre, De veed alle,“ vebblev hun og udstrakte Haanden, „at Spanien frygter ingen; De veed det og De ville bevise det.“ „Ja, ja,“ raabte de alle, og jeg saae dem allerede, i deres spanke Stoltser, votere Kongens Frigivelse, endogfaa uden Løsepenge, hvorfor jeg inarest muligt havde Raadet og opfattede Afgjørelsen af denne vigtige Sag til det næste Møde, som jeg nok skal sørge for ikke bliver saa snart.

Guattinara. Ja, det kan jeg begribe.

Carl. Men hvorledes skulde jeg, efter alt det, kunne nægte Marguerite at se hendes Broder, naar hele Raadet fordrøede det, og jeg selv i Grunden havde Lyst til at se hende. Men Udelmodigheden har sine Grænser — i Særdeleshed den politiske; og jeg saae meget nødig, at hendes Ophold her varede længere endnu, saa meget mere, som jeg ikke tror paa den Fare, hun taler om.

Guattinara. Det er dog virkelig Tilfældet.

Carl. Man bedrager dig.

Guattinara. Jeg forstirer Dem, Deres Majestæt, det er ganske vist. Saa snart Prinsessen kom hertil, ilede hun strax ind til sin Broder, som vi fandt dødsbleg og besvimet; han svarede hverken paa hendes Skrig, Taarer eller Kjærtegn, og Prinsessen gav sig hen i

en Fortvivlelse, som maatte have rørt hendes argeste Fjende.

Carl. Men hvad fejler ham da?

Guattinara. Det er der ingen, som veed.

Carl. Hvorfor har man da ikke hentet min Løge?

Guattinara. Kongen vilde ikke se ham.

Carl. Man maa tvinge ham til at leve.

Guattinara (med et lille Smil). Efter allerhøjeste Befaling?

Carl. Ja vist.

Guattinara. Men dersom han nu vil dø?

Carl (tager sig til Panden). Ja, det kunde ligne ham: for at unddrage mig min Fange og berøve mig Løsepengene.

Guattinara. Tror De det?

Carl. Det er jeg vis paa. Disse Krigsmænd forstaa ikke andet, end at dø. — Men hvis jeg nu har Ret i min Formodning, hvem kan saa forpurre denne Plan?

Guattinara. Et eneste Menneske, og det er uheldigvis igjen Marguerite.

Carl. Saa lad hende blive. Lad hende blive hos ham — til hun har gjort mig denne Tjeneste.

Guattinara. Efter hendes Ønske har jeg skrevet til Prioren for Dominikanerklosteret og bedet ham sende os en Munk.

Carl. Jo, om det behøves. Der maa i ingen Henseende spares. Jeg har ogsaa tilladt Grev d'Albret, ikke, som han forlangte, at dele Kongens Fængsel, men at tilbringe et Par Timer hos ham. Der kommer nogen op ad Trappen, og det er ikke værdt, man ser mig her. Skulde Faren tiltage, maa du lade mig det vide, nej, det kan være det samme, jeg vil hellere selv komme igjen og se med mine egne Øjne. Farvel. (Gaar den samme Vej, han kom. Væggen lukker sig.)

Guattinara (betragter Materiet.) Hellige Fader Bacomus! Det glæder mig overordenlig at have truffet Dem her. Jeg skal vist ikke unblade ved Lejlighed at henvende mig til Dem.

Tredie Scene.

Guattinara. Henri (fra Baggrunden).

Henri (taler ud ad Døren). Tak, min Ven, Tak! Nu kan jeg nok se. Det var da Fanden til Mørke, der var paa den Trappe.

Guattinara. Hvem er De?

Henri. Grev Henri d'Albret, fransk og Officer i hans Majestæt Kongens Tjeneste. For Næsten har jeg her en kejserlig Tilladelse til at gjøre Kongen min Opvartning. (Rækker ham et Papir.)

Guattinara (ser paa det). Et Par Timer, ja. — Han er derinde.

Henri. Og Prinsesse Marguerite?

Guattinara. Der kommer hun. Rejsen lader Deres Højhed vide, at De kan blive hos Deres Broder, saa længe De finder det nødvendigt og passende. (Siger Prinsessen og gaar ud ad Baggrunden.)

Fjerde Scene.

Marguerite. Henri.

Henri (noar Guattinara er kommen ud). Her er jeg, Deres Højhed. Jeg har kun tøvet for desbedre at udføre Deres Befalinger. Den ærverdige Dominikaner har uden Tvivl sagt Dem, at alt gaar efter Ønske.

Marguerite. Her er ikke Tale om vore Planer, Henri. Før vi tænke paa at befrie Kongen, maa vi redde hans Liv.

Henri. Store Gud, hvad er der?

Marguerite. Jeg har fundet ham i en Tilstand, som ingen kan forklare sig. Han har ingen Feber, han lider ikke, men hans Kræfter forlade ham. Da han saae mig, græd han af Glæde, men jeg kunde desuagtet ikke saa hans Tanker bort fra en Ide, som idelig befkæstiger ham. Han ruger paa en Plan, som han vil skjule for alle.

Henri. Ogsaa for Dem?

Marguerite. Det haaber han forgjæves; jeg gyser for at have gjættet den. Ved at sammenholde hans Tilstand med Bagtens Udfagn, at han i flere Dage intet har nydt, er jeg salden paa den græselige Tanke —

Henri. At?

Marguerite. At Frants den Første, hvem man har berøvet alle Midler til at tage sig selv af Dage, vil sulke sig ihjel.

Henri. Sulke sig ihjel?

Marguerite. Ja. Han betragter sit Fængselskab som en Byrde, en Ddelæggelse for Frankrig, og han vil befrie det ved sin Død.

Henri. Men det maa ikke ske.

Marguerite. Nej, naturligvis. Naar jeg kun vidste, hvorledes jeg skal bære mig ad. At tale til ham om det, nytter slet ikke. Thi er det virkelig hans Hensigt, saa tilstaaar han det ikke.

Henri. Jeg synes, jeg hører hans Stemme.

Marguerite. Han kalder paa mig. Nu kommer jeg, kjære Broder, nu kommer jeg. (Gaar ind i Kongens Værelse.)

Henri. Min stakkels Konge!

Femte Scene.

Henri. Frants i (understøttet af) Marguerite.

Frants. Hvor blev du af? Her er saa mørkt og trist i disse Værelser; de ligne Spanien. Du derimod, du er Frankrig. Ah, d'Albret!

Henri. Sire!

Frants. Hvordan gaar det med dine Saar?

Henri. Gud været lovet, denne Arm kan endnu tjene Deres Majestæt. (Tærer ham til Læneholen tilvenstre.)

Frants (siddende imellem dem). Marguerite! d'Albret! Hos Jer, mine Venner, forsvinder min Landflygtighed.

Marguerite. Den formildes i det mindste. d'Albret har faaet Tilladelse til —

Henri. At være nogle Timer hos Deres Majestæt.

Marguerite. Og jeg, Sire, til at blive hos Dem, saa længe jeg ønsker. Se, det er allerede bedre Tidender. Nu vil vi ogsaa have os en glad Aften, som i gamle Dage, i Chambord.

Henri. Eller Fontainebleau.

Frants. O, Fontainebleau, mit dejlige Slot, med de skønne, flyggefulde Træer! (Vender sig for at afstørre en Taare.)

Marguerite (lystlig). Saa meget er vist, Sire, at De modtog os en hel Del bedre der. For det første fik man da noget at spise; og jeg vil ikke nægte, jeg er meget sulten.

Frants (smilende). Er du det, min Glut! — d'Albret, sig til Bagten, at de bringe mig min Frokost. (d'Albret gaar.)

Sjette Scene.

Frants. Marguerite.

Marguerite. Frokost! Har Deres Majestæt endnu ikke spist Frokost?

Frants. En Sng har ingen Appetit, en Fange endnu mindre. Dertil maa man have frisk Luft, fri Luft. Men Du, min Ven, du er jo ung og rask — og fri. (Henri og Bagten komme.) Maa jeg nu bede dig tage tiltakke. (Til Bagten.) Det er godt. I maa gjerne gaa. (Bagten gaar. Henri med, paa et Bink af Marguerite.) Sæt Dig nu der, ligesom mig, at jeg kan se paa dig hele Tiden.

Marguerite (sætter sig). Jeg havde heller set, at Deres Majestæt havde spist med. (Surtig.) Det er ikke min Mening at nøde Dem, vor Herre bevares. Men naar jeg tænker paa vore Familieaaltider — jeg skal da hilse fra Moder. Hun er altid i Aktivitet. Hun samler Tropper — bygger Forskænsninger —

Frants. Birkelig? Saa hun har ikke tabt Modet?

Marguerite. Ikke et Øjeblik. „Saa længe min Søn lever“, siger hun, „frygter jeg intet. Hans Navn er saa godt som en hel Armee.“

Frants. Min kjære Moder!

Marguerite. Vor Herre holde sin Haand over hende! (Sjænter i Kongens Glas.) Paa

hendes Sundhed, Sire! (Frants bliver utroig.) Vil De ikke drikke Moders Skaal?

Frants. Jo, jo vist, kom, skænk i — et Par Draaber blot. (Løfter Glasfæt.) Paa min Moders Velgaaende! (Drifter.) Ah, denne Vin har oplivet mig.

Marguerite. Og Deres Søn, Dauphin'en. Naar De vidste, hvor det Barn længes efter Dem. „Tante Marguerite“, raabte han, da jeg rejste, „vil du hilse Fader og sige, at nu maa han snart komme hjem. Han skal lære mig at føre min Kaarde og ride min første Hest.“

Frants. Saa min Dreng længes efter mig.

Marguerite. Ja, det gjør han rigtignok. (Sjænter for ham.) Og han er ikke den eneste. Der er mange andre — smukke Damer.

Frants. Damer, siger du? (Tager om Glasfæt.)

Marguerite. Den smukke Hertuginde af Chateaubriand. (Putter en Kage i Kongens Glas.) Hun tog bestemt sin Død, hvis hun ikke saae Dem igjen.

Frants. Saa Hertuginden husker mig endnu. (Spiser Kagen.)

Marguerite. Hun? Det gjør de saamænd alle.

Frants. Alle? (Drifter.)

Marguerite. De kan ikke tænke Dem, hvor de ere blevne gudsfrygtige og ivrige til at gaa i Kirke. (Lægger nogle syltede Frugter for ham.) Det er Deres Skyld, Sire. De komme der for at bede for Kongen. Og da de hørte, jeg skulde rejse hertil — alle de Hilsener, jeg fik, (Lægger en Ste hen til ham.) og Sløjfer og Haarløkker —

Frants (foruøjet). Jeg har den Ære at takke.

Marguerite. Endog saa smaa billets doux?

Frants (tager selv en Kage). Billets doux? Fra hvem?

Marguerite. De skal saa dem, saa kan De selv se. Ja, jeg kan nok forstaa Deres Forvivelse over at være i Madrid. Her er ingen saadanne smukke Damer — eller piquante Eventyr.

Frants (levende, idet han sætter sit Glas). Nej, der tager du fejl, min Ven.

Marguerite. Hvad behager?

Frants (bojer sig ivrig imod hende). Forestil Dig, min Glut —

Marguerite. Men det trætter Dem vist.

Frants. Vist ikke nej, du kan være ganske rolig.

Marguerite. De maa først have lidt at styrke Dem paa.

Frants. Det behøves ikke.

Marguerite. Nej, nej! — De spiser først, ellers vil jeg ikke høre et Ord.

Frants (ler). Du er altsaa endnu den gamle Tyran.

Marguerite. Mere end nogen Sinde.

Frants. Ja ja da. (Han spiser.) Tænk dig da, min Glut, en Nat, som jeg allerbedst laa og sov, forekom det mig, at en ung og smuk Dame bøjede sig ned over mig.

Marguerite. Min Broder Frants har altid haft den Slags Drømme.

Frants. Det var den rene Birkelighed. Thi da jeg vaagne, fandt jeg tæt ved Sengen en Damehandske, den nydeligste, den yndigste lille Haand.

Marguerite. Handsker kan man ikke regne; der gjør Indbildningen alt. (Slaar paa Kongens Tallerken, til Tegn paa, at han skal spise.)

Frants. Vent dog lidt! (Han vedbliver at bante, han spiser.) Og siden den Tid er der ikke gaaet nogen Uge, uden at den har bragt mig en eller anden hemmelig Grindring fra min smukke Ubesjendte.

Marguerite. Hun maa da være i Forskaffelse med Bagten.

Frants. Det veed jeg ikke. Snart er det et Brev, hvori hun søger at trøste mig, snart er det franske Sange, enten ved Foden her af Taarnet, eller paa den anden Side af Manzanares, snart er det Blomster — der kan du selv se! (Peger paa Kurven tilhøre.) De er fra hende, det er jeg ganske vis paa.

Marguerite. Det var jo et prægtigt Stof til en Novel. Naa — men hun selv — den Ubesjendte —

Frants. Beständig usynlig. Kun een Nat, det er nu en Maanedstid siden, jeg havde Fieber og laa og fantaserede; da jeg rækker Armen udenfor Sengen, mærker jeg pludselig en Taare paa min Haand. Jeg vilde lige til at udstøde et Skrig. — „Stille“, hviskede en Stemme, „det er mig“. — „Dem, min Belgjørerinde?“ — „Ja; jeg er kommen for at pleje Dem“. — „Men hvem er De?“ — „Det kan jeg ikke sige hverken Dem eller nogen uden at styrte mig selv i Ulokke. Jeg er — jeg er den Kvinde, som elsker Dem. Men ti nu stille og sov.“ Hun var ligesom du, hun var ogsaa en Tyran. Derpaa lagde hun sin Haand paa min Pande, og enten det nu var Virkningen af denne Haand, eller det var Svagbed, nok, jeg sov ind; og da jeg vaagne, var alt forvundet.

Marguerite. Det er vidunderligt. Og hun var ung og smuk.

Frants (med Barme). Hun var dejlig! En Ynde, en Anstand, og uagtet den lette Halvmasse, som skulde hendes Træk, opdagede jeg dog et Par allerfjæreste Øjne og den sødeste Mund.

Marguerite. Naa, det fornøjer mig, og skjøndt jeg selv er Dame (Løfter sit Glas.), tømmer jeg med Glæde et Glas for den smukke Ubesjendte og for alle hendes Indigheder.

Frants (tinker med Marguerite). For dem

alle? Ja, saa kunde vi, paa min Vre, drikke længe.

Endende Scene.

De Forrige. Henri (kommer fra Døren tilhøre med to af Bagten).

Henri. Hvad ser jeg?

Marguerite. Hans Majestæt har endt sit Taffel. (Kongen betyder Bagten at tage Bordet ud. Marguerite gaar hen til Henri og vedbliver sagte.) Ikke et Ord om vor Forsmodning. Min Broder har nu opgivet sin Plan, og han vilde rødt, hvis han saae, vi havde gjættet den. (Ser sig om. Søjt.) Vi er nu alene, og Frihedstimen slaar.

Frants. Hvad mener du?

Marguerite. Vi har lagt en Plan, som vi ikke turde omtale, før vi var sikke paa, at Deres Majestæt kunde hjælpe til. Har De Mod — Snat! — jeg mener, har De Kræfter til at ride et Par Mil?

Frants. Ti, om det skulde være. Og selv om det blev min Død, saa døde jeg dog fri. (Medtaet.) Men I daare Jer med et bedragerisk Haab. I veed formodentlig ikke, at der Dag og Nat gaar Bagt om dette Taarn?

Henri. Den unge Grev Villarséal er Bagtkommandør i Dag —

Marguerite. Og han er sikker nok, Hertzuginde af Medina er hans Kaution. Han ser ikke, han hører ikke — den Ting er i Orden.

Henri. Ved Bredden af Manzanares staar der et Par Heste og noget længere borte en Vogn. Der er tillige sørget for friske Forspand —

Frants. Af hvem?

Marguerite. Af Overstaldmesteren, Marquien af Santa-Je.

Frants. Min personlige Bjende — og for ham har du hdmøget dig?

Marguerite (med komisk Pathos). Min personlige Slave, som lystrer mig blindt.

Frants (smilende). Jeg forstaaar. Men om vi nu ogsaa naae Vognen, hvorledes komme vi igjennem Spanien?

Henri. Vi har faaet et Paa, som lyder paa et opdigtet Navn og gjælder lige til Grænsen.

Frants. Hvem har skaffet Jer det?

Marguerite. Storadmiralen af Castilien.

Frants. Men under hvilket Paaakud?

Marguerite. Under det Paaakud, at han tilbeder mig og i den Anledning er gaaet lidt fra sin Forstand. Ja, De ser paa mig, Deres Majestæt, men jeg skulde dog bestille noget i de 14 Dage, jeg nu har været her. Dem turde jeg jo ikke besøge, og jeg kan ikke lide at være ledig.

Frants. Glimrende, dybdige Kokette! Men hvorledes komme vi ned ad Trappen

og over Muren? Det vil blive det vanskeligeste.

Marguerite. Da jeg ingen hjælp kunde finde her paa Jorden, henvendte jeg mig til Himlen. Jeg har sendt Bud efter en Munk, en Dominikaner — han er her udenfor —

Frants. Ja, hvad kan han hjælpe?

Marguerite. Det er en Munk, som tilhører os. Han overlader Deres Majestæt sin Kutte,

Frants. Hvad behager? Jeg, Frants den Første, skulde neblade mig til en Forklædning, krybe i et Munkeskind?

Marguerite (seende). Et Kvarters Tid, hvad kan det gjøre?

Frants. Og sæt nu, denne List blev opdaget, og jeg blev anholdt? Jeg skulde staa til Spot for disse stolte Spaniere — i et saadant Kofume — før vilde jeg, jeg veed ikke hvad — lade mig kronrage og virkelig kaste i Kloster. Nej! Den franske Konge kan blive overvunden, kan tages til Fange — men være til Nar? Aldrig!

Henri (hurtig.) Hans Majestæt har Ret.

Frants (ligelædes.) Ikke sandt? Du for-
staar mig?

Marguerite. Se saa, nu kommer Ridderligheden med i Spillet. O, den Mandfolke-Forsængelighed, den har dog Pokker skabt. At en saa fortræffelig Plan, en saa velberegnet Flugt skal strande paa en saa udsæl Grund. (Nærmer sig Blomsterturven og tager nogle Blomster.) Ja, ja, jeg nu selv og se, om I kan finde noget bedre. (Kaster sig i en Stol). Jeg vil ikke have mere med det at bestille.

Henri. Hvad er der at gjøre, Deres Majestæt?

Frants. Vor Herre hjælper os nok, han, eller min gode Engel.

Marguerite (arrangerer en Buket.) Hvad er det? Jnden i denne Blomst ligger der et Papir.

Frants. Ah! Hvad sagde jeg? Det er fra min Ubekjendte.

Marguerite (trækker ham Papiret.) Vær saa god, Sire!

Frants (læser). „Bag Madonnabilledet vil De finde en Grindring, som jeg i 3 Maanedder hemmelig har arbejdet paa. Sid den maa være Dem til Nytte.“ Det er bestemt hendes Portræt.

Marguerite. Det skulde godt hjælpe os her.

Henri (sitter haanden ind bag Statuen). Nej, det er en Silkeflige.

Marguerite. Ja, det var mere hensigtsmæssigt.

Henri. Og en Nøgle — med en Etikette. (Læser.) „Nøgle til Altangitteret.“ Ja nu har vi, hvad vi behøve.

Frants. Og det er da en rimelig Vej.

Marguerite. Ja, til at miste Livet.

Nej, det sætter jeg mig paa det bestemteste imod. Skildvagnerne paa Bastionen vil se Jer følge ned —

Frants. Det er jo mørkt.

Marguerite. Saa vil de høre Jer og flyde paa Jer.

Frants. De flyde nok fejl. Desuden, en Kugle, det veed jeg, hvad er. Lad os blot komme affæd. (Til Henri, som er gaaet ud paa Altanen.) Se efter, Henri, om Nøglen passer. (Til Marguerite.) Ingen Vengselse, mit Barn! Jnden to Minutter har jeg naaet Jorden, og saa har jeg jo — takket være din Omfarg — Heste, Vogn, Forspand, Pæs — (Til Henri.) Naa, passer den?

Henri (kommer tilbage). Bitteret er aabent. Frants (onsavner Marguerite.) Farvel, min søde Pige, min elskede Marguerite!

Marguerite (følger efter ham). Tag Dem for Guds Skyld iagt, Sire!

Frants (til Henri.) Kul Stigen ud og lad den saa gaa ned.

Marguerite. Gjør den endelig godt fast.

Frants. Er du forfnytt, min Glut?

Marguerite. Na, nej vist er jeg ikke forfnytt. Men skænd Jer blot, jeg synes, jeg hører nogen paa Trapperne. Ja, der kommer nogen — de er allerede ved Døren — kom ud igjen! (Sun lukker Altanderen; Frants bliver derude. Henri taster Stigen i en Stog.)

Ottende Scene.

Marguerite (nær ved Altanen). Henri (i Forgrunden paa samme Side). (Fra Baggrunden) Carl V. (Høran ham nogle Hofavalerer og bagefter nogle Lafajer.)

Marguerite (sagte). Kejseren! (Nærmer sig ham.) Tor jeg tro mine egne Dine? Deres Majestæt har den Naade at komme her — Carl. Kongen af Frankrigs Bestindende ligger mig meget paa Hjerte; og jeg kommer for personlig at erkjendige mig om. hvortledes min Broder har det.

Marguerite. Jeg takker Deres Majestæt, nu har han det meget bedre.

Carl. Tor De indstaa mig for hans Liv?

Marguerite. Ja, Sire!

Carl. Gud være lovet, thi jeg vil ikke nægte, jeg har et Øjeblik været meget urolig.

Marguerite. Desværre kan han ikke have den Hre at modtage Deres Majestæt; han er endnu for svag — det gjør mig meget ondt.

Carl. Mig ikke mindre. Det vilde have været mig særdeles kjært, om vi endelig engang kunde have talt sammen uden alle Ceremonier — som Brødre. Men jeg bliver vel, skøndt imod mit Ønske, nødt til at opsætte det til en anden Gang —

Marguerite (uroilig). Ja, Sire, lad os gaa. Lusten her er næsten kvælende.

Carl (til sit Folge). Vil De sørge for, at Hans Majestæt, Kongen af Frankrig, bliver flyttet til et bedre Værelse, saasnart hans Helbred tillader det.

Marguerite. Jeg takker, Deres Majestæt. Men lad os nu gaa —

Carl (byder hende Haanden). En Person, mod hvem De har store Fordomme, spurgte i dette Øjeblik med megen Deltagelse til Deres Broders Befindende.

Marguerite. Hvem mener De, Sire?

Carl. En Franskmænd — Konnetablen af Bourbon.

Marguerite (ser, at Altandøren bevæger sig). For Guds Skyld, Sire, nævn ikke dette Navn her.

Carl. Og hvorfor ikke?

Marguerite. Hvis min Broder hørte det —

Carl (med halv Stemme). De har Ret. Jeg tier. Men De maa dog selv indrømme, at det franske Hof har været uretfærdigt imod ham.

Marguerite (gjør en ængstelig Bevægelse, da hun ser, at Altandøren aabner sig mere endnu). Uretfærdigt?

Carl (som før). Endogsaa utaknemmeligt! Thi naar alt kommer til alt, er det dog ham, som i Slaget ved Ravia har skaanet Kongens Liv, Han har selv sagt mig det.

Frants (høder Glasderene op). Saa har han løjet! (Umindelig Bevægelse.)

Carl. Hvad ser jeg! Kongen af Frankrig!

Frants. Ham selv, som ikke frygter for at vise sig, end ikke midt iblandt sine Hjen-

der. Carl (vred). Bittert er aabent — en Flugt — (Betragter Marguerite i det Øjeblik jeg betroede mig til Deres Redelighed — (Ser paa Frants) til Deres Vre.

Frants. Var jeg da fange paa Wresørd, og har jeg nogen Sinde givet Dem mit? Nej! Jeg har bevaret alle de Rettigheder, den Undertrykte har imod Undertrykkeren, Fangen imod sin Vogter.

Carl. Som De behager. Siden De selv ønsker det, vil vi hver beholde sin Rolle. (Vil gaa.) Farvel.

Marguerite (nitter sig i Besen for ham). Nej, Sire, nej! De vil ikke paatage Dem en Rolle, som er Dem uørdig. Planen til denne Flugt, som De saa højlige misbilliger, skriver sig alene fra mig. Min Broder misbilligede den ogsaa, og gav kun efter for mine Bønner. Det er Himlen selv, som saa tidt beskytter os imod vor Villie, og som ogsaa ved denne Lejlighed har forbundet mig i mit taabelige Forsæt, for at bevare Dem, Sire, et meget værdigere og hæderligere Hverd.

Carl. Hvad mener De?

Marguerite. At det er Vorherre selv, som paa denne Maade har hidført et Nøde,

der hidtil syntes umuligt. Hvad har De Mellemmand behov? Afgjør De nu selv Deres Tvivligheder, som Deres Majestæt saa rigtig sagde, uden alle Ceremonier — som Brodre.

Frants. Jeg er beredt, Sire, til at høre Deres Forslag.

Marguerite (til Carl.). Og De, Deres Majestæt?

Carl (ester en Pause.) Lad saa være.

Marguerite (sagte til Frants). Forsigtig — og fremfor alt beständig! (Nærmere sig Carl og njer døbt.) Han er endnu svag, Sire — vær skaansom!

Carl (gravitetisk). Jeg forsikrer Dem, Deres Højhed, med mig skal Bredden ikke faa Bugt, jeg skal ingen Vanfælgigheder gjøre. (En Laftaj bringer en Stol til Carl V; Henri bringer en til Frants I.) Lad os nu være alene! (Marguerite og Henri ud ad Døren tilvenstre; de Øvrige ud ad Døren i Baggrunden.)

Niende Scene.

Frants. Carl. (Vegge staaende.)

Carl (inddyder ham til at sætte sig.) Sire! Frants (ligesledes.) Deres Majestæt!

Carl. Jeg er hjemme.

Frants (ser sig om, smilende). Hjemme? Det er en anden Sag. (Sætter sig; Carl V ligesledes. Pause.) Først, min høje Broder, maa De tillade, at jeg en Gang for alle gjør Dem en lille Behrejdelse. Hvorfor har De saa længe nægtet mig denne Samtale? Hvor har De nænnet at gjøre Fængslets Byrde endnu mere ulidelig ved saa ofte at kluffe mit Haab om at se Dem og for Dem selv beklage mig over de Affaen, Deres Tjenere paalagde mig uden Deres Vidende, og som jeg haaber, imod Deres Villie. Tilgiv mig, Deres Majestæt, men det er ikke min Hensigt at saare Dem.

Carl (godmodig). Saare mig? Nej, paa ingen Maade. Alt, hvad De der siger mig, har jeg ofte bebrejdet mig selv, og det langt bitrere, end De. Men Skylden var ikke min.

Frants. Hvis da?

Carl. Veed De da ikke, med hvilken Skinshge det kastilianske Rigsraad vaager over sine Rettigheder og sine Privilegier. Som tyff Kejser kunde jeg ikke blive Konge i Spanien, med mindre jeg vilde dele Thronen med min Moder Johanna; og uagtet hendes Sindsbægthed maa enhver Regjeringsakt have hendes Underkrift, eller rettere Rigsraadets, som repræsenterer hende. O, De aner ikke, hvad det vil sige at staa under disse gamle Kongeformynderes Nag; i Særdeleshed naar det er dem, man skylder Kronen, og man ikke, uden at være utaknemmelig, ligefrem kan bryde med dem.

Frants. Virekelig?

Carl. Jeg foreslog, at man skulde indrømme Deres Majestæt et helt Slot, med

et betydeligt Stykke Skov til Spaeretur og Jagt. Men mine gamle Raadgivere paastod, at Deres Majestæt vilde forsøge paa at echa-pere, (Frants gjør en Bevægelse.) og deres over-drevne Forsigtighed —

Frants (uagtmodig). Kunde ikke forliges med Deres Majestæts Højmodighed; det er ganske ligesom. Deres Betingelser, Sire?

Carl (hurtig). Jeg gjør ingen. Men desværre er jeg nødt til at forelægge Dem Raadets. Den lange og bekostelige Krig, som vi har ført imod Deres Majestæt, har i den Grad udtømt vore Finanser, at man i Erstatning fordrer en Røsejum af 1,200,000 Dukater, som udbedes af Frankrig.

Frants (stødt). Ikke af Frankrig, men af mig selv. Jeg sælger mine Domæner, mine Apanager, mine Diamanter. — Indrømmet.

Carl. Det er naturligt, at man søger at garantere sig lige over for en saa betydelig Sjænde. Man forlanger derfor, at De op-giver enhver Fordring paa Italien og Neder-landene.

Frants (smertelig). Med et eneste Penne-strøg at tabe disse Grobringer, jeg har kjøbt med saa meget Guld og saa meget Blod —

Carl. Og De kan tilføje, med saa mange uddødelige Bedrifter. Men det være nu med Rette eller Urette, Krigshyksen har været Dem imod, og De har tabt dem.

Frants (med Barme). Jeg kan med Guds Hjælp vinde dem igjen.

Carl. Det er der ingen Tvivl om, Sire, og det er netop det, man vil forhindre.

Frants (rejser sig, noget hørig.) Lad saa være! Indrømmet!

Carl. Det tredje Punkt —

Frants (sætter sig igjen). Det tredje?

Carl. Er en Urets- og Erkjendtligheds-sag, en højtidelig Forpligtelse, som Spanien har indgaaet imod Konnetablen af Bourbon —

Frants (opbragt). Konnetablen? Den Rid-ding, den Forræder!

Carl. Som imidlertid har tjent os tro, af en Forræder at være. Og Raadet for-langer, at Deres Majestæt, til Løn for hans Tjenester skal holde ham stadesløs, og der-hos erstatte ham hans konfiskerede Godser.

Frants. Jeg skal betale ham for, at han har solgt mig. (Betvinger sin Brøde.) Tag Dem iagt, Sire, giv ikke et slet Exempel. Det kunde være farligt at betale Forrædere.

Carl (med Rude.) Det kan ogsaa være farligt ikke at betale dem.

Frants (betragter ham med Foragt). At frygte dem er endnu skændigere end at benytte dem; og det er en tung Byrde, Deres Maje-stæt der paalægger Deres udtømte Finanser, thi, naar De sætter saa megen Pris paa Forræderiet, saa veed jeg virkelig ikke, hvor-ledes De vil lønne Trofæben. Imidlertid — det maa De om. Indrømmet!

Carl (fornejt). Ah!

Frants. Ja, lad os saa række hinanden Haanden og underskrive Freden.

Carl. Der er desværre endnu eet Bil-kaar —

Frants. Endnu eet?

Carl. Det allerhøieste, Næsfærdigheden selv, og Deres Majestæts Ridderlighed maa finde det iuldfkommen i sin Orden.

Frants. Behag at nævne det.

Carl. Kong Ludvig den Ælteste, som var en stor Politiker, og erobrede flere Lande ved sin Pen, end andre ved deres Sværd, betøvede i sin Tid vore Forfædre Hertug-dommet Burgund.

Frants. Hertugdømmet Burgund! Det har et eneste Øjeblik kunnet falde Dem ind, at jeg vilde afstaa det, opgive det?

Carl. Sig hellere, tilbagegvide det.

Frants (rejser sig). Nu gaar det for vidt, Sire!

Carl. Vær rolig, Sire; vis Dem ligesaa befindig, som jeg.

Frants. Ingen Spot, Sire, eller ved den levende Gud, jeg svarer ikke for mig selv.

Carl (stødt). Hvad vil De sige med det?

Frants. Tror De ikke, jeg har gjennem-skuet denne affterede Besindighed, denne falske Godmodighed og Deres Forsøg paa at agere den unge Mand, som endnu staar under Formpænder. Men jeg har alligevel betruget mig, og hvor grusomme end de Dine var, som De forlangte, har jeg dog indrømmet alt, saa længe det kun angik mig selv eller gif ud over min Formue, mine Besiddelser, mine Grobringer eller min Forsængelighed; men naar De angriber Frankrig, naar De forlanger, at jeg skal sønderlemme eller vanære det, saa rejser Kongen sig og siger: Holdt! Albrig, saa længe jeg lever!

Carl. Fortræffeligt, hvis De var i Frank-rig, i Deres eget Rige; men De glemmer, at De er i Madrid.

De glemmer det ogsaa, naar De fornærmer en vaabenløs Sjænde. Men den fangne Konge har et Folk, som ikke be-høver nogen Ansører for at besejre og ud-jage de fremmede Voldsmand; den fangne Konge har Allierede, som harnes over De-res Grobryghe, og Englands Konge, Henrik den Ottende —

Carl. Kan, om han vil, sende Dem hele Armeer, hele Flaader; han skal finde Carl den Femte overalt —

Frants. Undtagen paa Balpladsen.

Carl. Og hvorfor ikke?

Frants. Fordi De albrig i Deres Liv har haft en Klinge i Haanden.

Carl. Tror De det?

Henri (kommer ud ad Døren tilvenstre, afides). Hvad er her paa Færde?

Frants. Siden De naaede Mand's Al-der, har der været Slag paa Slag: De har ikke set et eneste. Deres Rige er blevet forøget med utallige Grobringer: De har ikke gjort en eneste. Hvem anførte Spa-

nierne, da de sejrede i Navarra? Det gjorde Bilalva. I Majland? Colonna. I Castilien? Grev Haro. Men Carl den Femte, han var hjemme, bestandig hjemme.

Carl (raende). Sire!

Henri (nærmer sig Frants). Sire, for Gud i Himlens Skyld!

Frants. Er det dig, d'Albret. Himlen sender dig for at skænke mig et Bidne til min Havn. — Spanierne har endelig sejret over Frankmændene ved Pavia. Hvem var deres Anfører? En Frankmand, en æreløs Frankmand. Ja, for at besejre Frankrig maatte De købe Frankrigs Hjælp, købe den ved Forræderi og Besikkelse — deri, Sire, bestaar Deres Mod.

Carl. Ha, jeg taaler ikke en saadan Fornærmelse.

Frants. Saa vaak den af. De har en Kaarde ved Siden, og d'Albret kan laane mig sin. Lad os da her paa Stedet afgjøre vor Tvist, som ægte Riddersmænd, med Gud til Dommer og (veger paa d'Albret) en Adelsmand til Bidne.

Carl (stodt). Jeg begriber meget vel, Sire, at denne Afgjorelsesmaade kunde konvenere Dem, men den konvenerer ikke mig. Thi selv om jeg sejrede, maatte dog jeg bede Deres Majestæt om Tilladelse til at skænke Dem Livet, et Liv, der er mig ligesaa fordelagtigt som dyrebart; og hvad mig angaar, da ønsker jeg ogsaa nok at beholde mit, for at vise Dem, Sire, at man ikke behøver at naae Dem i indbildt Heltemod for at overgaa Dem i virkelig Hæder. Medens De bliver her uberøgelig og i Lenker, gaar jeg fremad, bestandig fremad, og standser ikke min Gang, for det hele Europa tilhører mig, Frankrig først og fremmest. Jeg har den Ære at anbefale mig. (Gaar.)

Henri. Frankrig hans? Aldrig.

Frants. Nej, Henri, aldrig!

Tiende Scene.

De Forrige. Marguerite (kommer hurtig ind).

Marguerite. Hvad er det, Sire?

Frants. Dersom han tror at holde Frankrig i Lenker ved at fængsle mig, hvis han haaber at tvinge Frankrig til Opoffrelser for at udløse mig — saa tager han fejl. Han skal intet faa, hans Fange skal undslippe ham.

Marguerite. Hvad mener De?

Frants (sætter sig ved Bordet tilhøjre). Vent, vent et Øjeblik.

Marguerite. Hvad har De i Sinde, Sire?

Henri. Hvad er Deres Majestæts Hensigt? (Gætter til Maleriet.) Det var besynderligt; jeg syntes, der var noget, der rørte sig bag ved dette Maleri. Nej, jeg har dog nok hørt fejl.

Frants (gaar frem imellem dem). Henri — Marguerite! Naag over dette Papir, skul det for alles Æjne, forsvar det, om det skal være, med Eders Blod; det maa for enhver Pris til Frankrig, til min Moder.

Marguerite. Jeg forsikrer Dem, det skal blive besørget. Men hvad indeholder det da?

Frants. Der, du kan læse det selv. I din Baretøgt betror jeg det.

Marguerite (med et Strig). Ah! De straffiger Dem Thronen.

Henri. De straffiger Dem Thronen.

Frants. Til Jorden for min Søn, Dauphinen. Carl den Femte maa nu gjøre, hvad han lyfter. Kongen af Frankrig er ikke længere i Madrid, men i sit eget Rige, i Paris.

Henri. Sire! Sire!

Frants. Nej, Frants den Første er ikke mere — han er nu kun en simpel Adelsmand, som man kan lægge paa Pinebænken, om man vil, men hvis Haand ikke kan underskrive Traktater, og som fra sit Fængsels Afstrog endnu kan raabe: Gud bevare Frankrig! (Henri og Marguerite smæle.)

Ende paa anden Akt.

Credie Akt.

(Et Bærelse paa Slottet. Sidedøre. Der i Baggrunden. Tilvenstre et Bord med Skrivebøj og et Skafbord. Tilhøjre et lille rundt Bord, hvorpaa et Damskrivebøj. Det er Aften, og der er tændt Lys.)

Første Scene.

Carl V (siddet og skriver ved Bordet tilvenstre).

Marguerite (træder hurtig ind).

Marguerite (assides). Og nu til Frankrig. (Højt.) Jeg kommer, Deres Majestæt, for at sige Dem Farvel.

Carl (rejser sig). Hvad for noget? Vil Deres Højhed rejse?

Marguerite. Da der ikke længere kan være Tanke om noget Forlig —

Carl. Jo, hvorfor ikke?

Marguerite. Saa maa jeg bede Deres Majestæt om Tilladelse til at forlade Madrid.

Carl. Men jeg beder Dem, Deres Højhed, hvortil denne Hæft? Hvem siger Dem, at Deres Broder ikke vil betænke sig, i Særdeleshed naar De blev hos ham og ved Deres fornuftige Forestillinger dæmpede denne første Opbrusning.

Marguerite. Min Broder giver ikke efter.

Carl. Det veed han næppe selv.

Marguerite. Han har svoret derpaa. Og dersom jeg blev hos ham, vilde jeg kun erindre ham om, at et Løfte bør være helligt. Jeg beder Dem derfor, Sire, at give mig mit Paa.

Carl. Men paa den Maade er det jo Dem, som vil holde Deres Broder i Fangenskab.

Marguerite. Ja, Sire.

Carl. Denne Broder, som De elsker saa højt.

Marguerite. Ja, Sire.

Carl. Og dersom jeg nu sætter haardt mod haardt.

Marguerite (bestemt). Saa bliver han i Fængsel til sin Død.

Carl (forstræffet). Til sin Død?

Marguerite. For det hele Europas Dine og til Forargelse for alle Kristenhedens Konger. Mit Paa, Sire.

Carl. Men —

Marguerite. Jeg maa rejse.

Carl. Tillad mig dog, Deres Højhed —

Marguerite. Jeg vil rejse.

Carl (utaalmodig). Og hvis jeg nu ikke vil.

Marguerite (affides). O Gud!

Carl. Dersom De maatte ofre et Par Dage endnu — ikke paa mig, men paa denne Broder, som har saa billigt Krav paa Deres Omhu og Pleje, vilde De da ikke være meget at beklage?

Marguerite. Hvem jeg ved denne Lejlighed beklager, Sire, er ikke mig, men Dem.

Carl. Mig?

Marguerite. Ja Dem, som imod al Folket vil holde en Kvinde i Fangenskab.

Carl. I Fangenskab?

Marguerite. Ja, ved Deres Hof.

Carl. Nej, det er ypperligt! Deres Højhed bantstjer mig i Europas Dine og anklager mig for Barbari og Despotisme, og det paa samme Tid, som De ikke værdiger mig et Øjebliks Opmærksomhed eller blot tillader mig at komme til Orde —

Marguerite. Jeg hører, Sire, jeg hører.

Carl. Det er desværre altsor almindeligt, at Fyrstinder savne Karakter og politisk Dygtighed. Men Deres Højhed er en Undtagelse. De vilde være bleven en udmærket Minister.

Marguerite. Da ikke, fordi jeg har Talent.

Carl. Dels fordi De har meget Talent, dels og fornemmelig fordi De er saa mægtig løst paaftaalig. De viger ikke af Pletten.

Marguerite. Deres Majestæt er mit Monstret.

Carl. Det tør jeg dog ikke smigre mig med. Jeg sad just og tænkte paa en politisk Kombination, vanskelig, men ikke umulig, ualmindelig, maasse bizarr — men jeg har nu engang lidt tilovers for det Aparte — et nyt Ultimatum, som jeg vil forelægge, ikke Deres Broder, thi vi er Uven-

ner, men Deres Moder, Regentinden af Frankrig.

Marguerite. En Afstaaelse, som kunde træde i Stedet for Burgund.

Carl. Det er nok muligt. Hvad jeg fornemmelig ønsker, er at tale med Dem om denne Sag og at høre Deres Mening; og jeg beder Dem derfor, Deres Højhed, have den Godhed at blive her endnu en 8 à 10 Dage. Infantinden har fortalt mig, at De i Morgen Aften vil forelæse os en udmærket Novel — jeg mener en Novel af Dem selv — De har lovet det, siger hun, og jeg holder mig til Deres egne Ord, et Løfte bør være helligt. (Med et Blik.) Jeg beder Deres Højhed om Tilladelse til at expedere mine Depecher. (Sætter og gaar)

Anden Scene.

Marguerite. (Lidt efter) Henri.

Marguerite (forundret og eftertænksom). Hvad skal nu det betyde? Det er igjen et af disse pludselige Omslag, som er saa almindelige hos ham. Stulde han paa een gang have skiftet Tanter? Eller skulde der under dette forbindelse Emil skulle lig et Forræderi? (Ser henri.) Na, Henri, hvad nyt?

Henri. Kun daarligh. Efter Guattinaras Døde tør ingen Franskmænd forlade Madrid.

Marguerite. Birkelig?

Henri. Det er under den strengeste Straf forbudt at udlevere dem noget Paa.

Marguerite. Det er ikke muligt. Hvem har sagt Dem det?

Henri. Prinsesse Eleonore.

Marguerite. Prinsesse Eleonore? Saa maa det være sandt.

Henri. Alle Kurerer, tilføjede hun, Kejserens naturligvis undtagen, blive standsede og deres Depecher aabnede og undersøgte.

Marguerite. Skulde Guattinara have fattet Mistanke?

Henri. Jeg frygter for det.

Marguerite. Na, det gaar jo glædeligt. Jeg kan da lade Dem vide, Henri, at Kejseren i dette Øjeblik har forbudt mig at rejse. Han vil beholde mig her i Madrid.

Henri. Hvad siger De?

Marguerite. I det mindste i otte Dage endnu. Han har udtrykkelig forlangt det.

Henri. Han var altsaa vred.

Marguerite. Nej, var der nogen vred, saa var det mig.

Henri. Men han befalede dog —

Marguerite. Nej, det var ogsaa mig. Han derimod had — med en Inderlighed, en Varme — han har bestemt noget i Sinde —

Henri. Det er næppe Politisk.

Marguerite. Hvad da?

Henri. Na, andre Tanter — som det er

let at gjætte, maaffe ikke for Dem, men for mig.

Marguerite (med et Udbrud af Glæde). Ah, om De havde Ret!

Henri. (indigneret) Prinsesse.

Marguerite. Og hvorfor ikke? Man har jo set saa galt før. Tak, Henri, uden Dem var jeg aldrig falden paa det.

Henri. Men det er jo uværdigt —

Marguerite (lystlig). Ingen Indvendinger. Alt er tilladt, naar det gjælder om at frelse sin Konge og sin Broder. (Afvortig). Paa den anden Side vilde det være taabeligt at slaa sig til Ro ved denne Tanke, eller bygge det allermindeste derpaa. (Ras). De maa tale med Sanchette.

Henri (mut). Jeg har talt med hende.

Marguerite (smilende). Saa? Og det taler De ikke et Ord om — De. — (Truer ham med Fingeren.)

Henri. Jeg saae hende i Dronningens Forgemaal og talte til hende om dette Paa, som jeg bad hende skaffe mig — men hun sagde Nej.

Marguerite. Nej — til Dem? Saa har De vist ikke bedt rigtig.

Henri. Jeg har slet ikke bedt.

Marguerite. Ja, men det har De gjort for Uret i. Vi omringes her af en Masse skjulte Bøvd og hemmelige Intriger, som ingen kan give os Oplysning om, undtagen Sanchette. For det første er der en mystisk Person, en fornem Dame, som om Ratten lister sig ind i min Broders Fængsel — det er ganske vist, jeg veed det fra ham selv. Hvem er denne Dame? Har hun nogen Del i, at Guattinara har faaet Nys om det vigtige Papiir, Kongen har betroet os? Og denne Guattinara selv. I hvilken Forbindelse, i hvilken Art af Forhold staar han til Sanchette — eller til nogen anden. Se, alt dette er det vigtigt at vide Besked om, og De indser altsaa selv, min Herre, at De, i Kongens og Frankrigs Interesse maa gjøre Sennora Babiesas et Besøg.

Henri. Det kan jeg ikke.

Marguerite (stjæmsk). Saa hun har forbudt Dem det.

Henri. Nej, tværtimod — naar hendes Mand var ude. Heldigvis forlader han hende aldrig.

Marguerite. Han rejser om et Døgn.

Henri. Umuligt, Deres Højhed.

Marguerite. I et Øjeblik for Keiseren. De ser, hvor heldig alting træffer sammen.

Henri (vred). Heldig, siger De?

Marguerite. Men Gud bevares, Henri, hvorfor bliver De vred?

Henri. Hvorfor? O, det er grusomt, at De, Deres Højhed, med denne Rolighed, denne Koldblodighed kan foreslaa mig —

Marguerite. At frelse min Broder, Deres Konge?

Henri. Forlang mit Liv, jeg ofrer Dem

det med Glæde, forlang hvad De vil, kun ikke, at jeg skal elske nogen anden en Dem.

Marguerite. Henri! Henri! Hvorfor siger De mig det?

Henri. Fordi jeg ikke kan andet.

Marguerite. Tror De da ikke, at jeg veed det?

Henri. Ah!

Marguerite. Hvor ofte har jeg maattet lukke Dørene for ikke at blive Bidne til Ubesindigheder, som kunde have ført Dem i Ulykke. Hvor mange Lejligheder har jeg haft til at berøve Dem min Naade, hvis jeg havde villet, og har jeg nogen Sinde benyttet mig deraf? Og hvad var saa det hele, jeg forlangte? Kun Tavshed, ikke andet.

Henri. Jeg tier, jeg tier.

Marguerite. Ja, nu er det Tid. Indser De da ikke, i hvilken Stilling De sætter mig? De nøder mig til at sjarne Dem, nu da De er mig saa nødvendig, at skilles fra Dem, nu, jeg ikke kan undvære Dem, er det smukt, er det ridderligt? O, naar De blot forstod at høre ret og lyde ret. Herre Gud, jeg forlanger jo ingen Urimeligheder. Naar har jeg talt om nogen grænseløs Lidenskab eller forlangt, at De skulde tilbede Jolk. De skal behage dem, det er nok, mere vilde være for meget, og Fortjenesten bestaar netop i at gjøre, hvad man skal, akkurat, og aldrig overskride sin Ordre.

Henri. Jeg veed ikke mere, hvor jeg er, jeg veed slet ingrn Ting, jeg veed kun, at Deres Villie er min.

Marguerite. Gille. (Østter.) Der er nogen, der taler i Keiserens Kabinet. Gaa! Nej vent dog et Øjeblik. Siden der ingen Mulighed er for at komme herfra —

Henri. Albeles ingen.

Marguerite. Eller at saa min Broders Skrivelse til Frankrig, saa giv mig den igjen.

Henri. Vær saa god. Nej, det var ikke den. (Abner Paviret.) Det er Deres nye Novel, som De var saa god at laane mig, „Hvad der behager Damerne“; maaffe jeg kunde beholde den lidt endnu.

Marguerite. Hvad vil De med den?

Henri. Studere den.

Marguerite (ryster paa Hovedet). Snak! (Snapper Paviret fra ham.) Det behøver De ikke. Giv mig nu det andet, Thronfrønsigelsen.

Henri. Her er den, Deres Højhed. (Marguerite tager begge Pavierne og glemmer dem forfigtig i sin Almisfæring.) Men sørend jeg forlader Dem, lov mig i det mindste —

Marguerite. Jeg lover ingen Ting. Det er allerede meget, at jeg ikke er vred. Det er Deres Lykke, at man er saa optagen af disse Statsaffærer, at man ikke har Tid til nogen Verdens Ting, ikke engang til at gjøre sig vred.

Henri (vender tilbage). Men hvis nu Keiseren — som et hemmeligt Instinkt siger

mig — havde visse Ideer — om Erobringer —

Marguerite (trækker paa Stuldrene). Carl den Femte?

Henri. Ja, hvorfor ikke?

Marguerite (som før). Kesser Carl den Femte?

Henri. Jeg sætter blot —

Marguerite (leende). Gaa Deres Vej, Henri, skynd Dem lidt!

Henri. Ja, men —

Marguerite (bestændig leende). Gaa Deres Vej, siger jeg, der kommer nogen.

Henri. Jeg gaar. (Kysker hendes Haand og gaar.)

Tredie Scene.

Marguerite. Babiesfa (i Stovler og Sporer, fra Kabinetet tilhøjre.)

Babiesfa (uden at se Prinsessen). Det er skammelig at opføre sig saaledes imod mig, det er oprørende —

Marguerite. God Aften, Babiesfa.

Babiesfa. Om Forladelse, Deres Højhed.

Marguerite. Babiesfa er ikke i godt Humør. Hvad er der i Bejen?

Babiesfa. Na, der er det i Bejen, Deres Højhed, at man nu ikke længere kan stole paa Kongernes Ord.

Marguerite. Saa Babiesfa er ogsaa bleven Politikker.

Babiesfa. Kongen lovede i Morges, at han ikke længere vilde bruge mig til Kureer; og nu faar jeg Ordre til inden et Kvarteer at rejse til Frankrig.

Marguerite. Til Frankrig? Er du vis paa det?

Babiesfa. Stedet er ligegyldigt. Ulfikken er, at jeg skal rejse nu, i dette Øjeblik. Tænk Dem, deres Højhed, jeg kommer hjem —

Marguerite (afides). Til Frankrig?

Babiesfa. Banker paa, ingen svarer mig. Jeg banker endnu stærkere, ingen lukker mig op. Endelig, da jeg har staaet og dundret en halv Times Tid, og er lige ved at sprænge Døren, kommer min Kone, ganske langsomt, gnider sine Øjne og klager over, at jeg har forstyrret hende i en lille Middagslur.

Marguerite. Ja, det kan jo gjerne være. Babiesfa. Hvor skulde noget Menneske tro, De kunne sove under saadant et Spektakel? (Seftig.) Og saa var der saa parfumeret — af Muscus og Umbra — nej, min Kone har haft sine Fremmede, en eller anden fornem Heire, som har maattet spadserere ud ad Vinduet.

Marguerite. Indbildninger!

Babiesfa. Indbildninger. Ja, det samme sagde Sanchette; og da jeg ikke kunde overbevise hende om det modsatte (for det kan jeg aldrig, og det er i Grunden det, som

ærgrer mig mest) saa gif hun til Dronningen, og jeg gav mig til at trække i Rejseklæderne. Jeg var kommen i Stovlerne, havde faaet Sporerne paa og vilde tage min Hat, da jeg, i Stedet for min gamle Kabuds, med sin simple Tresse, faar fat i denne. (Tager en pragtfuld Hat frem under Kapven.) Er det ogsaa en Indbildning? Eller finder Deres Højhed ikke, at det er klart og tydeligt?

Marguerite. Jo, det lader jo rigtignok til det.

Babiesfa. Og saa skal man rejse, uden at slaa saadan en Karl ihjel.

Marguerite. Hvem vil du slaa ihjel.

Babiesfa (grædefærdig af Rame). Det veed jeg ikke, jeg kender ham jo ikke.

Marguerite (hurtig og med halv Stemme). Jeg skal skaffe dig det at vide. Jeg skal endog saa tale om det til Kejseren, hvis det er nødvendigt. Men paa en Betingelse, at du rejser strax, og uden at sige et eneste Ord. Den mindste Dmtale vilde gjøre Bedkommende opmærksomme og forhindre Opdagelsen.

Babiesfa. Deres Højhed har fuldkommen Ret.

Marguerite. Til Gjengjæld forlanger jeg, at du skal vise mig en Tjeneste — en stor Tjeneste. Du rejser jo til Frankrig?

Babiesfa. Ja, desværre.

Marguerite (tager et Papir op af sin Almisepung). Lov mig, at levere dette Papir, selv og i al Hemmelighed — til min Moder, Louise af Savoien, Regentinden af Frankrig.

Fjerde Scene.

De Forrige. Carl V (fra Kabinetet tilvenstre).

Carl. Hvad er det, Deres Højhed? (Bede disse Did glemmer Marguerite Papiret igjen, og Babiesfa trækker sig tilbage i Baggrunden.) Hvad er det for et Brev, De gjør min Kureer den Ære at anbefale ham med saa megen Ærme?

Marguerite. En stor Bagatel, Deres Majestæt, en lille Fortælling, jeg har skrevet, og som jeg vilde sende min Moder, for om muligt at gjøre hende en lille Fornøjelse.

Carl. En ny Novel, som De har skrevet her i Madrid, og hvortil Emnet uden Tvivl er taget her fra Hoffet selv.

Marguerite. Jeg vil ikke nægte det.

Carl. Jeg er meget nysgjerrig, tilstaaar jeg —

Marguerite. Det er den, jeg skal have den Ære at forelæse i Morgen Aften. Jeg vilde berøve Deres Majestæt den Fornøjelse at blive overrasket.

Carl. Men i det Sted skjenke mig den Glæde at være den første, som beundrer Dem. (Marguerite tager Fortællingen frem og giver den til Kongen, som aabner den og læser.) „Hvad

der behager Damerne". En fortræffelig Titel. „Hvad der behager Damerne". Ja, det er faamænd ikke let at sige.

Marguerite. Maaſke for Dem, Sire, men for os —

Carl (befandig løsende). Vil De da ikke være ſaa god at ſige mig det.

Marguerite. At kommandere, Sire; at være Herre i Huſet, hvad enten dette Huſ er et Slot eller en Hytte.

Carl (ſom før). Det er meget ſandt; og det er udviklet, ſer jeg, paa en meget genial og piquant Maade. Charmant! — Charmant! — Ah, der ſiger Heltinden det rent ud. Hvis Deres Højhed tillader mig en Bemærkning —

Marguerite. Jeg beder, Sire.

Carl. Saa havde jeg hellere ſet, at hun ikke havde tilſtaaet det, men havde naaet ſit Maal, uden at vedgaa det.

Marguerite. Deres Majestæt har fuldkommen Ret. Det er meget finere og iſær meget ſandere.

Carl. Ja, det er ganſke beſtemt, (tager ſig i det) i det mindſte i Maſculinum.

Marguerite. Ogsaa i Femininum. (Isabella kommer fra Baggrunden). Jeg henholder mig i ſaa Henſeende til Hendes Majestæt Dronningen. Hvad mener De, Deres Højhed?

Femte Scene.

De Forrige. Isabella (med et Brev i Haanden).

Carl (viſter paa Hovedet, affides). Na — hendes Mening!

Isabella. Jeg er altid af ſamme Mening ſom Hans Majestæt Kejſeren.

Carl (med en galant Ironi). Det var jeg overbevist om. Jeg kunde ſaamænd have ſagt Deres Svar i Forvejen.

Isabella. Regentinden af Frankrig har ſendt mig en Gratulationsſkrivelse i Anledning af min foreſtaaende Formåling —

Carl (smilende, affides). Det var det rette Øjeblik. (Højt). Og det er Deres Svar?

Isabella (rækker ham Brevet). Ja, Sire.

Carl. Fortræffeligt. (Sætter ſig ved Bordet til venſtre; Isabella ved det ſamme Bord. Kongen lægger Infantindens Brev og ſine egne i den ſamme Konvolut, og vender ſig derpaa imod Marguerite, ſom ſaar paa højre Side af Theatret og følger ham med Øjnene.) Viſter Deres Højhed, at jeg ſelv ſkal beſørge Deres Kommiſſion? (Viſer hende Fortællingen.) Den kan følge med Infantindens og mine egne Depecher.

Marguerite (ſtøttenkſom). Til Frankrig. Jeg er Dem yderſt forbunden — Deres Majestæt (Nærmer ſig.) Tillad mig blot at gjøre en lille Rettelse, den ſmagfulde Forandring, Deres Majestæt var ſaa god at foreſlaa.

Carl (ſtraalende af Glæde, rækker Papiret til Dronningen, ſom atter giver det til Marguerite).

Paa min Vre, Deres Højhed! Det er det fineſte Smigreri, der er ſagt mig længe.

Marguerite (tager Papiret og gaar hen til det lille Bord paa højre Side). Tag Dem i Agt, Sire; det er Smiger, ſom ødelægger Kongerne. Denne Gang er det imidlertid Sandhed.

Carl. Babieſa! Kom nærmere! Lad mig ſe, Babieſa, du gjør din Plid.

Babieſa. Deres Majestæt lovede mig dog i Morges —

Carl. Jeg kan ikke undvære dig. Din Stilling ſom Hgtemand — er en Kaution — Babieſa. Ikke for mig, Sire.

Carl. Men for Kongens og Statens Tjenefte.

Babieſa. Ja, jeg veed ikke, hvad Staten ſaar ud af det — men jeg veed nok, hvad jeg ſaar. (Tager ſig til Banden).

Carl. Staten maa give dig en paſſende Skadeerſtating.

Babieſa. Paſſende? Alle Perus Guldgubber kan ikke opveje —

Carl. Ja, det er godt.

(Under denne Samtale er Marguerite gaaet hen til Bordet paa højre Side. Hun vender Ryggen til Carl V, lægger Fortællingen i ſin Pung og tager det andet Papir frem. Hun lægger det i en Konvolut, ſkriver udenpaa og vender derpaa tilbage til Carl V. Hun søger en Stang Lak, ſom Kongen byder hende, forſegler ſit Brev og rækker Kongen det. Isabella rejſer ſig og gaar over til højre.)

Carl. Jeg takker, Deres Højhed. (Lægger det til de andre Breve og forſegler Konvoluten. Om 10 Dage, Babieſa, er du her igjen. Ikke ſandt?)

Babieſa. Før, Deres Majestæt, hvis det er muligt.

Carl. Vel ſvart! — Er du her før, ſaar du et Gratiale af 2000 Doubloner. Der er din Portefeuille — og der er Depecherne (Da Babieſa holder Hatten i den ene Haand og Portefeullen i den anden, kan han ikke godt modtage Depecherne.) Sæt kun Hatten paa, og rejſ ſaa, jo før, jo heller.

Isabella. Det var da en ſjælden pragtfuld Hat.

Carl. Ja, glimrende! Men, du hellige Jacob, det er jo min.

Marguerite (forſojet). Deres?

Babieſa (ſtands ved Døren). Kejſerens?

Marguerite (ſagte). Stille, Deres Majestæt.

Carl (sigeløst). Hvorfor det?

Marguerite. Det ſkal jeg ſige Dem ſoon.

Babieſa (nærmer ſig Marguerite). Kejſeren!

Marguerite (ſagte). Gaa din Vej.

Babieſa (gaar, men vender om igjen). Nu begriber jeg det hele.

Marguerite. Gaa din Vej, Rejs, ſpild ikke et Øjeblik. Huſk vor Aftale.

Babieſa (gaar). Kejſeren!!

Marguerite. Endelig, Gud være lovet, er han borte, og mit Brev med.

Sjette Scene.

Carl. Marguerite. Isabella.

Isabella. Men hvad vil dette sige? Jeg forstaaar ikke det allermindste. (Sætter sig ved Bordet tilhøjre og tager et Broderi.)

Carl (assides). Nej, det er Ulykken, det gjør hun aldrig. (Til Marguerite) Jeg maa tilstaa, Deres Højhed, jeg forstaaar det heller ikke.

Marguerite (med halv Stemme). Jo, De gjør, Sire, det gjør De bestemt.

Carl. Aldeles ikke. (Sætter sig ved Schakbordet.)

Marguerite (sætter sig ligeoverfor; beständig med halv Stemme). Deres Majestæt skulde ikke have haft et Møde i Dag — en diplomatisk Konferens, som blev noget pludselig afbrudt?

Carl (stiller sine Briller op). Jeg veed ikke, hvad Deres Højhed mener — det forsikrer jeg Dem; det er Sandhed.

Marguerite (ligesledes). Den rene Sandhed?

Carl. Paa min Vre.

Marguerite. Det er en anden Sag. Saa kan vi gjøre tale højt. Jeg betroede Dem før, Sire, at Emnet til min sidste Novel var taget her fra Høffet. Jeg vil nu betro Dem, at jeg arbejder paa en ny, hvortil Emnet er laant paa samme Sted; den hedder „Kejserens Hat“; den er meget snurrig, men jeg er endnu ikke paa det Rene med Opløsningen.

Carl (gjør et Træk). Maaffe jeg kunde hjælpe Dem.

Marguerite. Det skulde være mig kjært. Forestil Dem, Deres Majestæt —

Isabella (rejser sig og nærmer sig Marguerite). Na, maa jeg høre med?

Marguerite. Den stakkels Babiesfa — ja, men det er en Hemmelighed.

Isabella (med svændt Ansigtsterrighed). Naturligvis.

Marguerite. Han har for Resten givet mig Lov til at sige det til Deres Majestæt.

Carl (vedbtiver at trække). Na, hvad han?

Marguerite (ligesledes). Da han for et Øjeblik siden kommer hjem, træffer han en fornem Herre i en tête-à-tête med hans Kone —

Carl. Virkelig?

Isabella. En Kavaleer ved Høffet?

Marguerite. Ja — og denne fornemme Herre — det er det pikante ved Historien — maa med samt sin Fornemhed krybe ud ad Vinduet.

Carl. Hvad hedder han?

Isabella. Ja, hvem er det?

Marguerite. Det veed jeg ikke; Babiesfa heller ikke. Han har ikke set ham, og vilde være tilbøjelig til at anse det hele for en Indbildning, dersom Elskeren ikke, i sin forvirrede Flugt, havde taget Mandens Hat og ladet sin egen blive i Stedet.

Carl. Ah!

Marguerite. Hvad der nu indvikler Situationen paa en aldeles fortræffelig Maade, er den ubegribelige Omstændighed, at denne Hat —

Carl (munter). Tilhører Kejseren, som saaledes er kommen med i Legen uden at ane det —

Isabella. Nej, er det muligt?

Carl. Og som, ved et endnu større Spil af Skjæbnen, er den eneste, som kjender Opløsningen og Helten i Historien.

Marguerite. Vren er Deres, Sire, og Opløsningen med.

Carl (leende og i Fortrolighed). Hatten er ganske rigtig min. Men for lidt siden var her en Person, som tog den af en Festtagelse — hans egen ligger derhenne — og denne Person —

Marguerite og Isabella. Na, det var?

Carl. Det var min nye Minister, Guattinara.

Isabella (med et udbrud af Forbitrelse). Guattinara!

Marguerite. Det er rigtigt!

Carl. Og jeg, som troede, at han slet ikke kjendte noget til den Slags Følelser og gratulerede ham til hans Vigegyldighed —

Marguerite (i en bebrejdende Tone). Deres Majestæt!

Carl. Jeg mener Rolighed. Han havde slet ingen Videnskaber, troede jeg. Ja, hvor man kan tage fejl af Ministre, det er forfærdeligt!

Isabella (nær ved at besvime, støtter sig paa Bordet tilhøjre). O, det er optørende!

Marguerite (smilende). Na, na; man maa se lidt igjennem Fingre med —

Carl (ligesledes). Ja vist. Infantinden tager den Sag altfor alvorlig. Saa længe han ikke har nogen dybere Videnskab — saa lader jeg det passere.

Syvende Scene.

De Forrige. Guattinara.

En Lakaj (melder). Hans Excellence Grev Guattinara.

Isabella (assides). Nej, jeg kan endnu ikke tro det.

Guattinara. Siden jeg forlod Deres Majestæt, har jeg kun været beskæftiget med at vise Dem min Iver.

Carl (leende). Virkelig?

Guattinara (stolt). Tvivler De, Sire?

Carl (søger at dæmpe sin Vatter). Nej, vist ikke; men du maa ikke tage mig ilde op, at jeg ler; der er noget, jeg tænker paa, ha, ha, ha.

Guattinara. Jeg kommer, Deres Majestæt, for at underrette Dem om en Fare —

Marguerite (leende). Har De været i Fare? Ha, ha, ha.

Carl. Nej, jeg kan, Gud hjælpe mig, ikke bære mig, ha, ha, ha, naar jeg ser paa dig og tænker paa — ha, ha, ha.

Marguerite. Paa Luftfarten, ha, ha, ha.

Carl. Ha, ha, ha.

Guattinara. Men jeg forstår Dem, Deres Majestæt, det er den alvorligste Sag af Verden —

Carl (med et pludseligt Udbrud af Latter, viser Marguerite den Hat, han har i Haanden). Ha, ha, ha, — han har den endnu.

Guattinara. Deres Fiender, Sire, ere Fjerd med at le — paa Deres Beføstning.

Marguerite. Ja, det har han jo ogsaa; nej, det er altsor morsomt, ha, ha, ha. (De le begge.)

Guattinara. (som begynder at tage sin Hatning). De er i Fjerd, siger jeg, med at le —

Carl og Marguerite. Ha, ha, ha.

Guattinara. Jeg maa tilstaa, jeg begriber ikke, hvad der kan foranledige denne usædvanlige Munterhed.

Carl (som ikke kan tale for Latter, reger med Haanden). Denne Hat!

Guattinara. O Gud!

Marguerite. Som De har taget fra den stakkels Babiefa, ha, ha, ha.

Carl. Hos den lille Sanchette ha, ha, ha.

Isabella (sagte til Guattinara). Saa det var dog sandt.

Marguerite. Ja, men det er ogsaa en Stam, at Manden saadan kommer hjem, ha, ha, ha.

Carl. Og Ministeren skal have den Ulejlighed at krybe ud ad Vinduet, ha, ha, ha.

Isabella (som før). Saa det var dog sandt.

Guattinara (rafende). Det er en skjændig Bagvaskelse — hvem har sagt det?

Carl (leende). Prinsessen!

Marguerite (ligetledes). Kæjseren!

Guattinara. Ah, Prinsesse, De tænker paa at styrte mig, men det er mig, som styrter Dem. Og De, Deres Majestæt, vil maaske glemme at le, naar jeg siger Dem, at Deres Kænge, Kong Frants den Første —

Carl (pludseligt alvorlig). Naa, hvad han?

Guattinara. Er nær ved at undslippe Dem, hvis han ikke allerede er ude af Deres Magt.

Carl (rejser sig). Hvad vil det sige?

Guattinara (med høj Røst). Kongen af Frankrig har, til Fordel for sin Søn Dauphinen, underskrevet en Thronfrastigelse, in optima forma, og overdraget sin Søster —

Marguerite (som ligetledes har rejst sig). Mig?

Guattinara. Ja, Dem, Deres Højhed, at besøge den til Frankrig (Marguerite ryster paa Hovedet).

Carl (sagte til Guattinara). Frafiger han sig Thronen, er alting tabt.

Guattinara. (ligetledes). Berolige Dem,

Sire, jeg har været paa min Post. Alle Ruterer er stoppede, undtagen Babiefa —

Carl. Det er godt! men Dokumentet — Guattinara. Det har Prinsessen; hun bærer det uden al Tvivl hos sig.

Marguerite (betragter Isabella). Infantinden faar ondt.

Carl. Er det nu Tid til at besvime.

Marguerite (iler hen til hende). Rald dog paa nogen, nej, lad være; der (peger paa Amissepungen, som hun har ladet ligge paa Bordet tilvenstre) i min Pung, der ligger mit Hovedbåndssag, tag mig det, lidt gesvindt; har De det?

Guattinara. Ja, Deres Højhed! (Han rækker det til Kongen, som atter leverer det til Marguerite. Marguerite vender Ryggen til Kongen og Guattinara og er beskæftiget med Isabella, som lidt efter lidt kommer til sig selv. Guattinara faaer imidlertid Dje paa et Papir, der er saldet ud af Pungen; han tager det op og siger til Kongen.) Om det var dette?

Carl. Hvilket?

Guattinara. Dokumentet (aabner det.) Fordømt — det er ikke det.

Carl. Hvad er det da?

Guattinara. Et Digt, en Novel, „Hvad der behager Damerne.“

Carl (tager sig til Panden). Hvad behager? Den Historie har jeg jo for et Øjeblik siden sendt til Frankrig —

Marguerite (betragter dem af sides). Hvad mon de har for?

Carl. Og den er der endnu. Men hvad var da det, Babiefa gif med?

Guattinara (ser paa Marguerite). Betragt engang, Sire, disse sjaalne Blik og dette uvilkaarlige Smil. — (Rast) Deres Majestæt! Thronfrastigelsen er gaaet til Frankrig, og det er Dem selv, Sire, som har været saa god at besøge det.

Carl. Mig selv! Om det var sandt! Om man havde povet i den Grad at drive Gjal med mig —

Marguerite. Jeg begriber ikke, hvad Deres Majestæt mener.

Carl (viser hende Papiret). Men dette Papir — denne Historie —

Marguerite (lev). Ja, Sire, det er en Historie.

Carl. Ja vist, men hvorledes gaar det til, at den er her — her — og ikke et andet Sted —

Marguerite (som før). Det er jo ganske ligefrem, Sire, det er min Kladde.

Carl (ryster paa Hovedet). Ito ikke, Deres Højhed, De kan binde mig sligt paa Hermet. De kan, imod Deres Billie, ikke undertrykke et hoverende Smil, som —

Marguerite. Men, Deres Majestæt, hvor kan det falde Dem ind —

Carl. Jeg skal nok saa Sandheden at vide. Skaf mig fat i Babiefa.

Guattinara. Det er umuligt, Deres

Majestæt. Han har altfor stort Forspving, og De veed jo, hvilken Fart han flyder.

Carl. Lige meget. Jeg vil have mine Depecher igjen. Ingen Løn skal være for høj for den, som bringer mig dem.

Marguerite (affides). Men det kan der lykkeligvis ingen.

Ottende Scene.

De Forrige. Babiesä.

Alle. Babiesä!

Babiesä (træler for Kongen). Tilgiv mig, Deres Majestæt, at jeg kommer tilbage. Jeg mit Liv, om De vil, men jeg kunde ikke rejse, uden at have afbedet min Brøde, min utilgivelige Forbrydelse, at jeg et eneste Øjeblik kunde mistænke Deres Majestæt.

Carl. Ei, og hør.

Babiesä (træder). Jeg havde Uret, jeg havde Uret, jeg erkjender det, jeg angrrer det. Jeg dumme Fæ, jeg vidste jo, at Deres Majestæt ikke havde været ude ad en Dør den hele Eftermiddag.

Carl. Hvor er mine Depecher?

Babiesä. Men det er den fordømte Skinsfyge —

Carl. Hvor er Depecherne?

Babiesä. Her, Deres Majestæt.

Marguerite (affides). Alt er ude.

Carl. Staa op. Jeg tilgiver dig. (til Marguerite.) Deres Højhed er ikke mere i saa godt Humør, synes mig. (med halv Stemme.) De indser vist, at jeg maa tale med Dem.

Isabella (til Guattinara). Imellem os er alt forbi. Jeg vil have mine Breve tilbage.

Guattinara (bedende). Deres Højhed.

Isabella. I Morgen. Jeg befaler det.

Carl. Lad os alene.

(Guattinara og Babiesä gaa ud ad Døren i Baggrunden. Isabella ad Døren tilhøjre.)

Niende Scene.

Carl. Marguerite.

(Pavse.)

Carl. Vi er nu ene Deres Højhed. Behag at svare mig. Skjules her et Forræderi? (viser hende Depecherne.) Deres Ord er mig nok. Ja eller Nej. Hvad svarer De?

Marguerite. Intet.

Carl (kastet Papiere paa Bordet). De har altsaa ikke blot bedraget mig, det vilde jeg maasse tilgive; men De har haft mig tilbidske, mig Kejseren.

Marguerite. Hadde jeg Mand's Mod og Mand's Kraft, var det ikke paa den Maade, jeg vilde forsvare min Broder og mit

Fødreland. Men jeg er kun et Fruentimmer. For at beskytte og bevare, hvad jeg har kjærest her i Verden, maa jeg benytte mig af de eneste Vaaben, Gud har skænket mig, og det er List og Snildhed. En Kvinde's Kraft er kun Kraft til at lide. Men er det Deres Hensigt, Sire, at prøve, hvad jeg i saa Henseende formaar, saa prøv De kun, og De skal se, min Kraft er ikke ringe.

Carl. Naar man hører Dem, Deres Højhed, skulde man virkelig tro, det var min Agt at lægge Dem i Lænker. Men vær De ganske rolig. Jeg er tilfreds med, hvad jeg har. Deres Broder trænger sig ikke Thronen, og det er mig fuldkommen nok, at have forpurret denne rørende Komædie.

Marguerite. Komædie! O, Sire, hvis De ikke fatter det Heroiske, det Store hos denne Konge, som giver Uskald paa sin Throne, af Kjærlighed til sin Ære, sit Land og sit Folk, saa beklager jeg Dem, jeg beklager Dem, Sire, og endnu mere Spanien.

Carl. Deres Højhed! (affides). Hun er udmærket smuk.

Marguerite. Ja, aldrig har Kongen af Frankrig været værdigere til sin Krone, end i dette Øjeblik, da han saaledes nedlægger den; og derisom jeg var Carl den Femte, vilde jeg ikke tillade, at Frants den Første, skjøndt overunden og fangen, i sit Fængsels Mærke dog fordunklede sin Overvinder.

Carl. Jeg sætter, Deres Højhed, at det var, som De siger, at De virkelig var Carl den Femte, hvad vilde De saa gjøre?

Marguerite. Jeg?

Carl. Retop De, med Deres huse Forstand og overlegne Dømmekraft. Jeg beder Dem, tal.

Marguerite. Carl den Femte vil ikke høre mig.

Carl. Det skal De dog ikke sige. Han vil i det mindste prøve paa det.

Marguerite. Deres Majestæt har at befale. Dersom jeg da var Herre over dette umaadelige Rige, der kun kan tabe i Kraft, hvad det vinder i Udstrækning, vilde jeg ikke mere tænke paa at udvide det, men kun paa at befæste det.

Carl. Det var maasse det klogeste.

Marguerite. For at sikre mit Herredømme vilde jeg omgive mig med faste og varige Alliancer. Men en Alliance er kun varig, naar den er hæderlig. En ydmygende Fred er kun en Pavse, hvori man trækker Bejret, beregner sin Kraft og paany griber til Vaaben.

Carl. Bravo, Marguerite, videre.

Marguerite. Jeg vilde da paa den anden Side af Pyrenæerne ikke have en Fjende, som laa i Baghold, men en Ven, som stod rede; og for at han altid kunde være det, vilde jeg sørge for, at det baade var hans Ære og hans Fordel. Skulde denne

Politik muligvis være altsor simpel for Carl den Femte, altsor meget en Fruentimmer- og Husholdningspolitik, som gjør Folkene lykkelige, men Kongerne ubemærkede; er det absolut nødvendigt, at I skulle glimre paa Ederes Baner, I pragtfulde, men forfærdelige Meteoror, som man kalder store Mand; saa siger jeg: Det er Orienten, det er de Bantrocnde, som i dette Djeblig true Europas Vre, Kunst og Civilisation, det er Orienten, det er Soliman, som er Ederes rette Fjende. Lad da Carl den Femte og Frants den Første, som i sin Tid Philip August og Richard Løvehjerte, forene sig til dette nye Korstog, lad dem række hinanden Haand, som trofaste Vaabenbrødre, og glemme deres egen Riv for at frelse Kristenheden! -- Se det vilde jeg gjøre, dersom jeg var Carl den Femte. --

Carl. Deres Raad er meget godt og meget smukt.

Marguerite. Men De følger det ikke.

Carl. Jeg vilde maaske have gjort mere endnu (aabner Brevpafften.) Thronfrastigelsen beholder jeg. Dem derimod beder jeg læse dette Brev, som jeg har skrevet til Deres Moder, Regentinden af Frankrig. (Imedens Marguerite gjennemløber det.) De ser, Prinsesse, at jeg beder hende sende Dem Fuldmagt -- Dem, udtrykkelig Dem -- Fuldmagt til at afslutte en Fredsbasis --

Marguerite (afides). O Gud! (læser med halv Stemme). Hvis første Artikel er en Alliance imellem Kongen af Spanien og Frants den Førstes Søster --

Carl. En Alliance, hvorom der allerede i flere Aar har været Tale --

Marguerite. (forvirret, giver ham Brevet tilbage). Men som deaarre er bleven en Umulighed, efter de Stridt, Deres Majestat har gjort imod Kong Emanuel og Infantinde Isabella -- Deres Brud.

Carl. Politiken har sine Privilegier, (Marguerite gjør en misbilligende Betsus; Carl smiler.) Privilegier, som jeg ser, min vise Raad-giver ikke bifalder; og denne Misbilligelse, som uden Tvivl er sulkommen begrundet, er mig et yderligere Bevis for, at jeg havde Ret, da jeg ønskede at erhverve mig en Husfru med Forstand og Hjærte, kort sagt en sand Dronning. Hør mig, Prinsesse! Efter hvad der er forefaldet imellem os, maa vi for Fremtiden enten være uadskillige Venner eller uforsonlige Fjender. Velan! Jeg sender ikke dette Brev bort; og uden at indvie nogen tredie i en Tanke, maaske en Drøm, som ikke maa komme udenfor disse Mure, spørger jeg Dem endnu engang: Vil De være Dronning af Spanien?

Marguerite (med et udraab). Jeg! (Afides med Glæde.) O min Broder! (Stanser og udbrøder smærtelig, ligesledes afides.) O, Henri, Henri!

Carl. Hvad er Deres Svar?

Marguerite (i den højeste Grad af Forvirring). Deres Majestat -- denne Vre -- er saa stor -- saa aldeles uventet --

Carl (glad). De er meget bevæget, ser jeg; jeg vil give Dem Tid til at fatte Dem. I Morgen Kl. 2 venter jeg Deres Svar. Grindre Dem blot, at det er en Statshemmelighed, som maa blive her. (veger paa Panden.)

Marguerite (lægger Haanden paa Hjærret). Nei her, Sire, det kan De lide paa. (Carl trykker hende paa Haanden. Afides.) Ved mig, store Gud, og raad mig.

Carl. I Morgen. (Bukker og gaar ud til højre, Marguerite støtter sig paa en Stol tilvenstre.)

Ende paa tredie Akt.

Fjerde Akt.

Dronningens Bærelse. Dør i Baggrunden. Sidedøre. Tilhøjre et Bord med Sonnenbogen fra 1ste Akt.

Første Scene.

Marguerite (alene, sidder tilhøjre).

O, hvilken Nat, hvor den har været lang! Tilgiv mig, kjære Broder, at jeg ikke udelukkende har tænkt paa Dig. Min stakkels Henri!

Anden Scene.

Marguerite. Henri.

Henri. Deres Højhed har haft Bud efter mig.

Marguerite. Hvor De ser glad ud, Henri; hvorfor er De saa fornøjet?

Henri. Jeg har oplevet det morsomste Eventur, man kan tænke sig. Og uagtet den Fare, jeg har været i --

Marguerite. Fortæl, fortæl!

Henri. Efter Deres Ordre besøgte jeg Sanchez. Jeg spurgte hende om, hvad vi vilde vide, om denne hemmelighedsfulde Skjønhed og hendes natlige Besøg i Laarnet. Det stakkels Barn forstyrede mig ved sin Shtsbelgen, hun vidste ikke, hvad jeg mente, hun havde ikke fjærneste Ide om noget i den Retning -- og da jeg fandt det uværdigt at bedrage hende længere, kastede jeg mig paa Knæ for hende og tilskod hende, at jeg ikke kunde elske hende, fordi jeg allerede elskede en anden. „Jeg veed det nok!“ raabte hun, „en Prinsesse“. Og derpaa fulgte der en Strøm af Gisninger, Urimeligheder --

Marguerite. For Exempel --

Henri. Na, hun gif saa vidt, at hun paaftod —

Marguerite. Naa, hvad paaftod hun? —

Henri. At De ogsaa, Deres Højhed, De ogsaa — dumt, umuligt! — da vi pludselig hører stærke Trin paa Trappen. „Det er min Mand“, raabte hun blegnende, „hvorledes gaar det til, han er jo paa Bejen til Frankrig!“ Men det var ikke længere muligt at tvivle; thi Babiesja bankede allerede og streg som en Blind, eller rettere sagt Gnojet: „Luf op, Sanchette, luf op, det er mig!“ „Er det dig?“ raabte hun, og nu skulde De have set en Aandsnær-værelse — ganske mageløs. Vred De, hvad hun gjør? Hun giver mig Tegn til at stille mig bag ved Døren, aabner den rask, og i det samme Babiesja træder ind, kaster hun sig om Halsen paa ham, lægger sin Haand paa det ene Øje, han har tilovers, og udbryder med den ømmeste ægtefabelige Deltagelse: „Sig mig, søde Babiesja, sig mig, kan Du se. Jeg drømte, Du havde saaet dit Syn igjen, paa din Skjætpatron, den bellige Christophers Forbøn. Er det sandt? Sig mig, kan du se?“ „Na nej, gu kan jeg ikke, nej,“ sagde han, ganske vred, og dermed smuttede jeg ud ad Døren og ned ad Trapperne. Er det ikke guddommeligt? — Men, Deres Højhed, De ler ikke?

Marguerite. Al nej — jeg er nærmere ved at græde.

Henri. Men hvad er der hændet? Jeg beder Dem, sig mig det.

Marguerite. Jeg tør ikke.

Henri. De tør ikke?

Marguerite. Henri! Man tilbyder mig min Broders Frihed og Fred med Frankrig —

Henri. Hvorledes det?

Marguerite. De havde set rettere end jeg. Hvad jeg kun antog for en Spøg, var Alvor. Denne Krone, som jeg engang har afslaaet — tilbydes mig paany!

Henri (skuler sit Ansigt med sine Sønder), O, hvad har De sagt mig.

Marguerite. Døm nu selv!

Henri (efter et Øjeblikts Tavshed, med nedslagne Øjne). At betænke sig her vilde være en Forbrydelse.

Marguerite. Og jeg har dog betænkt mig.

Henri (med Glæde). Ah!

Marguerite. Hør mig, Henri! Jeg er oppøret ved Thronens Fod og har set den altfor nær til at kunne blændes af den; i mit hele Liv har jeg kun ønsket at kunne forlade den, jo før, jo heller. Det er kun Ulykken, alle mine Kjæres Ulykke, som binder mig til den; men det var mit hemmelige Dulle og mit skjulte Haab, at min Broder, til Løn for sin Frihed og sit gjenbundne Rige, skulde tillade mig at trække mig tilbage og leve stille, for Venkab og Kunst, Hjenke mig fri Raadighed over min

Gaand og mit Hjerte. Og tro De mig, Henri, den, jeg vilde have valgt, skulde hverken være et Kejser eller Konge, hverken ejet Scepter eller Krone, men kun et ærligt og ridderligt Hjerte, som elskede mig oprigtig og tro. Det var mit Hjertes fjæreste Drøm, og nu kan De vist forstaa, at jeg har betænkt mig paa at opgive den.

Henri (forbivlet). O, jeg forstaaar kun, at intet Menneſte er saa ulykkelig som jeg.

Marguerite. Men at have kunnet befrie sin Broder, at have kunnet frelse sit Fædreland, og dog ikke gjort det, vilde være en Samvittighedsbval, et evigt Nag, som maatte dræbe enhver Lykke. Og langt fra at svække min Kraft, som imod min Villie svigter mig, bør De derfor understøtte mig, ved at skjule Deres Fortvivlelse, og nøjsagtig udføre, hvad jeg beder Dem om, det sidste, Henri, jeg forlanger af Dem.

Henri. Befal!

Marguerite. I Morgen bliver min Broder fri; i Morgen rejser Kongen hjem til sit Land og sit Folk. Følg ham, Henri, forlad ham ikke; tjen ham ridderlig og tro, i Mindet om hans Søster, men fremfor alt — det maa de love mig — kom aldrig mere til Madrid, søg aldrig mere at saa mig at se, — jeg vil sige Dem, hvorfor: fordi jeg elsker Dem, elsker Dem for evig.

Henri (vil knæle). Marguerite!

Marguerite. Forlad mig nu, Henri! Bør Gre byder det.

Henri (bryder ud i Taarer). Det bliver min Død.

Tredie Scene.

De Forrige. Babiesja (fra Døren i Baggrunden).

Marguerite. Henri! Henri! (Gaar smilende imod Babiesja.) Vil Babiesja tale med mig?

Babiesja. Ja, Deres Højhed.

Marguerite. Der er nok en berømt Prædikanter, som skal prædike idag.

Babiesja. Ja, Deres Højhed! Biskop Terada; hele Hoffet skal i Kirke.

Marguerite. Var det det, De vilde sige mig?

Babiesja. Nej, Gudstjenesten begynder først om tre Kvarteer. Jeg kommer fra Kejseren; aldrig har jeg set ham saa utaalmodig, ikke engang den Dag, han stod paa Kejservalg. Han har allerede 3 Gange spurgt mig, hvad Klokken var, og han beder nu Deres Højhed bære ham med Deres Nærværelse.

Marguerite (med et Blik til Henri). Nu skal jeg komme. (Gaar benimod Døren tilbendsire, Henri følger hende heftig, hun standser ham med et Blik.)

Henri. Farvel, Deres Højhed, farvel for evig. (Tilfaster hende endnu et Blik og gaar dervaa ud ad Døren tilbendsire; Marguerite ud ad Døren i Baggrunden.)

Fjerde Scene.

Babiefa (alene, betragter Marguerite og Henri).

Ved vor hellige Frue, Sanchette har Ret. Jeg veed Pokker ikke, hvor hun kommer under Vejr med alt saadan noget. Endnu i Morges sagde hun til mig ganske bredt: „Du er ogsaa skinnig paa Alverden. Der er for Exempel Grev d'Albret. Kan du da ikke se, at han er forelsket i Prinsesse Marguerite, og hun i ham igjen?“ — „Na, hviskvaas,“ sagde jeg og ryttede paa Hovedet. Men nu, siden jeg har set, hvad jeg nu har set, saa gjentager jeg: Sanchette har Ret — bestandig Ret.

Femte Scene.

Babiefa. Eleonore. (fra højre Side).

Eleonore (til Babiefa, som bukker meget dybt). Man sagde mig, at Prinsesse Marguerite var her — i Dronningens Bærelse.

Babiefa. Prinsessen gik i dette Djeblif.

Eleonore. Veed du, om hun vil i Kirke i Dag?

Babiefa. Jeg tror, hun har det i Sinde. Der ligger i det mindste hendes Bønnebog. (Peger paa Bordet.)

Eleonore. Ja, rigtig. (Sætter sig ved Bordet og tager Bogen.)

Babiefa. Lør jeg spørge, Deres Højhed, er det sandt, at De gaar i Kloster?

Eleonore. Ja, i Morgen. Kan jeg forinden være dig til nogen Nytte — (Ser sig urolig om.)

Babiefa (bukker). Jeg takker, Deres Højhed. Der var virkelig en lille Ting, som jeg gjerne vilde bede Dem om.

Eleonore (med en Haandbevægelse). Siden. Farvel! (Babiefa gaar ud tilvenstre.)

Sjette Scene.

Eleonore (alene).

(Saa snart Babiefa er gaaet, ser hun sig forfigtig om, aabner Bønnebogen, tager et Brev op af Lommen, gjemmer det i Bogen og lægger denne paa den yderste Rand af Bordet. Hun gjør et Par Skridt hen imod Baggrunden, men opdager i det samme Kejseren og Marguerite.)

Eleonore. Marguerite! — Og Kejseren! (Smutter hurtigt ud ad Døren tilhøjre.)

Syvende Scene.

Carl (og) Marguerite (fra Baggrunden).

Carl (med Prinsessen under Armen). Hvorfor saa urolig, Deres Højhed? Hvad har De at frygte nu, da vi ere enige?

Marguerite. Jeg veed ikke, Deres Majestæt, hvorledes jeg tilfulde skal takke Dem for Deres Godelmodighed. Min Broder fri — og Fred med Frankrig.

Carl. Det er min Morgengave til min Brud.

Marguerite. De har ogsaa lovet mig, at Deres Søster Glonore ikke skal ægte Konnetablen — ikke skal være Lønningen for et Forræderi.

Carl. I Formiddag, naar de følges ad i Kirke, kan De meddele hende denne glædelige Tidende. Har Deres Højhed mere at befale?

Marguerite. Kun et Ord erndu, Sire. I den Traktat, hvoraf De har gjort mig den Gæde at meddele mig Grundtrækkene, er der et Punkt, et eneste, som endnu er uafgjort.

Carl (byder hende en Stol og tager Plads ved Siden af hende, paa venstre Side af Theatret, Marguerite længst tilvenstre). Lad mig høre — jeg politiserer gjerne med Dem.

Marguerite. Imellem de to store Riger, Spanien og Frankrig, ligger der et lille Land, Navarra, som ikke godt, synes mig, kan tilfalde Frankrig —

Carl (hurtig). Det er sandt — meget sandt.

Marguerite. Paa den anden Side vilde det heller ikke være retsfærdigt, om det tilfaldt Spanien —

Carl (langsomt). Det er — mindre sandt; men — sandt alligevel.

Marguerite. Det forekommer mig, at enhver Grund til fremtidig Uenighed desangaaende vilde blive afskaaren i sin Rod, naar man gjorde det til en uafhængig Stat, som paa begge Sider af Pyrenæerne var beskyttet af en Stormagt.

Carl. Vi er ganske enige. Banskeligheden er kun at finde en Hærsket til denne Stat.

Marguerite. En Hærsket? Na dem, Sire, kan man altid finde. Der er en Descendent af de gamle Grever af Bearn og Navarra, Henri d'Albret, som har vundet sine Sporer ved Favia.

Carl. I Kamp mod os selv.

Marguerite. Min Tro til Deres Majestæts Gødelmodighed er saa stor, at jeg netop har antaget, det vilde være en Grund mere. Har jeg taget fejl, Sire?

Carl. Nej, Tapperhed har før været Stammefader til Konger; og hvis det saa er Deres Mening —

Marguerite (højer Hovedet befaende og siger afføds). Staffelds Henri! Siden jeg ikke kan gjøre dig lykkelig, vil jeg i det mindste gjøre Dig til Konge.

Carl (tager sin Tegnebog). Skal vi i Fællesskab redigere den Artikkel?

Marguerite (tager Tegnebogen). Vil De diktere, Sire, saa skal jeg skrive.

Ottende Scene

De Forrige. Guattinara (fra Baggrunden).

Guattinara. Hvad ser jeg? Kejseren i en tæte à tète med Marguerite.

Carl. Ah, er det dig, Guattinara. Vent

lidt. (Carl og Marguerite tale sammen, som om de gjensidig gjorde hinanden nogle Indvendinger.)

Guattinara (langt fra dem, staaende paa højre Side af Theatret, med halv Stemme). At man nu ikke skal kunne høre, hvad de tale om! O, man kan miste sin Forstand — eller i det mindste sit Embede; thi det er min Odelæggelse, der arbejdes paa, derom er ingen Tvivl. I Gaar Favorit, i Dag i Unaade; og det har et Fruentimmer bevirket blot ved et eneste Ord. — Jeg maa for enhver Pris forsones med Dronningen. Da hun har forlangt sine Breve, vil jeg besøge hende paa den sædvanlige Tid — jeg vil bede, trygle, græde, om det skal være —

Carl (ringer. Til den indtrædende Babies). Lad En opsøge Grev d'Albret og bede ham komme til mig. (Babiesa bukker og gaar ud til højre). **Guattinara!** Kom nærmere! Men ingen Indvendinger, ikke et Ord. Du har kun at høre og lyde. — Naar du gaar herfra, sørg der for, at det bedste Værelse her paa Slottet bliver sat i Stand til min høje Broder og Allerede, Kongen af Frankrig.

Guattinara (afledes). Fordømt, Marguerite har sejret.

Carl. Fremdeles skriver du her, i dette Øjeblik og i min Overværelse, til Kongen af Portugal, at min Politiks bydende Nødvendighed, til min store Sorg, tvinger mig til at opgibe den paatænkte Forbindelse imellem vore Huse.

Guattinara. Men, Deres Majestæt! —

Carl. Ingen Indvendinger har jeg sagt.

Guattinara (afledes). Marguerite er Dronning. (Paa et Bink af Kongen sætter han sig ved Bordet til højre og skriver.)

Carl (til den indtrædende Babies). Du maa holde dig parat, Babies, til at rejse til Lisabon, — strax.

Babiesa. Jeg Sire.

Carl. Har du noget derimod?

Babiesa. Aldeles ikke. Min Urolighed er nu forbi. — Sanchette har forklaret mig det hele paa en ganske simpel Maade.

Carl (smilende). Ah.

Babiesa. Deres Majestæt har jo besluttet at bære Dronningens Farver —

Carl. Det er sandt —

Babiesa. Og Sanchette havde i den Anledning faaet Ordre til at sætte en ny Sløjfe paa Deres Majestæts Hat.

Carl. Det er den rene Sandhed.

Babiesa. Det var jeg overbevist om — men det glæder mig dog, at høre det af Deres Majestæts egen Mund. (Carl sætter sig paany til at tale med Marguerite.)

Babiesa (gaar hen til Guattinara og siger med halv Stemme). Se Kongen, det er en rar Mand, han stiller En tilfreds, han er ikke som Deres Excellence, der altid har Deres Fornøjelse af at gjøre mig bange og sige: Dag dig iagt.

Guattinara (ryfter paa hovedet). Ha!

Babiesa. Kan De huske, hvad De sagde i Gaar, at jeg skulde have et Nje med Grev d'Albret. Jo, han tænker rigtignok paa min Kone, den skikkelige Tyr — nej, han har ganske andre Jern i Jlden. — Skal jeg sige Dem, hvem det er, han er forelsket i?

Guattinara. Naa da?

Babiesa. Prinsesse Marguerite — jo! — Og hun har saamænd heller ikke noget imod ham.

Guattinara (opmærksom). Hvoraf veed du det?

Babiesa. For det første har jeg selv set det, (Guattinara ryster paa hovedet.) og for det andet siger Sanchette det.

Guattinara. Sanchette?

Babiesa (polit). Hun kunde i Grunden ikke lide det.

Guattinara. Naar en Unaade er sikker, kan man vove alt. (Rejser sig.) I hvad du hører, saa ti. Det gælder dit og din Kones Liv, hvis du siger et Mul.

Babiesa (forstrækket, med høj Stemme). Hvad?

Carl (vender sig). Hvad er det?

Guattinara (gaar hen til ham). Babies, Deres Majestæt, fortæller mig en meget sørgelig Nyhed. Den unge Grev d'Albret, siger man, har i dette Øjeblik af Fortvivlelse dræbt sig selv.

Marguerite (rejser sig hurtigt og holder sig ved Stolen). Ah!

Niende Scene.

De Sorrige. **Henri** (fra højre Side).

Henri. Sire!

Marguerite (ser ham og udsæder et højt Skrig). **Henri!** (Gaar forbi Kongen og Guattinara henimod Henri.) **Henri!** (Derpaa stander hun og bliver staaende midt paa Theatret. Henri iler hende i Møde og bliver ligeledes staaende. Skuespillerne staa i følgende Orden, fra venstre til højre: Carl, Guattinara, Marguerite, Henri, Babies.)

Carl (med rystede Bryn til Guattinara). Men der er jo Grevet! Hvad skulde det sige?

Guattinara (med halv Stemme). Deres Majestæt havde forbudt Deres tro Tjener at gjøre den mindste Indvending. Jeg har prøvet paa, Sire, at oplyse Dem, uden at tale. Deres Majestæt se nu selv og dømm.

Carl (gjør en Bevægelse, der tyder paa Doerrastelse og Brede. Men han fatter sig strax og gaar hen imellem Henri og Marguerite, betragter dem nogle Øjeblikke i Taused og vender sig endelig imod d'Albret). **Grev d'Albret!** De nedstammer jo fra de gamle Grever af Bearn og Navarra. Vi har tænkt paa at ophejse denne Provins til et Kongerige og skjænke Dem Kronen; hvad siger De om den Plan?

Henri. Jeg takker, Deres Majestæt, for den overordentlige Naade! men jeg har hertænkt Ugrjersighed nok til at ønske en Krone eller Fortjensløst nok til at modtage den.

Carl. Ah, De er ikke ærgjerrig. (Til Marguerite.) Naar et Menneske i Brevens Alder ikke er ærgjerrig, maa der uden Tvivl være en anden Videnstabs, som beherker ham helt. Hvad mener De, Deres Højhed?

Marguerite (forvitret). Jeg tænker som Deres Majestæt.

Carl (betragter hende skarpt). I saa Fald er det vist ogsaa meget sjældent, at man opofrer sin hele Kristens, naar en saadan Følelse slet ikke er gjengjaldt, slet ikke kronet med noget Held — er De ikke af samme Mening, Deres Højhed? (Marguerite vil svare; men da hun møder Kongens Blik, bliver hun forlegen og tier. Carl kaster endnu et Blik paa Henri og Marguerite og vender sig derpaa til Guattinara.) Guattinara, Kongen af Frankrig bliver i sit Fængsel, og du skriver ikke til Kongen af Portugal.

Guattinara (affides). Nu sejede jeg.

Carl (uærner sig Marguerite og siger med halv Stemme). Carl den Femte beklager sig ikke. Hvor andre maaske vilde se en Grund til Beundring, ser jeg kun en ny Grund til Beundring. De vil opofre Dem for Deres Broder. Det er smukt, det er ædelmodigt. Men jeg modtager ingen Dsre. Af alt, hvad her er foregaaet siden i Gaar, vil jeg end ikke bevare Spor af Grindring; jeg vil ikke engang betragte det som noget Forbigaaent. Det skal være for mig som en Drøm — der nu er endt, og enhver af os tager paany sin gamle Rolle og sine gamle Rettigheder.

Tiende Scene.

De Forrige. Eleonore (med en Bønnebog i Haanden).

Eleonore. Jeg kommer, Sire, for at underrette Dem og hendes Højhed om, at Gudsstjenesten begynder.

Carl. Jeg følger med Dig.

(Eleonore viser Babies den Bønnebog, hun selv har i Haanden, og betyder ham, at han skal bringe Marguerite den anden, som ligger paa Bordet tilhøjre. Babies tager den og leverer den til Marguerite, som modtager den, uden at se derpaa, og takker Babies med et Nik).

Eleonore. Gaar De ogsaa med, Deres Højhed?

Marguerite. Ja. (Affides, idet hun folder Hænderne om Bønnebogen.) Hun har Ret. Jeg vil gaa hen og takke Gud; han har frelst mig fra at blive Dronning i Spanien. (Da hun later Hænderne synke, aabner hun Bønnebogen og ser Brevet.) Store Gud!

(Eleonore, som har set denne Bøvegelse, giver Tegnet paa Glæde, rækker Carl den Femte Haanden og gaar ud tillige med ham, fulgt af Guattinara og Babies; alle ud ad Baggrunden.)

Ellevte Scene.

Marguerite. Henri.

Marguerite (gaar op ad Theatret, forfætrer sig om, at Kejseren er borte og gaar ned igjen til

Henri). Henri! Ved De, hvad jeg finder her — i Bønnebogen? Et Brev fra min Broder.

Henri. Fra Kongen?

Marguerite. Der kan De selv se. (Ser sig forsigtig om.) Læs!

Henri (læser). „Jeg har i dette Djeblisk gjort en vigtig Opdagelse, som kan hjælpe mig til min Frihed. Den hellige Pacomi Portræt er en hemmelig Dør, som fører til Kongens Bøvegelse. Vanskeligheden var at faa Jer underrettet derom. Min gode Engel, min smukke Ubesjendte, som besøgte mig, for, som hun ytrede, at sige mig et evigt Farvel, har lovet at tilskille Eder dette Brev. Søg for alting at faa at vide, hvem hun er —

Marguerite (med halv Stemme). Ja, det er rigtigt. Thi naar man kjendte hende —

Henri. Kunde man ved hendes Hjælp komme ind i Bedekammeret — og derfra til Kongens Fængsel —

Marguerite. Og naar man først var kommen i Forbindelse med ham —

Henri. Ja, saa var det ingen Sag at hjælpe ham bort —

Marguerite. Hvad der var langt at foretrække for en Thronstafsigelse —

Henri. Endstige for et Giftermaal med Kongen af Spanien.

Marguerite. Ja, Henri, ja. Men Brevdrageren er uhyrlig, og man skulde jo tro, det hele var Hereri —

Henri (smilende). Hvis Brevet ikke var kommen i en Bønnebog — i Deres egen —

Marguerite. Nej, den er ikke længere min. Jeg forærede den i Gaar til Infantinden —

Henri. Isabella. Ja, det er jo ogsaa hendes Bøvelse. — Det skulde dog vel aldrig være hende, som —

Marguerite. Hvilken Ide! — Ja, vent dog lidt —

Henri. Naa da?

Marguerite. I Gaar, da min Broders Skrivelse faldt i Hænderne paa Kejseren — jeg var urolig, det skal Gud vide — men hun var meget mere — hun besvime —

Henri. Saa? — Der kommer hun. Ja, vil De se, hvor hun ser bekymret og tankefuld ud — nej se, hvor bleg hun er.

Marguerite. Hvordan skal jeg dog bære mig ad? Ja, jeg dver mig ikke; det gaa, som det vil, jeg frister Lykken. (Betvder Henri, at han skal gaa. Henri bukker dybt for Infantinden og gaar ud ad Døren i Baggrunden.)

Tolvte Scene.

Marguerite. Isabella (med nogle Soffdamer (fra Baggrunden).

Marguerite. Deres Højhed er meget urolig. (Med halv Stemme.) De har en Hemmelighed.

Isabella (forvirret). Jeg?
 Marguerite (affides, glad). Truffet. (Som for til Isabella.) Jeg veed, hvad det er — jeg veed det hele.

Isabella. Store Gud!

Marguerite. Frygt intet, jeg vil ikke gjøre Dem ulykkelig. Dvartimod. Send Deres Damer bort.

Isabella. Det er nu Siessta, mine Damer. Lad os være ene — jeg modtager Ingen. (Damerne gaa).

Trettende Scene.

Marguerite. Isabella.

Marguerite. Vi er nu ene.

Isabella. De har sagt, De vil ikke gjøre mig ulykkelig.

Marguerite. Hvor kan det falde Dem ind? Er jeg ikke Deres Veninde, Deres Søster — hører De? — Deres Søster. Mit Dnske er jo kun at frelse Dem — og ham.

Isabella. Tak, Marguerite, Tak.

Marguerite. Jeg kommer fra ham.

Isabella. Fra ham?

Marguerite. Ja.

Isabella. Hvorfor kommer han ikke selv?

Marguerite (forundret). Selv?

Isabella. Jeg sagde jo udtrykkelig til ham, at han skulde bringe mig mine Breve.

Marguerite (hurtig). Deres Breve? (Affides.) Jeg er paa Bildspor; det er en anden. (Sejt.) Deres Breve? Ja, det var netop det, jeg vilde sige. Han har ikke haft Lejlighed til at bringe dem endnu, men han kommer siden —

Isabella. Ved sædvanlig Tid?

Marguerite. Ja.

Isabella. Saa maa han komme strax. Siesstaen er allerede begyndt. Ja, lad os saa ikke tale mere om det.

Marguerite (affides). Jo, lad os kun tale lidt om det endnu. (Sejt.) Jeg begriber meget godt, at en Kavaleer, som han, ung — smuk — og elegant —

Isabella. Det kan jeg ikke sige.

Marguerite (affides). Ikke det? Ja, saa vil vi ikke komme der mere.

Isabella. Sandheden er, at han imponerede mig — jeg var bange for ham. Der var den Gang ikke Tale om noget Giftermaal — og jeg var desuden ene — uden Stotte og uden Raad. Men nu har jeg Dem, og De vil jo ikke forlade mig.

Marguerite. Nej visse! Ikke! Stakkels unge Varn! Ja, hvem skulde sagt, jeg var kommen her for det? Naa lige meget! En Smule Moral i Forbigaaende kan aldrig skade. De er forlovet, saa godt som gift. Deres Gemal er Ronge, Keffser. Jeg vil ikke sige, det er det allermorsomste; men — hvad skal man gjøre? I Mangel af noget

bedre, maa man tage tiltakke og nøjes med, hvad man har; saa meget mere, som disse Elskere — ja nu har De jo selv erfaret det — de er ellersindige —

Isabella. D!

Marguerite. Drolse —

Isabella. D!!

Marguerite. Og ligeegylde imod indgaaende Forpligtelser, affurat som de kunde være Monarker; der er ikke en af dem, som forsjener den Sindsro, den Lykke, den Agtelse, man sætter paa Spil for deres Skyld; De især — De, Spaniens Dronning; ja døm selv!

Isabella. O Gud!

Marguerite. Naa, giv Dem tilfreds, alt kan jo blive godt endnu. Han kommer jo strax —

Isabella. Det er netop det, som ængster mig. Jeg vilde helst ikke se ham —

Marguerite. Det er godt!

Isabella. Aldrig mere!

Marguerite. Endnu bedre!

Isabella. Vil De blive her i mit Sted?

Marguerite. Jeg?

Isabella. Og modtage mine Breve?

Marguerite. Med Fornøjelse. (Affides.) Saa faar jeg da at vide, hvem det er.

Isabella. Tusind Tak!

Marguerite. Et Øjeblik endnu! De maa rimeligvis ogsaa have Breve fra ham.

Isabella. Der er de. Iys! Der kommer nogen op ad Løntappen — det er ham!

Marguerite (affides). Naa, saa det er Bejen.

Isabella. Sig ham, at alt maa være forbi — jeg vil ikke se ham oftere, jeg vil kun følge Deres Raad.

Marguerite. Ja, gaa nu, Deres Højhed! — Forsigtighed og Tavshed!

Isabella (rækker hende Haanden). Og evig Erkjendtlighed!

(Gaar ud ad Døren i Baggrunden).

Fjortende Scene.

Marguerite. (Sidt efter) Guattinara (fra (højre Side).

Marguerite. Hvem kan det dog være, hvem kan det dog være, denne gaadesfulde Skjønne, Carl den Femtes lykkelige Rival? — Guattinara!!!

Guattinara. Marguerite!! (Bavie.) De her, Deres Højhed?

Marguerite. Jeg ventede Dem.

Guattinara. Jeg forstaaar Dem ikke.

Marguerite. Jeg skal strax forklare mig. De kommer til et Stevnemøde.

Guattinara. Jeg?

Marguerite. Det gjør mig ondt, at De gaar glip af det, thi man har anmodet mig om at modtage Dem.

Guattinara. Ved alle Spaniens Helgener!

Marguerite. Eder har De nok af, det veed jeg. Men her kommer De ingen Vej med Benægtelser eller diplomatiske Omsvøb. Vi har ingen Tid at spilde paa Protokoller. Det er mig, som møder paa Dronningens Vegne, i den Forudsætning, at De hellere faae mig, end enhver anden. Hvor er Brevene? (Rækker haanden ud).

Guattinara. Hvilke Breve?

Marguerite. Her er Deres; men dem faar De ikke, —

Guattinara (angst). Deres Højhed!

Marguerite. Førend Ministerens Underkrift er approberet af Kejseren.

Guattinara. Naade, Deres Højhed, Naade!

Marguerite (leende). Ja, der staar De, Sennor Guattinara, mere død end levende; De, som i Morges var saa grusom mod to Elskende, som dog opførte sig vel. Infantindens Breve . . . jeg vil have dem!

Guattinara (trækker hende dem). Jeg er fortabt!

Marguerite. Nej, De er ikke.

Guattinara. De vil stille Dem af med en Medbejlerinde —

Marguerite. Nej, jeg vil ikke.

Guattinara. Men dog styrte mig.

Marguerite. Heller ikke. Jeg vil ingen fortrædige, ikke engang Dem. Jeg vil have, man skal kunne sige, at Marguerite har kjendt alle det spanske Hofs Hemmeligheder, men ingen forraadt. Hvad bryder jeg mig om, at De bliver hos Kejseren, naar De kun paa samme Tid adlyder mig.

Guattinara. Hvorledes, Deres Højhed?

De forlanger, at jeg paa een gang skal tjene —

Marguerite. To Herret? Kan det genere Dem?

Guattinara. Men —

Marguerite. De maa dog selv kunne indse, at De for Djæbliffet virkelig har to Herret; den ene, som vilde være uden Barmhjærtighed —

Guattinara. Ifald han vidste det.

Marguerite. Og den anden —

Guattinara. Som veed alt —

Marguerite. Men som lover Dem at tilgive og glemme — paa eet Bilkaar —

Guattinara. Og det er?

Marguerite. Det skal jeg nok sige Dem. Deres Arm! —

Guattinara. Hvad behager?

Marguerite. Deres Arm! (Guattinara bryder hende Armen; Marguerite ser paa ham og smiler.) Ja, Sennor Guattinara, jeg beklager Dem; men De maa tage Skade for Hjemgjæld. Ingen bliver greben paa det Sted, han ikke kommer. (Gaar leende ud ad Døren tilvenstre, Guattinara buffende).

Ende paa fjerde Akt.

Femte Akt.

Samme Dekoration som i fjerde Akt.

Første Scene.

Henri d'Abret. Babiefa.

Babiefa. Jeg maa tilstaa, Hr. Greve, jeg begriber ikke, hvorfor Hs. Excellence vilde fortælle, De var død, og oven i Kjøbet blande mig ind i det.

Henri (smilende). Jeg kan for Resten forsikre Dem, at denne Nyhed er ikke sand.

Babiefa. Nej, Gud være lovet.

Henri. Og Kejseren, siger De, vil tale med mig — med mig?

Babiefa. Han beder Dem vente her i Dronningens Værelse.

Henri. Jeg troede, her skulde være Cour i Aften.

Babiefa. Han vil tale med Dem for Couren, naar han kommer fra Raadet, som han har sammenkaldt til et ekstraordinært Møde.

Henri (bitter). Jeg takker, Sennor.

Babiefa (ligelædes). Ganske til Deres Tjeneste.

Henri. Kunde De da ikke sige mig, De, som veed alt og ser alt, hvad her foregaar i Palæet, kunde De ikke sige mig, hvad der er blevet af Prinsesse Marguerite? Jeg kan ikke finde hende — hun er som forsvunden.

Babiefa. Det kan være et Par Timers Tid siden, jeg saae hende. Hun gik igjennem Galleriet, med Grev Guattinara under Armen, men Hs. Excellence saae ikke desto mindre ud til at være i meget daarligt Humør. Men der kommer jo Prinsessen. (Poiss.) Jeg formoder, Hr. Greve, De har ikke noget imod, at jeg trækker mig tilbage.

Henri. De er en excellent Mand, Sennor Babiefa.

Babiefa. Jeg er Hofmand, Deres Højvelbaarenhed, det er det hele. (Gaar ud tilvenstre.)

Anden Scene.

Henri. Marguerite (fra Baggrunden).

Henri. Jeg har været ganske urolig for Dem. Jeg har søgt Dem overalt, men De var intetsteds at træffe.

Marguerite (smilende). Af, Henri, jeg har intet blivende Sted. Det spaukte Hof giver mig saa meget at bestille.

Henri (med halv Stemme). Naa — den ubekjendte Dame —

Marguerite. Vi har taget aldeles fejl.

Henri. Vore Formodninger om Infantinden —

Marguerite. Var aldeles falske. De

maa ikke mistænkte hende — hører De — De maa ikke. Men den Understøttelse, som svigtede mig her, har jeg fundet andetsteds. Jeg behersker for Djebliffet en Magt, som er min lydige Slave.

Henri. Hvorledes det?

Marguerite. Jeg vil betro Dem alt, Henri, kun ikke, hvad der ikke er min Hemmelighed, og hvad Gren hyder mig at fortælle. De maa derfor nøjes med den Underretning, at jeg er kommen i Besiddelse af en fortryllet Ring; jeg har kun at befale, og mit første Ønske var at blive ført til min Broder.

Henri. De spørger, Deres Højhed.

Marguerite. Det er ramme Alvor. Jeg befalede min Slave at skaffe mig ind i Kongens Bedestammer, og det gjorde han.

Henri. Men paa hvilken Maade?

Marguerite. Han havde Nøglen, og dermed lukkede han Døren op — det var hele Hæderiet.

Henri. Og Portretet — den hemmelige Dør — fandt De den?

Marguerite. Det er meget let, naar man veed det i Forvejen. Men nu traf jeg paa noget, som jeg ikke havde ventet. Da jeg frejdig vovede mig igjennem den mørke Gang, som fører fra Bedeværelset til Taarnet, strøg min Kjole imod en anden Damekjole — en Bifit, som gif. (seende.) Der var Cour i Aften hos Hans Majestæt. — Mere forknøt, end jeg, standsede hun — det var hende, den smukke Ubekjendte — og støttede sig imod Muren, som om Kræfterne vilde forlade hende. Jeg erindrede i samme Øjeblik min Fortælling om Hæledriveren, tog min Brylløjsfe, en Agraffe af blaa Vaand, og heftede den paa hendes Skulder, som et hemmeligt Vidne, en forræderisk Angiver, der, hvad Djebliffet det skal være, kan aabenbare mig, hvem det er.

Henri. Jeg tvivler paa det.

Marguerite (lysig). Ja, Herregud! Saa har jeg kun tabt et Vaand for at vinde en Hemmelighed. Men jeg haaber, jeg vinder, og dette Haab har jeg meddelt Kongen — tillige med et andet Haab — ths, der kommer Znsantinden.

Tredie Scene.

Henri (trækker sig tilside). Marguerite.

Isabella (fra Baggrunden).

Isabella (nærmer sig hemmelighedsfuld). Naa, hvorledes gif det?

Marguerite (med halv Stemme og hurtig). Alting er brudt. De er fri. Her er Deres Breve. Det er nu Dem, som befaler, og ham, som maa adlyde.

Isabella. Tak! Jeg skal ikke glemme det. — Saa er der ogsaa noget, som jeg skulde

siige Dem. De maa endelig. — (Opdager d'Albret og stander) Ah!

Marguerite. Tak De kun; Grev d'Albret hører med til vort Geheimeraad.

Isabella. De maa endelig, siger jeg, tage Dem iaagt; Kejseren er frygtelig opbragt.

Marguerite. Paa hvem?

Isabella. Paa Alverden. Han har sammenfaldt sine fornemste Raadgivere der — i sit Kabinet — Grev Guattinara er bleven tilfaldt, men i hvilken Anledning kan jeg ikke siige Dem.

Marguerite. Det skal jeg nok faae at vide.

Isabella. Han har ogsaa, førend han gif i Raadet, haft en Samtale med den engelske Gesandt. Han modtog ham i min Overværelse, ganske ugenert —

Marguerite. Vilde han vise Dem en Dymætkjombed?

Isabella. Nej, paa ingen Maade; han troede ikke, jeg kunde forstaa noget af det.

Marguerite. Det er ypperligt.

Isabella. Men jeg forstod det meget godt.

Marguerite (fornøjet). Birkelig?

Isabella. Jo, jeg forstod godt, at Kongen af England beklagede sig over Spaniens Lyst til at ubvide sig, og at han, som Frankrigs Allierede, ikke vilde tillade, at man tog Burgund.

Marguerite. Fortræffeligt.

Isabella. Kejseren har i den Anledning sendt ham et Brev og venter hans Svar i Dag.

Marguerite. Tak, Tak, Isabella.

(Isabella sætter sig ved Bordet tilhøjre. Marguerite nærmer sig imidlertid Henri.)

Henri. Men — Deres Højhed — jeg er ganske forbavset.

Marguerite (sagte). Vi er Berlevenner.

Henri (sagte). Guattinara.

Fjerde Scene.

De Forrige. Guattinara.

(Isabella sidder paa højre Side af Theatret, nær ved Bordet; Marguerite tilvenstre, og Guattinara, som kommer ud fra Kongens Kabinet, gaar hen til Marguerite og taler haaende med halv Stemme.

Guattinara. Jeg kommer fra Raadet. For at gjøre en Ende paa alle de Intriquer, som oppindes her i Madrid, og afklare ethvert Forsøg paa at flygte, har Raadet bestemt —

Marguerite. At?

Guattinara. At Frants den Første i Aften, Kl. 9, ganske hemmelig skal føres til Valladolid.

Marguerite (sagte til Henri, som har nærmet sig hende paa den anden Side). Kongen skal i Aften føres fra Madrid, Kl. 9.

Henri (ligesledes). Saa er alting tabt.

Marguerite. Det er dog ikke sagt. Naar vi nu befriede ham Kl. 8?

Henri. Hvorledes det?

(Guattinara har under denne Samtale nærmet sig Isabella. hilser hende ærbødig og siger et Par Ord ydmygt og sagte.)

Isabella (højt, og som om hun ikke forstod ham.) Hvad er det, Sennor Guattinara, hvad mener De?

Marguerite. Sennor Guattinara — et Ord!

Isabella. Prinsessefen ønsker at tale med Dem.

(Guattinara vender sig og faar Dje paa Marguerite, som vinker ad ham, en Gestus, Dronningen gjør ham opmærksom paa. Guattinara og Marguerite staa ved Siden ad hinanden i Forgrunden.)

Marguerite (sagte). Sig mig engang, Sennor, hvorfra har De den Nøgle, Nøglen til Bedekammeret.

Guattinara. Fra Kejseren. Den har tilhørt hans Fader, siger han, Philip af Østerrig.

Marguerite. Hvad vilde han med den?

Guattinara (smilende). Undgaa sin skinsyge Gemalinde, Johanne af Castilien, som paa sin Side havde fattet Mistanke, og, efter hvad man siger, ladet sig gjøre en anden —

Marguerite. Hvor er den?

Guattinara. Den har Kejseren ikke kunnet finde.

Marguerite. Der er altsaa ingen anden, end den, De har —

Guattinara. Nej.

Marguerite. Ja, vil De da være saa god at laane mig den.

Guattinara. Hvorledes?

Marguerite. Til i Morgen.

Guattinara. Deres Højhed! Gud, Kejseren! (Marguerite trækker sig et Par Stridt tilbage, Guattinara nærmer sig Kejseren.)

Femte Scene.

De Forrige. Carl (fra Kabinettet tilvenstre).

Carl (taler ind ad Døren). Som jeg siger, Babiosa, du gaar op til min Søster og beder hende komme herved strax. Jeg vil have en Ende paa disse Fruentimmer-Revolver. (Dydager Marguerite, Henri og Isabella, som hilse paa ham, han standser, gjengjælder de to Dames Hilsen og siger med et Blis paa Marguerite). I Anledning af min Formøling med Infantinde Isabella skænker jeg min Minister, Grev Guattinara, den guldne Blies —

Guattinara. Deres Majestæt!

Carl. Til Ven for god og tro Tjeneste. (Marguerite betragter Guattinara smilende, men siger intet. Guattinara naar Sjænen ned.)

Carl (vredbliver). I samme Anledning, Hr. d'Albret, — det er derfor, jeg har ladet Dem kalde — kan De sige til Konnetablen af Montmorency, Hs. Eminence Cardinal Urbain og alle de øvrige franske Herrer, som ere i Fangenskab her i Madrid, at Carl den Femte skænker dem deres Frihed, uden Løsepenge, og Tilladelse til (Med Østerrig paa Ordet.) fra i Morgen at forlade Madrid. Jeg venter, De følger med.

Henri (affides). O Gud! (Højt.) Deres Majestæt tillader mig dog vel endnu engang at gjøre Kongen min Dvartning og sige ham Farvel.

Carl. Ja, i Dørværelse af Rigsraadspresidenten. Jeg beder Dem, Hr. d'Albret, gjentage for hans Majestæt, at det kun beror paa ham selv, om han vil følge med sine tro Tjenere — han kjender Betingelserne. — (Sætter sig tilhøje.) Guattinara, Nøglen til mit Bedekammer!

Marguerite (affides). O Gud! (Gjør Tegn til Guattinara, at han ikke skal give Kongen den; men Guattinara betyder hende, at han ikke kan andet.)

Carl. Naa da!

Guattinara (rækker ham den). Vær saa god, Deres Majestæt.

Marguerite (sagte til Henri). Der svandt bort sidste Haab.

Sjette Scene.

De Forrige. Eleonore (fra Døren i Baggrunden).

Eleonore. Her er jeg, Deres Majestæt.

Carl. Det er godt. (Gjør Tegn til, at hun skal komme nærmere. Eleonore gaar ned imod ham og vender ryggen til Marguerite.)

Henri (sagte til Marguerite). For os — er alt forbi!

Marguerite (opdager sin blaa Sløjfe paa Eleonores Skulder og udstøder et lille Strig). Ah! Endnu ikke, endnu ikke.

Henri. Hvorledes det?

Marguerite. Se der — paa Skuldren af Eleonore.

Henri. Denne blaa Sløjfe —

Marguerite. Det er min.

Henri. Er det muligt. Saa hun er den Ubekjendte.

Marguerite. Ja, netop hun. Sig nu Farvel til Kejseren. Jeg skal strax være hos Dem.

Henri (hilser ærbødig paa Kongen). Deres Majestæt, jeg vil med Deres Tilladelse henvende mig til Rigsraadspresidenten. (Gaar ud ad Døren i Baggrunden, ledsaget nogle Stridt af Guattinara, som kommer tilbage og stiller sig længst tilhøje.)

Syvende Scene.

Isabella. Marguerite. Eleonore. Carl. Guattinara.

Marguerite (som under Henris Bortgang usafabelig har betragtet Eleonore). Eleonore! Kom i mine Arme, lad mig omfavne Dem. (Omfavner hende og tager Sløjfen af.)

Carl. Og hvorfor det?

Marguerite. For at hun kan vide, at hun i dette Øjeblik, da alting synes at svigte hende, endnu har en Veninde, som er hende hengiven og tro, og som endnu bestandig tænker paa at virke for hendes Lykke. Farvel; farvel.

Carl (som har observeret Marguerite). Prinsesse! De har i dette Øjeblik en Plan.

Marguerite (lydig). Jeg?

Carl. En Plan, som jeg ikke gjætter — men der er noget, De har i Sinde.

Marguerite. Det skal jeg sige Dem, Sire. Der skal være Soirée hos Dronningens, Klokker er allerede mange, og jeg vil i den Anledning tænke paa mit Toilette, (Rejer dybt.) hvis Deres Majestæt tillader det. (Gaar ud ad Baggrunden.)

Ottende Scene.

Isabella. Eleonore. Carl. Guattinara.

Carl (ser efter hende og rejser sig). Det er aldeles ubegribeligt! Denne glade og triumferende Mine, i det Øjeblik, jeg tror hende fuldkommen knust. Ja, det Fruentimmer er en ren Gaade.

Eleonore. Deres Majestæt vilde nok tale med mig.

Carl (uraatmodig). For sidste Gang, Eleonore, vil du adlyde din Broder, din Konge, tjene mine Planer og ægte Konnetablen af Bourbon?

Eleonore (srygtom). Jeg har allerede sagt Deres Majestæt, at jeg foretrak Klosteret.

Carl. Og du bliver ved din første Bestemmelse?

Eleonore. Ja.

Carl. Som du vil.

Isabella (vil gaa i Forbøn for hende). Ah, Sire!

Carl. Guattinara! Vil du sige Hertuginde af Osiona, at hun ledsager min Søster til Klosteret St. Ildesonso. Babiesja følger Damerne derhen — endnu i Aften.

Isabella. I Aften?

Carl. Den tilkommende Kone kan godt undværes ved deres Soirée. Og desuden er der noget imellem hende og Marguerite, en hemmelig Forskæelse, nogle Fruentimmer=Intriger, som jeg meget godt mærker, men som jeg ikke kan finde Rede i, og som jeg ikke længere gider kæmpe imod; en gordisk Knude, jeg ikke har Tid til at løse, og som jeg derfor vil hugge over. (Til Isabella.) Vil Deres Højhed sige Prinsesse Marguerite, at hun i Morgen har at forlade Spanien.

Isabella (angst). O Gud! Hun vilde tro, det var mig, som havde foranlediget denne Afreise — og blive vred paa mig —

Carl. Ja, det var ogsaa en stor Ulykke. Ja, saa maa du Guattinara meddele Prinsessen det Raad — eller rettere den Ordre.

Guattinara (forstræffet). Jeg beder Deres Majestæt fritage mig for den Bestilling. Hun maatte nødvendigvis tro, det var mig, som havde bragt hende i Unaade, og i sin Vrede —

Carl. Ah, saa mit hele Hof skjælver for denne Prinsesse, hun er altsaa mere Dron-

ning her, end jeg er Konge. (Til Isabella, højt.) Min Søster rejser til Ildesonso. (Til Guattinara med halv Stemme.) Kongen af Frankrig til Valladolid. Og hvad Marguerite angaar, da paatager jeg mig selv at besøge hendes Afreise. Jeg skal dog vise Folk, hvem der hersker her ved Hoffet, hun eller jeg. Kom, Guattinara! (Gaar ud tilsvarende tilbage med Guattinara.)

Niende Scene.

Isabella. Eleonore. (Lidt efter) Marguerite (fra Baggrunden).

Isabella. Hvor jeg beklager Dem, Eleonore.

Eleonore. O, der er andre, som er mere at beklage, end jeg. Jeg forlader kun en Broder, som ikke holder af mig; men den stakkels Marguerite skal maaske for bestandig skilles fra en Broder, som elsker hende, og som er saa ulykkelig.

Marguerite (kommer sistende og gaar hen imellem dem). Ikke saa ulykkelig endda, naar man kun tænker paa ham og beklager ham.

Eleonore. Ah, er det Dem, Prinsesse.

Isabella. Det var godt, De kom.

Eleonore. Der er nye Planer igjære mod Dem.

Isabella. De skal i Morgen forlade Madrid.

Eleonore. Vi sige Dem det i Forvejen, for at De —

Marguerite (tager dem i Haanden). Tak, kjære Veninder, Tak. Men jeg har min Plan og svarer for alt, naar De kun vil saa mig bi.

Isabella. Det vil vi.

Eleonore. Men jeg skal jo rejse.

Marguerite (forstræffet). Rejse?

Eleonore. Ja, endnu i Aften.

Isabella. Til Klosteret — er det ikke kjedeligt?

Marguerite. Og hvem vil tvinge hende til det?

Isabella. Rejseren. Det er hans bestemte Villie.

Marguerite. Men naar vi nu ikke vil.

Isabella og Eleonore. Hvorledes mener De?

Marguerite. Naar tre Fruentimmer har sat sig noget for her, (veger paa Panden.) saa kan de trods alt; intet kan modstaa dem, naar de kun er enige, men desværre er de næsten aldrig enige.

Isabella. Men i dette Tilfælde — selv om vi ere enige, ser jeg dog ingen Udvej.

Marguerite. Ja, men det tager De fejl i. Denne Fare er endnu lettere at overvinde, (med halv Stemme.) end den i Morges.

Isabella (stigeledes). Ds! Jeg beder Dem.

Marguerite. Naar jeg blot kunde tale et Par Ord med Eleonore, uden Frygt for

at blive afbrudt eller overrasket af Kejsere-
ren —

Isabella. Ikke andet end det. Tal De
kun, jeg skal nok passe paa.

Marguerite. Tal skal De have.

Isabella. Efter den Tjeneste, De har
vist mig i Morges.

(Gaar henimod Døren tilvenstre og lytter.)

Marguerite (forsnøjet og vegende paa Isabella).
Ah, en Beljærning er dog aldrig spildt.
(Gaar hen til Eleonore paa højre Side af Theatret.)
Eleonore, uslynlige Beskytterinde! Kjærlige
Je, som har frelst min Broder.

Eleonore (udstøder et Strig og skuler sit Ansigt).
Ah! Jeg er forraad!

Isabella (hurtig, beständig ved Døren). Hvad
er det?

Marguerite (til Isabella). Ingenting. Det
er kun Begyndelsen. (Til Eleonore). Vær ikke
bange. Rødm ikke for mig, hans Søster,
ulukkelig, et Offer, som De, for mig, som
kun tænker paa at gjøre Eder begge lykkelige.

Eleonore (hurtig). Hvad siger De?

Isabella. Hvad er det?

Marguerite. Det gaar allerede bedre.
— Ja, om jeg nu til Hævn for Deres Un-
derfundighed og Hemmelighedsstrammeri sør-
gebe for, at denne Kjærlighed, som er født
i Mørket, fik Lov til at se Lyset; om jeg
skaffede Dem Ret til at vedgaa den og være
stolt deraf.

Eleonore. O, jeg ofrede gjerne mit Liv
for en saadan Lykke.

Isabella (som før). Naa, hvad bliver det
til?

Marguerite (til Isabella). Alt er i Rig-
tighed.

Isabella (kommer hurtig hen til de andre). Er
det muligt?

Marguerite. Det er afgjort. Hun gaar
ikke i Kloster.

Eleonore. Heller dø!

Marguerite. Der kan De selv høre.

Isabella. Det er mærkværdigt. — Naa,
men Deres Plan. For at den kunde lykkes,
skulde vi jo alle tre være med; ikke sandt?
Marguerite. Nej, tværtimod. For at
den skal lykkes, er det aldeles nødvendigt, at
Eleonore forsvinder, i det mindste en halv
Time tid.

Isabella. Det var underligt. Men hvor
skal vi skjule hende?

Marguerite. Der er kun et Sted, som
er sikkert.

Isabella. Og det er?

Marguerite. Kejsersens Bedekammer.

Isabella. Det er rigtig.

Eleonore (med halv Stemme). O Margue-
rite! Hvad foreslaar De mig der?

Marguerite. Det eneste Tilflugtssted, hvor
De er under Guds og Wrens Beskyttelse.
Men — (Betragter hende urolig.) Vanfærligheden
er at komme derind.

Eleonore (hurtig). Det er en let Sag.

Marguerite. Man maatte have en
Nøgle.

Eleonore. Det har jeg.

Marguerite. Hvilken?

Eleonore. Min Moders.

Marguerite. Det tænkte jeg nok. Ja,
lad os saa gaa. (Gjør et Par Skridt op imod
Baggrunden.)

Isabella. Bent lidt. Naar De gaar
ned ad Hovedtrappen, kunde De let møde
Hertuginde af Osfona; Babiesja, eller en
anden kunde saa Dje paa Dem.

Eleonore. De har Ret.

Marguerite. Hvad skal vi da gjøre?

Isabella. De kan gaa igennem mit
Værelse. Det har tilhørt Johanna af Sa-
silien.

Marguerite. Og fører ogsaa til Bede-
kammeret.

Eleonore. Tal gode Dronning!

Marguerite (gaar hen imellem dem og tager
dem begge under Armen). Se, der kan De
se; er det ikke, som jeg siger, naar man
kun holder sammen — saa er der ingen
Ting i Bejen. (Til Eleonore, som hun sender ud
ad den lille Dør tilhøjre.) Gaa nu; De bliver
i Bedekammeret og lukker ikke op, førend De
hører Feltraabet: „Kongen og Frankrig!“
Gaa nu! (Eleonore gaar.)

Tiende Scene.

Marguerite. Isabella. Guattinara (fra
venstre Side). (Selvstabet begynder at samles; alle
fra Døren i Baggrunden.)

Marguerite (til Guattinara). Er der noget
nyt?

Guattinara. (nærmer sig Marguerite og siger
med halv Stemme). Der er kommen en Ku-
reer fra England.

Marguerite. Endelig.

Guattinara. Han bringer et egenhæn-
digt Brev fra Kong Henrik den 8de.

Marguerite. Som er rasende, veed jeg,
over min Broders Fangenskab.

Guattinara. Nej, aldeles ikke.

Marguerite (forundret). Men han tager
dog hans Parti?

Guattinara. Nej, han tager en anden
Ting.

Marguerite. Hvad da?

Guattinara. Picardiet; paa den Betin-
gelse overlader han os Burgund.

Marguerite. O, de velsignede Allierede!
Ja, naar man kun havde dem at stole paa.

Ellevte Scene.

De Forrige. Henri (fra Baggrunden).

Carl (fra venstre Side).

Henri (nærmer sig Marguerite, medens Carl
modtager Hoffets Sitten). Jeg har tilslagt Konne-

tablen af Montmorency, Cardinal Urbain og de øvrige, Deres Højhed har gjort den Vre at indbyde.

Marguerite. Fortræffelig!

Henri. Kl. 9 — vil alting være endt.

Marguerite. Det gjælder altsaa blot om at vinde et Kvarter; vi skal nok faa det og mere til. (Sætter sig hos Isabella.)

Carl (faar Dje vaa Henri, forlæber den Gruppe, han har talt med, og gaar hen til Henri). Naa, Grev d'Albret, De kommer jo fra min Broder, Kong Frants den 1ste. Hvad er hans Svar?

Henri. Som jeg ventede, Sire. Om hans Fængsel saa blev ti Gange haardere, vil han ikke gjøre nogen Indrømmelse, som angriber Frankrigs Vre.

Carl (sagte til Guattinara, smilende). Jeg for-
saa ham nok. Han gjør Regning paa Kongen af England; derfor er han saa stolt. Men hans Mod vil snart falde, naar han ser Henrik den Ottendes Brev. Jeg kan ikke godt overlade det til nogen anden, men — (efter et Djeblis Betænkning.) om jeg selv viste ham det.

Guattinara. De selv, Deres Majestæt?

Carl. Ja, jeg selv; og før han bringes til Valladolid. Jeg faae helst, jeg kunde undgaa at sende ham bort.

Guattinara. Skal jeg ledsage Deres Majestæt?

Carl. Ja. Lad en Tjener tage et Vds. (Under denne Samtale, som føres med halv Stemme i Forgrunden tilhøje, har Selskabet sat sig ned og danner forskellige Grupper. Marguerite og Isabella sidde ved Siden af hinanden i Forgrunden tilvenstre; d'Albret staar bag ved Marguerite. Carl taler med en Dame længst tilhøje. Guattinara gaar over Theatret, giver en Tjener Ordre til at tage et Vds, og stiller sig paa højre Side af Marguerites Stol.)

Marguerite (sagte til Guattinara). Hvad er det?

Guattinara (med halv Stemme). Han vil besøge Deres Broder.

Marguerite. I dette Djeblis!! O Gud, hvordan skal jeg dog forbinde det? — At lide Skibbrud midt i Havnen!

Henri. Vi behøver kun 5 Minuter.

Marguerite. Kun 5 Minuter! Gud i Himlen, hvad skal jeg dog gjøre? — Ah! — (Lafajen nærmer sig Kejseren med et Vds i Haanden; Carl giver Mine til at gaa. Højt til Isabella.) Siden Deres Højhed absolut vil —

Isabella (med halv Stemme). Nej, jeg vil ingen Ting.

Marguerite (ligeledes). Jo vist vil De. (Højt.) Siden De fordrer det —

Isabella (Højt). Ja, Prinsesse, jeg fordrer det. (Carl giver Lafajen Tegn til at gaa i Korvejen og begynder selv at gaa.)

Marguerite. Saa vil jeg ogsaa fortælle Dem den Historie. (Carl haander.) den Novel, jeg lovede Dem i Gaar.

Carl. Ah! Novellen fra i Gaar, „Hvad der behager Damerne.“ (Giver Lafajen Tegn til at gaa.)

Marguerite. Nej, Sire; thi den kjender De. Jeg vil foretrække en anden, som maa-
ste mere kunde interessere Deres Majestæt.

Carl. Mig? (Til Lafajen, som han betynder at sætte Lyset paa et Bord.) Vent lidt.

Isabella. En ny Historie.

Marguerite. Ja, ganstke ny; den er ikke engang helt færdig.

Carl. Ah, saa den er endnu ikke ganstke færdig.

Marguerite. Der fattes kun meget lidt; og dersom Damerne og især Deres Majestæt vilde hjælpe mig lidt med Slutningen —

Carl. Saa det er ogsaa Slutningen, som generer Dem denne Gang.

Marguerite. Ja, meget, Sire.

Carl. De har dog ja meget Talent — og med Deres Opfindsomhed — naa, lad os høre. (Man bringer en Stol til Carl, men han sætter sig ikke endnu.)

Marguerite. Den handler om en Konge, ædel, tapper, men uheldelig. Navnet paa denne Konge, eller rettere sagt Helt —

Carl (giver Tegn til Lafajen, som tager Lyset vaant). Jeg veed hans Navn.

Marguerite. Hans Navn var Richard; saaledes kaldtes han ved det engelske Hof. Men paa Balpladsen havde han faaet Tilnavnet Løvehjerte.

Carl. Ah! (Til Lafajen) Meld Hans Majestæt Kongen af Frankrig, at jeg vil gjøre ham et Besøg. (Tjeneren gaar ud tilvenstre, Carl sætter sig, indbyder Guattinara til at gjøre det samme og venter sig derpaa imod Marguerite.) Saa den handler om Richard Løvehjerte.

Marguerite. Paa Keiser Leopolds Befaling holdtes han fangen i et Kasteel. Hans Venner og Undersaatter gjorde sig idelig det Spørgsmaal: Hvorledes skulle vi dog befrie vor ædle Kong Richard?

Carl. Ja, det var Knuden.

Marguerite. Med Magt var ikke at tænke paa; thi Kastelet var uindtageligt. Man maatte derfor tage sin Tilflugt til List.

Carl. Naa, og hvordan bar man sig saa ad? Det gad jeg virkelig gjerne vide.

Marguerite. Sagde jeg ikke nok, at min Fortælling vilde interessere Deres Majestæt. Carl (utaalmodig). Videre, om jeg tør bede.

Marguerite. De maa have Taalmodighed, Sire. En Novellist maa man give Tid til at forberede sine Midler og bringe Interessen til at stige.

Isabella. Det er ikke mere end billigt.

Marguerite. Ved Richards Hof var der en Person, som elskede ham inderlig —

Carl (smilende). Formodentlig hans Søster.

Marguerite. Ja, Sire. Hun havde allerede forsogt flere Midler, men de var alle slaaet fejl.

Carl (som før). Formodentlig fordi Keiser Leopold var endnu sniddere end hun.

Marguerite (med et Smil). Formodentlig.

Henri (sagte til Marguerite). Kloffen er 9 Marguerite (affides, glad). Gud være lovet! (Højt, til Kejseren, forelegen.) Endelig, Sire — Carl. Endelig! (Rejser sig uaalmodig.) Naa, hvorledes ender det saa?

Marguerite (som ogsaa har rejst sig og nærmer sig Kejseren, med halv Stemme). Slutningen foregaar i dette Øjeblik. (Kejseren gjør en Bevægelse, som tyder paa Overraskelse og Brede, og Marguerite vedbliver hurtig og med halv Stemme.) Men den kan jeg kun fortælle Kejseren — Kejseren alene — han er den eneste, som maa høre den.

Carl (betyder de andre at trække sig tilbage, og nærmer sig Marguerite). Hvad skal det sige? Marguerite (langsomt). At Frants den Første i dette Øjeblik er —

Carl (hurtig og opbragt). Flygtet?

Marguerite. Nej, bedre endnu.

Carl. Naa, hvad da?

Marguerite. Gift! — I Deres Bedekammer og med Deres Søster!

Carl. Dette Ægteskab er ugyldigt.

Marguerite. Det er indviat af Kardinal Urbain, i Dørværelse af Konnetablen af Montmorency, Broren af Comminges og den højeste franske Adel.

Carl. Men uden min Tilladelse.

Marguerite. Leonore var Enke, Herre over sin Haand. Og i Stedet for at føre Klage for Paven og Kristenheden over, at Deres Søster bliver Dronning af Frankrig, vilde jeg foretrække, at dette Ægteskab, som gjør en Ende paa saa langvarige Stridigheder, ikke var indgaaet imod min Villie og uden mit Vidende, men efter en Beregning af min overlegne Politik. (Carl gjør en Bevægelse.) Jeg tier, Sire, og tilføjer kun, at min digtede Drøm vilde være altfor dristig, altfor ufandsynlig, til at den nogen Sinde kunde blive virkelig, dersom jeg ikke havde gjort Regning paa en stor Mand's Udelmodighed — paa Carl den Femtes Geni.

Carl (som under den foregaaende Replik har kæmpet med sig selv, vender sig, uden at se paa Marguerite, til Hoffet, som han giver Tegn til at nærme sig). Jeg har i Aften villet gjøre Hoffet den Meddelelse, at min Formåling med Hendes Kongelige Højhed, Infantinde Isabella af Portugal, vil finde Sted i Morgen. Det glæder mig særdeles, at jeg paa samme Tid kan meddele Dem en anden Nyhed, som jeg

haaber vil være dem alle meget kjærkommen: Mine Stridigheder med Frankrig og den franske Konge ere omsider lykkelig tilendebragte ved et Giftermaal imellem min Søster, Leonore af Østerrig, og Hans Majestæt Kong Frants den Første. (Umindelig Overraskelse.)

Isabella (ønsker ham tillykke). Ah, Sire, det var en højt glædelig Nyhed.

Marguerite (lader ogsaa forundret). Og saa ganske uventet.

Guattinara. En fortræffelig Plan. Og den har Deres Majestæt gaaet saa aldeles stille af med. Ja Sire, De er dog Mester for os alle.

Carl. Det er godt!

Guattinara. Jeg forsikrer Dem, Deres Majestæt, jeg har ikke haft den sjæreste Anelse derom.

Carl (utaalmodig). Det er godt, siger jeg. (Til Marguerite.) I Medgift skænker jeg min Søster Hertugdømmet Burgund, og i min Traktat med Frants den Første skal jeg ikke forglemme det lille Kongerige Navarra.

Henri (affides, glad, med et Blik til Marguerite). Jeg er Konge af Navarra.

Marguerite (med sand Erfendtlighed). Tak Sire, Tak! Europa vil betragte denne Handling som Bevis paa en klog Politik; jeg, Sire, som et Bidnesbyrd om det ædleste Hjærte.

Carl. Til Gjengæld forlanger jeg kun een Ting.

Marguerite. Og det er?

Carl. En Novel — en Novel for min egen Mund — en sanddru Fremstilling af vort hele Mellemværende; jeg gad dog nok vide, hvad her egenlig er passeret.

Marguerite. Deres Majestæt har at befale.

Carl. De veed ikke, Deres Højhed, hvad De vilde kalde den.

Marguerite. Na jo, Sire. Jeg vilde kalde den (Med et Blik til Henri.) „Dronningen af Navarra, eller“ —

Carl. Eller?

Marguerite. „Eller: Med List skal man Land vinde.“

Ende paa femte Akt.

